

MINISTERUL DE INTERNE
DEPARTAMENTUL SECURITĂȚII STATULUI

securitatea

STRICT SECRET

Nr. 4 (60) - 1982

Exemplar nr.

633

STRICT SECRET

Cuprins

	<u>Pag.</u>
* * *	
Sarcini ce revin comuniștilor din aparatul central de securitate în lumina magistralei Expunerii a tovarășului NICOLAE CEAUȘESCU la Plenara lărgită a C.C. al P.C.R. din 1—2 iunie a.c. — colonel Ioan MARCU . . .	3
Unele aspecte privind perfecționarea evidenței operative și prelucrării automate a datelor — general-maior Gheorghe ZAGONEANU	12
X Modul cum se acționează de către compartimentele „S”, în cooperare cu cele informative, pentru analiza sistematică și soluționarea operativă a cazurilor de înscrisuri cu conținut dușmănesc — colonel Constantin MARINESCU	16
O sarcină de mare răspundere Preocupări ale serviciilor de spionaj pentru culegerea de date și informații despre forțele armate ale R. S. România. Sarcinile personalului Departamentului securității statului pentru prevenirea și contracararea acestora — colonel Ioan PETREA	21
Sarcinile organelor de securitate în etapa actuală în sfera relațiilor de comerț exterior —convorbire cu tovarășul colonel Ștefan ALEXANDRU	29
Elemente de psihologie generală și psihologie socială de care trebuie să țină seama ofițerii de securitate în procesul destrămării unor anturaje a căror activitate poate degenera în fapte antisociale (consultație) — colonel George ADAM	37
Unele probleme actuale privind legătura în munca de informații — colonel Vergiliu IONESCU și maior Nicolae CĂLUGĂRIȚA	42
Cîteva concluzii desprinse din identificarea, verificarea și lucrarea informativă a unor categorii de descendenți ai foștilor condamnați pentru infracțiuni împotriva securității statului (documentar) — locotenent-colonel Mihai CIUPERCĂ și căpitan Ion MARICA	48

**ÎN SPRIJINUL
ÎNVAȚĂMÎNTULUI
DE SPECIALITATE**

Pe teme ale muncii
de apărare a secre-
tului de stat

Pentru cadrele care
indeplinesc sarcini
de securitate în
mediul rural

Informatică -
Documentare

CADRAN
PROFESIONAL

Profil

Dicționar

* * *

* * *

X	Infrafracțiuni și contravenții la regimul secretului de stat — locotenent-colonel Mihăilă GAL	51
	Spionaj și contraspionaj în mediul rural — colonel Ioan COSER, maior Ioan MOT și căpitan Gheorghe VASILE	60
X	Neutralizarea încercărilor de creare a unor grupări sectante ilegale — colonel Gheorghe CIUDIN	64
	Utilizarea prelucrării automate a datelor din domeniul circulației rutiere în munca de securitate — locotenent-colonel Ioan FONOȘ	66
	... Cominația noastră... colonel Constantin CIURLĂU și maior Nicolae CĂLUGĂRIȚA	69
	„Tentativa a eșuat” — colonel Ion POIANA și maior Nicolae TOMA	71
	„Explozia pădurii” — locotenent-colonel Olimpiu UNGHEREA	73
	Fapt — fenomen — proces	75
	Maxime și cugetări... la spionaj	78
	Bibliografie la temele pentru pregătirea de specialitate a cadrelor de securitate (pentru convocările din anul 1983)	79

Publicația este editată în cadrul Centrului de informatică și documentare.
Redactori: lt. col. **Dumitru DĂNAU** și maior **Ana PĂUNA**.

SARCINI CE REVIN COMUNIȘTILOR DIN APARATUL CENTRAL DE SECURITATE ÎN LUMINA MAGISTRALEI EXPUNERI A TOVARĂȘULUI NICOLAE CEAUȘESCU LA PLENARA LĂRGITĂ A C.C. AL P.C.R. DIN 1-2 Iunie A.C.

Colonel IOAN MARCU
*secretar al Comitetului de partid
din Departamentul securității statului*

Marea bogăție de idei cuprinsă în Expunerea tovarășului NICOLAE CEAUȘESCU la Plenara lărgită a C.C. al P.C.R. din 1—2 iunie 1982, idei de o înaltă valoare principială, teoretică și practică, reliefează deosebit de puternic gândirea și acțiunea revoluționară, patriotică a secretarului general al partidului, inegalabila cunoaștere pe viu a realităților țării, a sentimentelor și aspirațiilor profunde ale poporului. Din această cuprinzătoare simbioză au izvorit numeroase concepte și teze noi, de mare originalitate, cu privire la întărirea rolului conducător al partidului, raportul dialectic dintre partidul și statul nostru, afirmarea continuă a democrației și natura contradicțiilor în socialism, rolul deosebit al teoriei în dezvoltarea cunoașterii, promovarea noului în gândirea revoluționară, unicitatea istoriei, forța transformatoare a activității ideologice și politico-educative, conturarea unui nou echilibru în viața internațională și multe altele.

Din multitudinea problemelor cuprinse în Expunerea secretarului general al partidului, Comandantul nostru suprem, tovarășul NICOLAE CEAUȘESCU, se degajă pentru noi, activiști dintr-un domeniu special, mobilizatoare sarcini de perspectivă.

Astfel, în Expunere se subliniază că organele de securitate sînt chemate să vegheze permanent la respectarea neabătută a legilor, în strînsă colaborare cu organismele democrației muncitorești, cu masele populare, să asigure apărarea proprietății obștești și să acționeze cu toată fermitatea împotriva oricăror încălcări ale legalității socialiste, a oricăror manifestări ce lezează interesele oamenilor muncii, ale societății, ale dezvoltării socialiste.

Comandantul nostru suprem a reliefat din nou necesitatea perfecționării continue a activității organelor de securitate pe fondul întăririi legăturilor și a conlucrării cu consiliile oamenilor muncii, cu masele populare, precum și îndatorirea ce o avem ca, alături și împreună cu toți factorii educaționali, să participăm la apărarea normelor de con-

viețuire socială, la dezvoltarea principiilor de dreptate și echitate socială, să asigurăm dezvoltarea sănătoasă, morală și intelectuală a poporului. Pornind de la atribuțiile ce ne sînt conferite de lege, în Expunere ne este stabilită sarcina de a lua măsuri severe împotriva celor care comit abateri și nereguli, care încalcă legile.

O altă direcție majoră de acțiune ce se degajă pentru noi din conținutul sarcinilor și exigențelor pe care le-a formulat Expunerea este aceea că nu avem dreptul, sub nici un motiv, să slăbim vigilența, să slăbim fermitatea față de cei ce încalcă legile și normele de conviețuire socială. Cu atît mai mult trebuie să fim neiertători față de cei ce se pun în slujba dușmanilor țării, trădează interesele poporului și patriei.

Reținem, în același context, sarcinile specifice ce ne revin din hotărîrile celui de-al II-lea Congres al Educației Politice și Culturii Socialiste, faptul că în opera nobilă de formare a omului nou, constructor devotat al socialismului, avem datoria de a preveni și contracara orice încercări, din partea oricui ar veni, de a afecta climatul politic sănătos din țara noastră, de a semăna concepții dăunătoare, ori de a atrage la acțiuni ostile, antistatale, unele elemente din rîndul persoanelor cu un nivel politic, ideologic și cultural deficitar.

Studiul temeinic al Expunerii de către toți comuniștii, de întregul efectiv al aparatului central de securitate, și urmat de dezbaterea problemelor într-un înalt grad de implicare și responsabilitate, de adeziune și angajare politică, a prilejuit aprofundarea conținutului științific deosebit de bogat al acestui document programatic, interpretarea cît mai exactă a sensului tezelor și ideilor tratate, înțelegerea clară a legăturilor profunde dintre ele și sarcinile concrete ce ne revin atît ca membri de partid, ca cetățeni ai României socialiste, dar și ca activiști de partid într-un domeniu special.

Conceptele și orientările pe care le conține Expunerea reprezintă pentru organele și organizațiile de partid, pentru toți comuniștii, noi direcții clare de acțiune în îndeplinirea obiectivelor istorice elaborate de Congresul al XII-lea al partidului privind ridicarea muncii educative și a întregii vieți spirituale la un nivel calitativ superior.

Analizînd prin prisma acestor exigențe activitatea desfășurată de comuniștii aparatului central de securitate în cursul anului 1982, se impune a sublinia că, în toate unitățile s-au obținut unele rezultate bune în executarea misiunilor, a ordinelor și sarcinilor încredințate. S-a intervenit, de asemenea, cu mai multă hotărîre pentru dezvoltarea capacității de acțiune a aparatului, pentru perfecționarea continuă a stilului și metodelor de muncă, întărirea spiritului de vigilență și combativitate revoluționară a efectivelor.

Avînd la bază orientările și indicațiile primite de la secretarul general al partidului, Comandantul nostru suprem, tovarășul NICOLAE CEAUȘESCU, precum și direcțiile jalonate de Programul de măsuri al Departamentului securității statului pe anul 1982, comuniștii cu funcții de conducere, primind sprijinul permanent al organelor și organizațiilor noastre de partid, au îndreptat eforturile întregului aparat central de securitate spre problemele prioritare ale muncii, în centrul preocupărilor

situându-se, statornic, prevenirea infracțiunilor și a altor fapte de natură să aducă atingere securității statului.

Efectivele aparatului central de securitate au executat în bune condițiuni misiunile de securitate și gardă încredințate; s-a imprimat un caracter mai ofensiv muncii de identificare a elementelor cu manifestări ostile, pretabile la acțiuni diversionist-teroriste; a sporit operativitatea în analizarea și verificarea informațiilor în acest domeniu și, ca urmare, a fost posibilă prevenirea unor acte turbulente, încercări de trecere frauduloasă a frontierei ori de deturnare a unor aeronave. Totodată, acționînd mai ofensiv și diversificat, comuniștii din unitățile de profil au reușit să prevină și să neutralizeze unele acțiuni propagandistice, de subminare ideologică și alte asemenea fapte îndreptate împotriva securității statului. De asemenea, a cunoscut îmbunătățiri și activitatea de cunoaștere și stăpînire a situației din obiective, astfel putîndu-se evita producerea unor evenimente deosebite sau a altor fapte generatoare de daune economiei naționale.

Sînt de reliefat rezultatele pozitive înregistrate în această perioadă și de comuniștii ce lucrează în unitatea centrală de contraspionaj, care au reușit să imprime un conținut mai ofensiv măsurilor informativ-operative și să asigure un plus de eficiență activității de apărare a secretului de stat. Au fost obținute și unele progrese pe linia aplicării măsurilor specifice în sfera relațiilor de comerț exterior; ca urmare, s-a prevenit încheierea unor contracte dezavantajoase țării noastre și s-au îndepărtat unele cadre necorespunzătoare din acest sector de activitate.

Avînd drept călăuză orientările și sarcinile izvorîte din hotărîrile Congresului al XII-lea al partidului și din cuvîntările tovarășului NICOLAE CEAUȘESCU, comitetele și organizațiile noastre de partid au manifestat, în această perioadă, o mai mare preocupare pentru perfecționarea neîncetată a metodelor de muncă, în scopul ridicării pe o nouă treaptă a calității activității lor, al prezenței mai active a spiritului combativ de partid, revoluționar, în conceperea, organizarea și desfășurarea întregii activități din unitățile aparatului central. Integrate din ce în ce mai profund în viața unităților și a colectivelor de muncă, organele și organizațiile noastre de partid contribuie tot mai substanțial la soluționarea problemelor complexe cu care se confruntă aparatul de securitate, reușind să unească și să dinamizeze energiile, să dezvolte și să analizeze competența profesională a comuniștilor, a întregului personal spre realizarea unei noi calități, superioare, în muncă, în întărirea ordinii și disciplinei militare.

Pornind de la un adevăr verificat de viață și anume acela că nivelul cunoștințelor politico-ideologice, de specialitate, orizontul științific și cultural sînt factori indispensabili îndeplinirii competente a atribuțiilor, organele și organizațiile de partid, comuniștii cu funcții de conducere dovedesc mai multă responsabilitate pentru perfecționarea pregătirii multilaterale a oamenilor, sporirea diversității și eficacității acțiunilor întreprinse pentru cunoașterea cerințelor ce decurg din documentele de partid studiate, stabilirea judicioasă a priorităților și direcțiilor principale de acțiune în vederea îndeplinirii cu rezultate cît mai bune a misiunilor și sarcinilor încredințate. A devenit o practică pentru multe din organele noastre de partid examinarea operativă, în spirit critic,

a neajunsurilor și rămănerilor în urmă existente în diferite sectoare de muncă, acțiune urmată de adoptarea unor măsuri eficiente de înlăturare a lipsurilor constatate, de îmbunătățire a calității activității, de îndeplinire a tuturor sarcinilor la parametri ridicați.

Deși, pe ansamblu, munca aparatului central de securitate a marcat o creștere calitativă, apreciem că mai sînt încă multe de făcut pentru situarea activității noastre — profesională și politică — la nivelul cerințelor și înaltelor exigențe exprimate de secretarul general al partidului, Comandantul nostru suprem, tovarășul NICOLAE CEAUȘESCU, în Expunerea la Plenara lărgită din 1—2 iunie a.c.

Așa cum a rezultat din desfășurarea convocării cu șefii unităților centrale și ai securităților județene, ce a avut loc la jumătatea anului 1982, în domeniul muncii profesionale se înregistrează încă serioase neajunsuri, la care s-a referit pe larg tovarășul ministru secretar de stat și șef al Departamentului securității statului Tudor Postelnicu, în concluziile la închiderea convocării.

S-a subliniat, cu acel prilej, că încă nu se cunosc la timp și nu se contracarează cu destulă fermitate activitățile ostile desfășurate de serviciile de spionaj, cercurile și organizațiile reacționare din exterior și nu se asigură, în toate cazurile, la nivelul de eficacitate necesar, apărarea și promovarea hotărîtă a intereselor României în relațiile internaționale cu alte state.

De asemenea, se manifestă, uneori, insuficientă răspundere și exigență din partea unor cadre cu funcții de conducere din aparatul central în orientarea efectivelor din subordine spre implicarea mai hotărîtă în problemele cunoașterii stării de spirit a diferitelor colective de oameni ai muncii, a populației în ansamblul ei; nu se insistă îndeajuns, la toate eșaloanele, pentru descifrarea și înlăturarea cauzelor care generează fenomene și manifestări de natură să afecteze climatul politic sănătos din țara noastră. Ca urmare, se constată încă neajunsuri în activitatea de prevenire și descoperire a acțiunilor de trecere frauduloasă a frontierei, cunosc o deosebită proliferare activitățile mistico-religioase ostile, cu vădite tendințe antistatale. Aceste aspecte demonstrează că activitatea comuniștilor din aparatul central de informații interne nu se ridică încă la nivelul exigențelor etapei pe care o parcurgem.

Deși au mai fost criticați și cu alte prilejuri, comuniștii din aparatul central de contrainformații în sectoarele economice nu acționează cu toată competența pentru cunoașterea și înlăturarea situațiilor care afectează calitatea produselor pentru export. Au continuat să se înregistreze multe cazuri de livrare către beneficiarii externi a unor produse de calitate necorespunzătoare, compromițîndu-se astfel interesele economice și comerciale ale statului nostru, odată cu crearea unor pagube de zeci și sute de milioane de dolari.

Cu toate că serviciile de spionaj străine își intensifică și diversifică tot mai mult activitatea dușmănoasă împotriva țării noastre — se arăta în concluziile convocării amintite — riposta comuniștilor, a efectivelor aparatului central de contraspionaj este insuficient de fermă și de eficace.

De asemenea, aportul unităților centrale cu profil tehnic la realizarea sarcinilor de securitate ar fi trebuit să fie mai sporit și mai calificat, iar cadrele de specialiști au datoria să investească mai multă imaginație, inteligență tehnică și inițiativă în rezolvarea situațiilor operative.

Nu au fost încă eliminate nici manifestările de formalism și birocratism, cit și alte neajunsuri, îndeosebi pe planul operativității, corectitudinii și calității în activitatea de informare. Totodată, ne confruntăm și cu încălcări ale normelor de compatimentare și secretizare ale muncii, cu atitudini din partea unor comuniști ce vădese lipsă de vigilență și combativitate revoluționară. Sint comuniști ce dau dovadă de neglijență în apărarea secretului de stat și de serviciu, ceea ce denotă fisuri serioase în sistemul de cunoaștere și educare a oamenilor.

Referindu-ne la cauzele care au favorizat apariția sau menținerea unor neajunsuri în activitatea aparatului central de securitate, trebuie să recunoaștem că una dintre ele — dacă nu chiar prima în ordinea importanței — rezidă în carențele existente în munca politico-organizatorică desfășurată de organele și organizațiile noastre de partid. Deși au fost obținute progrese, totuși, trebuie să recunoaștem că organele noastre de partid nu s-au implicat îndeajuns în toate domeniile vieții și activității din unități sau colective de muncă. Avem obiective clare, ne stabilim sarcini corespunzătoare, demarăm bine în realizarea lor, dar nu în toate situațiile asigurăm finalizarea scontată. Avem încă situații în care se țin adunări generale cu o prezență necorespunzătoare, deoarece nu reușim întotdeauna să corelăm activitățile de așa natură, încât la data adunării generale toți comuniștii să fie prezenți. Se mai întâlnesc cazuri când unele propuneri valoroase sau angajamente ale comuniștilor nu sînt urmărite în scopul asigurării rezolvării lor. De asemenea, ne confruntăm și cu lipsa de combativitate din partea unor comuniști care, timp îndelungat, nu iau cuvîntul în adunările de partid, sau care, în loc să ia atitudine critică față de lipsurile sau abaterile unor tovarăși de muncă, vin în intervențiile lor cu justificări care urmăresc diminuarea gravității faptelor puse în dezbatere.

Deși s-au realizat anumite progrese în ancorarea muncii ideologice și politico-educative în realitățile vieții din unități, continuă totuși să se manifeste rămîineri în urmă, unele practici și metode rigide. Munca de propagandă, învățămîntul politico-ideologic se limitează, uneori la repetarea unor teze și idei din documentele de partid, fără însă a se preocupa atent și a reuși raportarea lor la sarcinile concrete ce stau în fața fiecărei unități sau colectiv de muncă din aparatul central, la situațiile cu care acestea se confruntă, pentru a desprinde propuneri și soluții fundamentale, concrete, menite să ducă la creșterea calitativă a muncii în toate sectoarele de activitate. Unii propagandiști nu au reușit, de fiecare dată, să lămurească tovarășilor cursanți, cu ajutorul unor argumente convingătoare, tezele și noțiunile teoretice, rezumîndu-se la explicații de ordin general.

De asemenea, nici propaganda ateist-științifică nu a reușit pe deplin să contribuie la formarea unor convingeri materialist-științifice ferme la toate cadrele noastre, nu s-a insistat îndeajuns pentru demascarea caracterului dușmănos, reacționar al unor secte și culte.

Nu peste tot și în toate cazurile, activitățile politice de partid au condus la creșterea responsabilității fiecărui lucrător în parte pentru înlăturarea rezultatelor mediocre și slabe din activitatea unora dintre ei, la combaterea hotărâtă a atitudinii acelora care, în loc să caute soluții, modalități de perfecționare a muncii, de lichidare a neajunsurilor, invocă tot felul de preținse greutăți, caută justificări pentru lipsa lor de inițiativă și de angajare, pentru neîndeplinirea sarcinilor de partid și profesionale încredințate.

Principala concluzie cu care trebuie să rămânem cu toții, în legătură cu activitatea profesională, din studierea și însușirea tezelor, indicațiilor și orientărilor cuprinse în Expunerea secretarului general al partidului la Plenara lărgită din iunie este aceea că sarcina esențială a activității politico-ideologice și cultural-educative desfășurate de organele și organizațiile de partid o constituie contribuția la îndeplinirea exemplară a planului în toate sectoarele de activitate. În acest spirit, pentru noi, sarcina primordială a etapei pe care o parcurgem este aceea de a asigura creșterea aportului muncii politice de partid în executarea ireproșabilă, la înalți parametri de calitate, a Programului de măsuri al Departamentului securității statului pe anul în curs, elaborat în baza ordinelor și indicațiilor date de Comandantul nostru suprem, tovarășul NICOLAE CEAUȘESCU.

Din multitudinea ideilor, tezelor și orientărilor cuprinse în Expunere, organizației de partid din aparatul central de securitate îi revin, în principal, următoarele sarcini :

● Învățămîntul politico-ideologic, propaganda prin conferințe, munca politică de masă, conduse unitar de organele și organizațiile noastre de partid, trebuie să asigure mobilizarea tuturor comuniștilor, a tuturor cadrelor din aparatul central de securitate pentru îndeplinirea în mod exemplar a ordinelor, îndatoririlor profesionale, misiunilor și sarcinilor ce li se încredințează. Trebuie să înlăturăm cu hotărîre caracterul abstract pe care îl îmbracă uneori munca de propagandă, să o legăm de viața și activitățile ce se desfășoară în unități. Nu este normal ca în timp ce o unitate sau alta se confruntă cu probleme serioase ce își așteaptă rezolvarea sau cînd aceste unități sînt angajate în îndeplinirea unor misiuni, în activitatea de propagandă și munca politică de masă să se vorbească numai despre adevăruri și principii generale ; în mod necesar, acestea trebuie să abordeze direct realitatea cu care se confruntă sau urmează să se confrunte cadrele noastre.

Potrivit orientărilor și indicațiilor tovarășului NICOLAE CEAUȘESCU, date în cadrul Plenarei lărgite din iunie, în centrul activității politico-educative a organelor și organizațiilor de partid trebuie să se situeze dezvoltarea patriotismului revoluționar, a dragostei față de țară și popor, față de cauza socialismului. Numai o educație politică revoluționară, perseverentă, bogată în conținut, dinamică, în pas cu progresele societății noastre, este în măsură să constituie temeiul formării unei înalte conștiințe patriotice la cadrele de securitate.

Este, însă, de neconceput cultivarea unui patriotism ferm, generos, activ și angajant, fără cultivarea, deopotrivă, la cel mai înalt nivel, a

devotamentului cadrelor față de partid, față de secretarul general al partidului, președintele republicii, comandantul suprem al forțelor armate, tovarășul NICOLAE CEAUȘESCU, patriot înflăcărat și internaționalist consecvent, de a cărui activitate clocotitoare pusă zi de zi în slujba patriei noastre socialiste, a cauzei generale a socialismului și păcii sînt legate toate marile izbînzî ale României în dezvoltarea sa economică și socială, prestigiul ei remarcabil în lumea contemporană.

Aceeași preocupare constantă trebuie să o manifeste organele și organizațiile de partid pentru asigurarea cunoașterii profunde a politicii Partidului Comunist Român, pentru dezvoltarea capacității comuniștilor, a tuturor cadrelor, de a aprecia și judeca realitățile înconjurătoare în spiritul materialismului dialectic și istoric, al aprecierilor și pozițiilor partidului nostru, manifestînd vigilență revoluționară, fermitate și intransigență, spirit ofensiv împotriva ideologiei străine, a oricăror concepții retrograde, teorii idealiste, mistice, obscurantiste, reacționare, anti-comuniste, combativitate față de aprecierile ce denaturează și denigrează istoria poporului român și realitățile din țara noastră. Este necesar ca dezbaterile la învățămîntul politico-ideologic, cît și celelalte activități care se vor desfășura în acest cadru să stimuleze mai mult schimburile de păreri, confruntările de opinii și, mai ales, să conducă la desprinderea de învățăminte, la găsirea unor soluții cu valoare practică pentru perfecționarea întregii activități, la formarea unor convingeri ferme în spiritul politicii partidului nostru.

Corpul de propagandiști pentru noul an de învățămînt politico-ideologic, recent aprobat de organul nostru de partid, va trebui să acționeze cu toată perseverența pentru creșterea gradului de conștiință, a spiritului revoluționar ale tuturor lucrătorilor aparatului central de securitate. De asemenea, va trebui să insiste pentru dezvoltarea răspunderii personale a fiecărui cursant față de pregătirea sa politico-ideologică.

● În condițiile actuale, de avînt nemaiîntîlnit al cunoașterii umane, al cuceririlor științei și tehnicii, creșterea competenței profesionale a tuturor oamenilor muncii este una din condițiile esențiale și, totodată, o cale principală de îndeplinire corespunzătoare a sarcinilor tot mai complexe ale construcției socialismului în toate sectoarele vieții sociale. Se spune, pe drept cuvînt, că înfruntarea pe planul informațiilor și contrainformațiilor este de fapt o confruntare a inteligențelor, din care victorioasă iese aceea dintre ele care reușește să preia și să aplice creator tot ceea ce știința, tehnica, cunoașterea umană au creat pînă la un moment dat. Iată de ce, nu întîmplător, Comandantul nostru suprem ne-a cerut, în repetate rînduri ca, dacă vrem — și trebuie să vrem — să ne îndeplinim cu succes misiunea nobilă încredințată de partid și popor de a veghea la apărarea securității statului, avem datoria de a asigura întregului aparat un înalt nivel profesional, care se realizează printr-o permanentă și tot mai exigentă perfecționare a pregătirii. Acest obiectiv trebuie să stea, ca atare, în centrul preocupărilor organelor și organizațiilor de partid, ale comuniștilor cu funcții de conducere, care

au datoria de a înlătura hotărît orice tendință de subapreciere a pregătirii de specialitate, militare și de limbi străine, orice manifestare de formalism, rutină sau indisciplină în acest domeniu.

● Folosind cadrul adecvat al Festivalului Național „Cîntarea României“, comuniștii cu funcții de conducere, într-o tot mai strînsă conlucrare cu organele și organizațiile de partid din unități, vor trebui să stimuleze în rîndul efectivelor spiritul de creație artistică și tehnică, să contribuie la îmbunătățirea muncii cultural-educative și artistice. Pe baza experienței acumulate în organizarea activităților și întrecerilor sportive desfășurate sub egida competiției naționale „Daciada“, organele și organizațiile de partid și ale U.T.C., colectivele și grupele sportive din unități vor asigura mobilizarea tuturor cadrelor la activități de pregătire fizică, jocuri și întreceri sportive.

● Una din îndatoririle esențiale ale organelor și organizațiilor de partid, accentuate cu putere în Expunerea secretarului general al partidului, este aceea de a imprima în toate colectivele noastre de muncă o preocupare neobosită pentru cunoașterea, respectarea și aplicarea cu cea mai mare strictețe a hotărîrilor de partid și de stat, a legilor țării, de a sădi în conștiința fiecărui lucrător al aparatului central de securitate datoria permanentă de a acționa pentru asigurarea riguroasă a legalității socialiste și de a adopta o poziție fermă față de oricine ar încerca să încalce legile, hotărîrile de partid și de stat.

Avînd în vedere faptul că disciplina fermă este un factor hotărîtor în îndeplinirea sarcinilor și misiunilor ce sînt încredințate fiecărei unități și colectiv de muncă, combativitatea și spiritul de intransigență ale organelor și organizațiilor de partid trebuie să se manifeste din plin atunci cînd este vorba de îndeplinirea misiunilor, a ordinelor, a normelor codului etic. Călăuză sigură în această privință trebuie să ne fie indicația dată de Comandantul suprem, potrivit căreia în armată fiecare trebuie să-și îndeplinească în mod necondiționat îndatoririle, misiunile încredințate, neputîndu-se admite nici un fel de încălcare a regulamentelor, a disciplinei, a ordinii.

În actualele condiții, cînd partidul nostru pune un accent atît de mare pe formarea omului nou, înaintat, al societății socialiste, problema profilului moral-politic al comunistului, al activistului ce muncește într-un domeniu special trebuie să se afle mai mult în atenția organelor și organizațiilor de partid. Întegritatea morală a cadrelor noastre este un bun pe care trebuie să-l păzim cu toată fermitatea. Trebuie să ne dea serioș de gîndit tuturor — factori politici și de comandă — și să ne determine la acțiuni educativ-preventive mai hotărîte și eficiente, faptul că dintre cadrele din aparatul central de securitate pedepsite disciplinar în cursul acestui an, aproape o treime au întinat onoarea și demnitatea de comunist și de militar.

Un alt gen de abateri al căror procent se menține ridicat, respectiv circa 50% din totalul celor săvîrșite, este cel referitor la nerespectarea ordinelor sau la neglijență în executarea atribuțiilor de serviciu.

Rezultatele nesatisfăcătoare ale unor organizații de partid în domeniul activității educative vizînd întărirea ordinii și disciplinei se explică, în principal, prin subestimarea muncii individuale, prin abordarea problemelor disciplinare global, în ansamblu. Desigur, față de toate cazurile de abateri, organele și organizațiile de partid și-au spus cuvîntul, hotărînd măsuri de sancționare și educative corespunzătoare. Totuși, trebuie să fie în atenția noastră faptul că munca individuală cu oamenii este — pe planul prevenirii abaterilor — metoda principală și cu cea mai mare eficiență.

● Chezășia afirmării tot mai pregnante a rolului de conducător politic, în viața unităților și a colectivelor de muncă, al organelor și organizațiilor de partid, creșterea forței combative și mobilizatoare a acestora constă, înainte de toate, în întărirea vieții interne de organizație. La școala vieții interne de organizație comunistii se maturizează politic, își dezvoltă marea responsabilitate față de muncă, învață să trăiască și să acționeze în toate împrejurările potrivit înaltelor principii ale eticii promovate de partid. Din păcate, însă, în unele organizații de partid ne mai întîlnim și cu o serie de neajunsuri, se mai țin adunări de partid formale, lipsite de acea încărcătură militantă proprie spiritului partinic. Se mai întîlnesc cazuri cînd pe prim plan se situează etalarea, enumerarea aspectelor pozitive, în detrimentul unei analize critice. De asemenea, în unele materiale supuse dezbaterii comunistilor, în locul unor sarcini concrete, mobilizatoare, se „lipesc“ unele măsuri care, de cele mai multe ori, nu obligă pe nimeni.

Pornindu-se de la îndemnul permanent pe care ni-l adresează secretarul general al partidului, de a lupta fără contenire pentru afirmarea noului în toate sectoarele de activitate, trebuie să se acționeze pentru mobilizarea întregului personal din unitățile centrale de securitate la depunerea unui efort constant de depistare și înlăturare a practicilor și activităților ineficiente, formale, birocratice, care nu dau randament și consumă inutil forțe umane și mijloace materiale.

De asemenea, avem datoria să popularizăm larg și să stimulăm pe cei care își investesc inteligența, preocuparea, experiența în activitatea de combatere și înlăturare a vechiului, în depistarea și generalizarea noului, a spiritului creativ revoluționar.

★

Desprinzînd din magistrala Expunere toate concluziile și învățămintele necesare, mobilizîndu-ne în continuare și mai mult, după strălucitul exemplu de devotament, angajare și dăruire al Comandantului nostru suprem, tovarășului NICOLAE CEAUȘESCU, vom face totul pentru ca întreaga muncă politică și profesională să marcheze reale creșteri calitative, ale căror roade să le închinăm, într-o primă etapă, importantelor evenimente ce au loc în ultima lună a acestui an: Conferința Națională a Partidului Comunist Român și cea de-a 35-a aniversare a proclamării Republicii.

SUB SEMNUL UNEI SPORITE EXIGENȚE ÎN MUNCĂ

General-maior GHEORGHE ZAGONEANU

UNELE ASPECTE PRIVIND PERFECTIONAREA EVIDENȚEI OPERATIVE ȘI PRELUCRĂRII AUTOMATE A DATELOR

În dinamica ei, viața ridică noi probleme în fața organelor de securitate a căror cunoaștere și rezolvare presupun, între altele, **completarea, actualizarea și adaptarea evidenței operative la noile realități ale muncii practice.**

Evidența constituie în fond osatura sistemului informațional. Cu ajutorul unei evidențe bine organizate se pot asigura informarea permanentă asupra evoluției situației operative reale, asupra proceselor și fenomenelor ce au loc într-un anumit loc și în timp, precum și un control eficace asupra activității desfășurate.

În Expunerea la deschiderea colocviului privind problemele științei conducerii societății (din 6 martie 1972) tovarășul **NICOLAE CEAUȘESCU** a precizat că „...pentru o conducere sînt necesare un control sistematic și o bună evidență...”

Pentru ca evidența operativă să răspundă cît mai deplin cerințelor cunoașterii și stăpînirii situației operative, ea trebuie să fie actualizată în raport cu problemele noi ce apar în dinamica vieții. În acest sens Centrul de informatică și documentare împreună cu unitățile centrale de profil trebuie să manifeste inițiativă și să acționeze ca în procesul de organizare a muncii să-și găsească reglementarea adecvată și problemele de evidență strict necesare. Totodată, va trebui să se asigure însușirea și aplicarea corespunzătoare a măsurilor stabilite în acest domeniu, astfel încît evidența să devină o oglindă a evoluției realităților practice, să constituie un instrument eficace de cunoaștere, control și îndrumare pentru cadrele de conducere de la toate eșaloanele.

Faptul că în prezent ne mai confruntăm cu situații cînd pentru studierea unor probleme pe plan central sîntem nevoiți să culegem date de evidență din județe constituie o gravă anomalie.

Astfel de cazuri apar atunci cînd nu am stabilit de la început ce date să fie înregistrate pentru a putea urmări evoluția problemelor la nivelul tuturor eșaloanelor interesate, precum și atunci cînd, deși s-au

prevăzut asemenea sarcini, datele respective nu au fost înregistrate cu regularitate și operativitate, iar evidența constituită nu înfățișează cu veridicitate realitatea și nu prezintă încrederea necesară.

Întronarea ordinii și disciplinei desăvârșite în formarea și actualizarea evidenței operative trebuie să constituie o preocupare de bază a tuturor cadrelor de conducere.

Concomitent, trebuie acționat cu toată perseverența în direcția simplificării evidenței operative și eliminării a tot ceea ce nu mai este de folos pentru munca practică.

O direcție principală de acțiune pentru perfecționarea activității de informare o constituie **folosirea cu maximă eficiență a mijloacelor de prelucrare automată a datelor.**

Acționînd în conformitate cu prevederile Programului de măsuri al Departamentului securității statului și indicațiile primite, Centrul de informatică și documentare și-a intensificat eforturile pentru perfecționarea activității de prelucrare automată a datelor, latură esențială a sistemului informațional operativ de securitate.

S-a avut în vedere, în primul rînd, sporirea contribuției Centrului de informatică și documentare la creșterea eficienței activităților de cunoaștere și stăpînire a situației operative și s-au întreprins noi măsuri, împreună cu celelalte unități de securitate, pentru realizarea cerinței ca activitatea de prelucrare automată a datelor să-și aducă o tot mai mare contribuție la perfecționarea întregii munci de securitate.

În această privință trebuie să subliniem că aportul unităților centrale și teritoriale de securitate la funcționarea corespunzătoare a sistemelor automate este hotărîtor, atît din punct de vedere al alimentării acestora cu date rezultate din activitatea informativ-operativă, cît și sub aspectul utilizării facilităților oferite de sistem în activitatea de conducere și execuție, aproape în toate compartimentele de muncă.

În legătură cu **necesitatea de a se perfecționa conlucrarea între C.I.D. și unitățile de securitate** ce utilizează datele de pe calculator, Biroul executiv al Consiliului de conducere al Departamentului securității statului, printre alte măsuri, a hotărît ca, periodic, la convocările de instructaj cu șefii unităților de securitate să se analizeze și aspecte privind stadiul și eficiența lucrărilor elaborate pe calculator, precum și a altor probleme de informare și documentare.

După cum se cunoaște, pe astfel de teme, din indicațiile Biroului Executiv s-au desfășurat analize comune cu conducerile unităților centrale de profil.

Cu prilejul acestor analize, s-a apreciat că sistemele de prelucrare automată a datelor sînt utile muncii, atît prin posibilitățile pe care le oferă în activitatea de analiză a situației operative în probleme sau domenii de muncă, cît și pentru aportul lor în soluționarea unor cazuri concrete. Din majoritatea analizelor a rezultat că principala sursă pentru întocmirea lucrărilor de analiză și sinteză o constituie datele furnizate de sistemele automate.

Această concluzie poate fi extinsă fără să greșim și la nivelul securităților județene. O dovedește numărul mare de lucrări solicitate

de la calculator de către majoritatea unităților. Desigur că se manifestă încă, cu bună știință, unele rezerve în utilizarea lucrărilor de calculator, în primul rînd datorită faptului că actualizarea datelor și informațiilor introduse nu se realizează ritmic și, din această cauză, datele furnizate de către o parte din sistemele automate prezintă un anumit grad de relativitate. Or, se știe că nu poți cere calculatorului ce nu i-ai dat.

Cu toate măsurile întreprinse pînă în prezent de Centrul de informatică și documentare pentru eliminarea acestui neajuns semnalat și cu alte prilejuri, el persistă încă, și nu va putea fi eliminat decît dacă toate unitățile vor înțelege în mod corespunzător necesitatea transmiterii cu operativitate și corectitudine a datelor la calculator și se va acționa pentru executarea întocmai a ordinelor și instrucțiunilor care reglementează activitățile menționate.

Tot în legătură cu această problemă trebuie reliefat și faptul că se transmit încă informații incomplete ori care nu conțin date privind fapte de interes operativ.

Cu privire la **transmiterea ritmică și corectă a datelor pentru actualizarea sistemelor**, se poate spune că și aici lucrurile s-au îmbunătățit, dar se mai înregistrează situații cînd se produc întîrzieri care influențează negativ elaborarea la timp a lucrărilor trimestriale, fără să mai vorbim de cele care se solicită neplanificat. Astfel, I.M.B. — Securitate a transmis, pe linia sistemului referitor la baza de lucru, peste 200 date de actualizare ce se refereau la situații petrecute în trimestrul II după încheierea trimestrului, iar P.C.T.F.-urile din Constanța, Porțile de Fier, Naidăș, transmit date pe linia sistemului privind cetățenii români care călătoresc în străinătate în interes oficial, cu întîrzieri de mai multe zile. Se înțelege că, procedîndu-se astfel, se prejudiciază întregul sistem, care poate deveni neoportun și aproximativ.

Asigurarea introducerii în mod ritmic în prelucrare automată a datelor și informațiilor de interes operativ referitoare la români și străini constituie o îndatorire ce revine unităților de securitate din Programul de măsuri al Departamentului securității statului pe anul 1982 și trebuie acționat în consecință, atît la nivelul unităților centrale, cît și la nivelul tuturor unităților teritoriale care au obligații pe linia sistemelor cu prelucrare automată. Este necesar să se controleze și să se îndrume mai îndeaproape munca desfășurată de cadrele însărcinate cu activitățile respective și în acest sens trebuie să fie utilizați cu mai multă eficiență ofițerii din grupele de analiză-sinteză.

O altă sarcină prevăzută în Programul de măsuri al Departamentului securității statului pe anul 1982, cu implicarea nemijlocită a securităților județene, se referă la **continuarea procesului de raționali-**

zare a datelor din cartoteca generală documentară de securitate și introducerea lor în prelucrare automată.

Analiza modului în care se desfășoară acest proces, efectuată pe baza sondajului la mai multe unități județene și a datelor prezentate de șefii birourilor de informatică și documentare a scos în evidență faptul că acțiunea se desfășoară într-un ritm necorespunzător.

Există unități județene cu cartoteci conținând un număr mare de persoane la care procesul de raționalizare este întârziat și sînt necesare eforturi suplimentare pentru ca să recuperăm aceste întârzieri și pe ansamblu să nu fie afectată realizarea sarcinilor respective. În această situație sînt securitățile județene Constanța, Cluj, Dolj și Iași.

Dacă la aceste unități rămînerea în urmă se datorește și volumului mare de fișe din cartotecă, pentru securitățile județene Alba, Brăila, Botoșani și Neamț nu există nici o justificare față de stadiul nesatisfăcător în care se află procesul de raționalizare.

Prin conținutul lor, activitățile legate de prelucrarea automată a datelor presupun, pentru cei care le realizează, însușirea unor reguli precise, o activitate riguroasă care nu se poate realiza decît prin asigurarea continuității și prin diminuarea fluctuației cadrelor ce au de rezolvat probleme în acest domeniu.

De lipsurile la care m-am referit sîntem vinovați și noi cei care lucrăm la Centrul de informatică și documentare. Este imperios necesar să acționăm cu fermitate pentru perfecționarea continuă a stilului nostru de muncă, în vederea creșterii eficienței și operativității muncii unității de calcul.

Trebuie să se controleze sistematic modul cum se respectă prevederile ordinelor referitoare la activitatea de evidență și prelucrare automată a datelor, la întreaga activitate de informare, combătîndu-se cu fermitate manifestările de superficialitate și neglijență, care dăunează muncii informativ-operative.

**Modul cum se acționează
de către compartimentele
„S”, în cooperare cu cele
informative, pentru analiza
sistematică și soluționarea
operativă a cazurilor de
înscrișuri cu conținut
dușmănos**

■
Colonel
Constantin MARINESCU

În conformitate cu prevederile Programului de măsuri al Departamentului securității statului, împreună cu unitățile centrale și teritoriale de securitate, Unitatea specială „S” acționează pentru o mai bună organizare a muncii în problema înscrișuri cu conținut dușmănos, avînd ca obiective principale *prevenirea difuzării de anonime și identificarea autorilor acestora.*

Cazuistica soluționată și experiența acumulată în procesul activității desfășurate au permis desprinderea de concluzii și învățăminte referitoare la procedeele tot mai diversificate de realizare și difuzare a înscrișurilor anonime.

În activitatea de identificare a autorilor, aparatul de securitate a acționat prin măsuri complexe și diversificate, în cazurile de înscrișuri cu grad sporit de virulență, prin al căror conținut erau proferate amenințări, se incita la acte de dezordine și diversiune, la acțiuni

naționalist-iredentiste ori protestatere.

Urmare a măsurilor concrete întreprinse de compartimentele „S”, cu sprijinul celor informativ-operative, *s-a reușit să se finalizeze mai multe cazuri cu autori necunoscuți.*

Practica a dovedit că, atunci cînd s-a acționat pentru respectarea riguroasă și realizarea integrală a sarcinilor prevăzute în planurile de măsuri elaborate și analizate în comun de compartimentele „S” și cele informative, rezultatele au fost bune.

Acestea s-au datorat atît creșterii competenței profesionale a specialiștilor grafici din compartimentele „S”, care și-au perfecționat metodele și procedeele utilizate în munca de identificare a autorilor înscrișurilor anonime cu conținut necorespunzător, cît și implicării mai responsabile a aparatului informativ, central și teritorial, care a depus un volum mare de muncă în clarificarea situației unor suspecți, în semnalarea și urmărirea informativă a elementelor pretabile, cunoscute cu afirmații și manifestări ostile.

Aportul muncii informative s-a concretizat prin măsuri mai ferme, în cadrul comandamentelor și grupelor operative constituite, ducînd la creșterea operativității în depistarea și curmarea unor acțiuni, așa cum a fost situația în cazurile: „Trivale”, „Tudoran” etc.

Printr-o participare mai efectivă și a ofițerilor din aparatul informativ, de pildă în cazul „Panou” de la Botoșani, autorul a fost prins asupra faptului de către organele noastre. Sau, de exemplu, în cazul „Vopseaua” din București, datorită informațiilor culese de organul informativ, s-a reușit identificarea acestuia în scurt timp.

Faptul că unele cazuri mai deosebite au fost lucrate cu participarea

mai multor unități centrale, că am folosit mai judicios mijloacele muncii de securitate, a condus la verificarea unor ipoteze cuprinse în planurile de măsuri și elucidarea anumitor suspiciuni.

Măsurile de securitate întreprinse împotriva autorilor au fost mai bine gândite, mai operative și diversificate, au avut un rol preventiv și de curmare a intențiilor ostile ale elementelor refractare.

Subliniez, în acest context, concurența dintre Unitatea specială „S” și Direcția cercetări penale, care a permis lichidarea situațiilor de târăgănare între momentul identificării și cel al luării măsurii de securitate împotriva autorilor depistați, determinând descurajarea elementelor pretabile la astfel de acțiuni și reducerea numărului redifuzărilor.

Împreună cu Direcția cercetări penale, în câteva acțiuni, au fost descoperiți autorii morali, care s-au folosit de naivitatea unor copii pentru a redacta și difuza înscrisuri cu conținut necorespunzător, așa cum a fost situația în cazurile „Tibi” de la Cluj, „Izvorul” și „Parincea” de la Bacău, „Școala” de la Suceava, „Electra” de la Mureș, „Rusănești” și „Traficantul” de la Olt.

Cu tot volumul de muncă depus și rezultatele bune obținute, nu au fost clarificate cazurile prevăzute în Programul de măsuri al Departamentului securității statului, în conformitate cu răspunderile ce au revenit în primul rând Unității speciale „S”, unde se găsește sediul problemei, dar și celorlalte unități centrale și teritoriale de securitate.

Ne confruntăm în prezent, fără a se înțelege că este o situație alarmantă, cu o *recrudescență și pe linia problemei înscrisuri*. Aceasta se manifestă îndeosebi prin diversitatea metodelor de confecționare (por-

nindu-se de la scrierea cursiv deghizată la cea tipografic-majuscul sau minuscul, uneori executată liniar), prin folosirea unor mijloace de scriere și multiplicare tehnice și artizanale (întrebuințarea unor litere din alfabetarele tipografice, mașini de dactilografiat, decupaje din ziare, ștampile executate din cauciuc sau materiale plastice etc.). Se constată, de asemenea, răspîndirea de fițuici sau executarea de inscripții în locuri publice ori introducerea acestora în cutiile de corespondență personală de la domiciliul unor cetățeni.

Avem în lucru înscrisuri care au fost adresate unor ambasade străine acreditate în țara noastră sau au existat încercări de a expedia în exterior asemenea materiale anumitor persoane particulare, cu indicația de a fi predate la posturi de radio străine ori foruri și organisme internaționale.

Nerezolvarea pînă în prezent a cazurilor cuprinse în Program este determinată atît de creșterea abilității autorilor, cit și de unele carențe existente în propria noastră activitate.

— *O primă cauză a neajunsurilor* din munca organelor noastre o constituie *atitudinea unor cadre* — și, ce-i mai rău, chiar cu funcții de conducere — care consideră că problema înscrisurilor este numai a Unității speciale „S” și nu o sarcină prioritară a întregului aparat de securitate, fapt care conduce la neangajarea tuturor compartimentelor informative și la târăgănarea îndeplinirii măsurilor stabilite în acțiuni.

Efectuarea anumitor difuzări pe calea poștei și ajungerea unora la destinație, cum s-a întîmplat în acțiunile „Timpa” și „Cocor”, scot în evidență neimplicarea tuturor cadrelor ce lucrează în această activitate și surprinderea noastră de abilitatea

autorilor, care difuzează înscrisuri în perioadele aglomerate ale traficului poștal și sub masca unor trimiteri oficiale.

— Faptul că sîntem surprinși de apariția unor înscrisuri constituie o dovadă a *insuficienței stăpîniri a situației operative*, a necunoașterii anumitor mutații survenite în viața și activitatea unor persoane și, în special, a celor din baza de lucru, care, sub influența officinelor de propagandă reacționară din exterior sau a elementelor ostile din anturajul lor, pe fondul nemulțumirilor individuale, trec la redactarea și difuzarea de materiale cu conținut necorespunzător.

În unele apariții, se redau aproape textual expresii din emisiunile postului de radio „Europa liberă”. De asemenea, trebuie cunoscute persoanele ce se consideră afectate de măsura reducerii aparatului funcționăresc, precum și cele nemulțumite de acțiunea cu privire la stabilirea domiciliului la locul de muncă și lichidarea navetismului, întrucît multe din cazurile în lucru conțin aspecte de acest gen, mai ales că din studiul problematicii rezultă că autorii provin din rîndul unor categorii de intelectuali.

O situație aparte se constată la minorii care, ascultînd emisiunile muzicale ale posturilor de radio străine, solicită transmiterea unor melodii preferate, iar cu timpul, sub influența acestor posturi, încep să comenteze negativ unele aspecte din viața cotidiană. În scopul prevenirii lor de a săvîrși fapte grave, se im-

pune ca organele de securitate, împreună cu factorii educaționali, să întreprindă măsuri eficiente de cunoaștere și influențare pozitivă a acestora.

Unele grupe operative de la județe și chiar membrii unor comandamente constituite la nivel central, în vederea identificării autorilor, își reduc treptat activitatea, lăsînd totul pe seama lucrătorilor „S” sau așteptînd deplasarea cadrelor de la unitatea centrală „S” și Direcția I, pentru a executa sarcini prevăzute în Programul de măsuri. De situația prezentată sînt răspunzătoare și Unitatea specială „S” și compartimentele corespondente, deoarece nu au intervenit cu promptitudine pentru mobilizarea acestor cadre în activitățile ordonate.

Trebuie să se înțeleagă de către toate unitățile centrale și teritoriale că, după metodele de realizare a înscrisurilor, posibilitățile de cercetare criminalistică și identificare a autorilor în unele cazuri sînt extrem de limitate. Ne referim în mod concret la cele executate prin decuparea de cuvinte sau litere din ziare, prin folosirea de ștampile, șabloane etc. De aceea, este necesar ca, în toate aceste situații, să avem în vedere elementele cu manifestări similare cu cele din înscrisuri, pentru ca prin mijloacele muncii specifice de securitate să ajungem la descoperirea probelor materiale folosite în confecționarea înscrisurilor, cu alte cuvinte, să pornim de la persoane cu manifestări dușmănoase către înscris, numai astfel ajungînd mai operativ la autor.

— În unele cazuri, chiar coopera-rea între compartimentele „S” de la diferite județe sau din zonă este deficitară, deoarece, la apariția unui înscris și, în special, a celor difuzate pe calea poștei, nu se realizează o informare reciprocă, cu respectarea metodologiei ordonate despre apariții, în scopul prevenirii ajungerii la destinație a altor înscrisuri, sau al prinderii în flagrant a autorului, care ar putea difuza și pe raza județelor limitrofe.

— Există defecțiuni și în activitatea de procurare a scriptelor de comparație de la categoriile de persoane prioritare, îndeosebi în privința legendării și a ritmului de colectare — codificare — implementare. Cu ocazia unor difuzări, se trece la obținerea de probe în masă, în special, în întreprinderi, fapt ce creează stări de spirit necorespunzătoare, dând posibilitatea autorilor să-și deghizeze scrisul sau să se sustragă acestei acțiuni și, mai grav, să dispară de la domiciliu sau să treacă fraudulos frontiera.

— Nu este ținută la zi situația mijloacelor tehnice de scriere și multiplicare, nu există la toate probe de comparație, iar în unele cazuri, nu sînt verificate, sub aspectul calității, și actualizate.

Aș adăuga la acest aspect și lipsa compartimentelor „S” în valorificarea, prin codificare, a probelor de comparație deja procurate. La ora actuală avem implementate pe calculator multe probe de scris, problemă de care însă nu se mai preocupă îndeaproape nici tovarășii șefi

ai securităților județene. Un impediment în codificarea și implementarea probelor de scris îl constituie și slaba calitate a unor scripte care nu sînt luate conform metodologiei stabilite.

Cu ocazia apariției unor înscrisuri, indiferent de zonă, consultăm și calculatorul, care ne-a formulat răspunsuri pozitive atunci cînd au fost implementate probele de comparație, emenate de la persoanele care le-au redactat și difuzat.

Avînd în vedere că *înscrisurile cu conținut dușmănos fac parte din categoria evenimentelor deosebite*, este necesară respectarea cu strictețe a indicațiilor privind modalitatea de raportare, în sensul că *se interzice comunicarea în scris a evenimentului altor organe ce n-au tangență cu activitatea de prevenire și depistare a autorilor*. Nerespectarea acestui ordin conduce la proliferarea conținutului față de persoane care nu au atribuții pe această linie.

— Uneori, se acționează defectuos în cazurile aparițiilor de fițuici și inscripții, distrugîndu-se anumite urme plantare sau papilare, ce ar putea contribui substanțial la identificarea autorilor, mai ales în situațiile cînd textele sînt executate cu mijloace tehnice sau artizanale. De aceea, se impune ca, în cadrul acțiunilor ce se întreprind, să fie luate măsuri de descoperire și conservare a urmelor și, totodată, de întocmire a documentelor legale prevăzute de Codul de procedură penală (declarații de la martori, procese-verbale, schițe, fotografii etc.). Apreciez că

nu s-a acționat corespunzător în cazul „Șarja“ de la Inspectoratul Telemann, unde, după ce a fost ștearsă o inscripție, ofițerul trimis la fața locului a refăcut-o pe baza urmelor de scris rămase. În asemenea situație, scrisul a devenit impropriu, ba mai mult, ca autor putea fi indicat chiar ofițerul nostru care, din necunoaștere sau ușurință, a procedat greșit.

— *Nu sînt corelate întotdeauna unele informații obținute prin diferite metode ale muncii de securitate cu problematica abordată în inscripțiile anonime.* De pildă, cu ocazia acțiunilor desfășurate în cazul „Cocor“, am stabilit că, anterior primei difuzări, exista o informație din care rezulta că două elemente intenționau să întreprindă acțiuni de difuzare de inscripții anonime în marile orașe ale țării, în scopul creării unei situații deosebite, mizînd pe faptul că, astfel, vor putea antrena mai multe persoane la acțiuni de dezordine. Această informație nu a fost exploatată la timpul potrivit, fiind probabil uitată în vreun dosar.

Se impune ca toți factorii de decizie să analizeze permanent, cu răspundere și competență, stadiul îndeplinirii sarcinilor din fiecare acțiune în parte și să se implice direct în organizarea muncii con-

crete, prin inițierea de măsuri complexe, adecvate fiecărei situații și să nu fie lăsate pe seama unor subordonați, fără a se mai interesa de evoluția lor.

Trebuie să avem în vedere creșterea eficienței procesului de instruire și pregătire a cadrelor atît pentru perfecționarea cunoștințelor în problemele de grafotehnie, cît și însușirea noțiunilor de tehnică criminalistică, menite să asigure tuturor participanților, inclusiv celor din aparatul informativ, deprinderile necesare pentru a-și aduce contribuția la identificarea autorilor de inscripții anonime cu conținut dușmănos.

Rolul slab jucat de rețeaua informativă în prevenirea și în descoperirea autorilor unor inscripții anonime cu conținut necorespunzător se datorește faptului că nu ne-am ocupat suficient de instruirea ei.

Mai grav este că în blocuri sau cartiere în care locuiesc cadre ale ministerului nostru, în multe situații, despre apariția unor inscripții am fost sesizați de cu totul alte persoane decît familiile acestora, ceea ce denotă că există carențe pe linia educării lor, în sensul dezvoltării vigilenței și contribuției pe care și-o pot aduce în sprijinul acțiunilor de securitate.

**O SARCINĂ
DE MARE
RĂSPUNDERE**

Preocupări ale serviciilor de spionaj pentru culegerea de date și informații despre forțele armate ale R. S. României. Sarcinile personalului Departamentului securității statului pentru prevenirea și contracararea acestora.

1 Preocupări actuale ale serviciilor de spionaj pentru culegerea de date și informații despre forțele armate ale R. S. România.

Participarea tot mai activă a R. S. România la schimbul mondial de valori a determinat, în mod corespunzător, lărgirea și dezvoltarea continuă a relațiilor economice, tehnico-științifice, culturale, turistice, politico-militare și de altă natură ale țării noastre cu aproape toate statele lumii.

În acest context, armata, parte integrantă a sistemului socialist din țara noastră, se angrenează din ce în ce mai mult în activitatea de relații externe prin forme și modalități specifice cum sînt: acreditarea reciprocă de atașați militari; schimburi de delegații militare; consultații și schimburi de experiență în diferite domenii de activitate ale armatei; cooperarea în producție și activitatea de comerț exterior cu produse speciale; schimburi de specialiști militari pentru asistență tehnică în unități militare ori obiective ale industriei de apărare; participarea la acțiuni militare, manifestări cultural-științifice, sportive și de altă natură organizate de unele armate străine.

Aceste activități fac ca armata noastră să fie mai bine cunoscută pe plan extern dar, în același timp, să intre tot mai mult în sfera preocupărilor serviciilor de informații din exterior interesate să culegă date cu caracter secret despre unități și mari unități.

Concomitent, ascuțirea fără precedent a contradicțiilor dintre state, accentuarea preocupărilor pentru consolidarea și reîmpărțirea sferelor de influență, continuarea în forme noi a politicii de forță și dictat, de încălcare a libertății și independenței popoarelor, a determinat îngrenarea tot mai frecventă și mai intensă a serviciilor de spionaj în evoluția evenimentelor internaționale.

Apreciate ca organisme cu mari posibilități de adaptare, serviciile de spionaj, sub influența stării prelungite de tensiune mondială, și-au modificat și reorientat activitatea pentru a răspunde sarcinilor ce le revin în prezent, mai caracteristice fiind următoarele tendințe: recurgerea la procedeele spionajului total de către un număr tot mai mare de servicii de informații, prin care se urmărește culegerea de date din toate domeniile vieții politico-militare, economice și de relații externe ale țării noastre; împletirea tot mai strânsă a activității informative cu cea de diversiune ideologică, îndoctrinarea politică și propaganda ostilă, în scopul slăbirii coeziunii și unității poporului; angrenarea serviciilor de spionaj și în alte genuri de activitate ostilă, în special în acțiuni cu caracter extremist-terorist, protestatar și altele.

Practica muncii de contrainformații militare relevă faptul că serviciile de spionaj situează în centrul preocupărilor lor, în primul rînd, culegerea de date și informații cît mai exacte despre cele mai importante sectoare ale forțelor noastre armate, vizînd în mod prioritar:

— concepția partidului și statului nostru privind apărarea patriei și modul în care aceasta se oglindește în organizarea și activitatea armatei;

— organizarea sistemului național de apărare în timp de pace și de război;

— poziția și gradul de participare a armatei noastre în cadrul Tratatului de la Varșovia;

— schimbările actuale ce au loc în organizarea și încadrarea cu cadre de conducere a Ministerului Apărării Naționale și Ministerului de Interne, comandamentelor de armă și armată, direcțiilor centrale, marilor unități, unităților și formațiunilor militare;

— relațiile de cooperare ale țării noastre cu alte state în domeniul producției și comerțului exterior cu produse speciale;

— schimbări actuale și de perspectivă în organizarea, dislocarea și înzestrarea cu armament și tehnică de luptă a unităților, marilor unități, sediilor și formațiunilor Ministerului Apărării Naționale și Ministerului de Interne;

— preocupările statului nostru pe linia cercetării și producției de armament și tehnică de luptă în concepție proprie sau sub licență;

— ordinele interne, instrucțiunile și regulamentele militare care reglementează activitatea și misiunile forțelor armate;

— stabilirea de date de identificare și cunoaștere a unor cadre militare și civile din armată, deținători de secrete de stat ori specialiști în diferite domenii de activitate;

— stabilirea cadrelor militare care au rude apropiate în străinătate și a naturii relațiilor existente între acestea;

— identificarea personalului din forțele armate și a membrilor de familie ai acestora, dominați de anumite trăsături negative de caracter, pretabili a fi corupți și compromiși, în vederea atragerii lor la acțiuni cu caracter ostil;

— identificarea celor nemulțumiți care se manifestă negativ la adresa politicii partidului și statului nostru.

Acțiunile desfășurate de serviciile de spionaj pentru a culege astfel de date și informații despre forțele noastre armate au căpătat un pronunțat caracter ofensiv, devenind tot mai agresive și diversificate, iar organizarea și coordonarea activității acestora sînt puse la cale și se execută din exterior, de compartimente specializate dotate cu tehnica cea mai modernă și încadrate cu personal avînd un înalt grad de profesionalism.

◆ În scopul punerii în aplicare a sarcinilor pe care le au, serviciile de spionaj își modifică și adaptează continuu mijloacele, metodele și procedeele folosite, un rol prioritar fiind acordat *trimiterii în țara noastră cu misiuni informative a unor cadre sau agenți sub acoperire diplomatică, specialiști și experți militari, comercianți, delegații militare și altele.*

Astfel, majoritatea atașajilor militari străini acreditați în R. S. România și unii adjuncți și secretari ai acestora, cunoscuți a fi cadre ale serviciilor de spionaj, cu vechime în activitatea diplomatică și bine pregătite pentru culegerea de informații din domeniul militar, acționînd, după împrejurări, mai agresiv sau mai subtil, exploatează informativ pe unii militari români cu ocazia unor activități oficiale. În acest scop, pentru a-și asigura condiții cît mai bune de contactare a unor generali și ofițeri români, atașajii militari și alți diplomați străini acreditați în țara noastră organizează un număr mare de activități protocolare — în medie 200 pe an — ori se alătură delegațiilor militare din țările pe care le reprezintă, ce au aprobări să viziteze unități militare ori obiective ale industriei de apărare și, prin observări directe sau discuții cu interlocutorii români, încearcă să stabilească sau solicite datele care îi interesează.

Exemplificativ în acest sens este cazul diplomatului străin „KILIN” care, profitînd de vizita pe care a întreprins-o în R. S. România o delegație militară din țara sa, a fost preocupat să obțină informații privind organizarea, subordonarea și înzestrarea unităților de tancuri, modul de instruire a vînătorilor de munte, tipurile de transportoare autoamfibii blindate și avioane de producție proprie din dotarea armatei române, date care nu erau puse la dispoziția străinilor pe cale oficială.

Pe lîngă preocupările personale pe linia culegerii de informații, unii diplomați străini utilizează în mod frecvent metoda schimbului de informații cu omologi ai lor și, mai recent, folosesc în acest scop atașajii militari din state cu care România întreține relații apropiate în domeniul militar. Un caz ilustrativ îl reprezintă atașatul militar „JAMES” care, exploatăndu-l informativ pe un alt atașat militar acreditat în țara noastră, a încercat să stabilească unele date referitoare la exportul de produse speciale de producție românească într-un stat arab, precum și alte detalii privind cooperarea țării noastre cu această țară în domeniul militar.

De asemenea, majoritatea atașajilor militari străini folosesc pentru rezolvarea unor sarcini de natură informativă conașionali din rîndul comercianților, persoanelor aflate la studii în țara noastră, turiștilor etc. care sînt în mod abil dirijați în locuri și medii unde prezența diplomaților este apreciată că ar putea fi descoperită cu ușurință de către

organele de securitate. O situație concludentă în această privință o prezintă atașatura militară „SANDA” din țara noastră, care este sprijinită în culegerea de informații de către ceilalți diplomați ai ambasadei, de unii funcționari ai bibliotecii acestei țări din București, profesori-cooperanți și comercianți aflați pentru perioade determinate în R. S. România.

◆ Tot mai frecvent, *serviciile de informații străine readuc în actualitate preocupările lor pentru crearea de agentură din rîndul elementelor autohtone*, singura în măsură să asigure în mod corespunzător penetrarea informativă a sectoarelor din forțele armate care îi interesează, îndeosebi a locurilor unde se păstrează documente secrete ori se inițiază acțiuni și se iau decizii de importanță deosebită cu privire la organizarea, dotarea, dislocarea și misiunile unităților și formațiunilor militare.

O asemenea concluzie rezultă din modul cum procedează în ultima perioadă unii diplomați, comercianți și alte categorii de străini din țara noastră, interesați să realizeze atragerea unor persoane din armată la contacte în afara cadrului oficial și să permanentizeze legăturile operative cu acestea. De exemplu, „WILI”, reprezentant al unei firme comerciale străine, cunoscut cu preocupări pe linia culegerii de informații secrete din forțele noastre armate, după ce a cunoscut un ofițer român dintr-o unitate specială, a acționat cu multă abilitate pentru realizarea unor întâlniri în afara cadrului oficial și i-a oferit sub formă de cadou mai multe bunuri de valoare aduse din străinătate. În discuțiile angajate cu ofițerul, „WILI” a insistat să cunoască date privind activitatea prezentă și preocupările profesionale ale mai multor cadre dintr-o unitate militară care prezentau interes pentru străin, misiunile ce urmau să fie executate și altele.

Asemănător a procedat și „RUDI”, cetățean vest-german de origine română, cunoscut ca agent al Serviciului federal de informații, care s-a întâlnit de mai multe ori cu un ofițer din cadrul unui inspectorat județean al Ministerului de Interne. Pentru acoperirea contactului cu ofițerul român, „RUDI” a organizat întâlniri la sora acestuia sau în alte localități din țară, iar după ce a considerat că a creat condiții favorabile pentru a-i câștiga încrederea, a trecut la exploatarea informativă a acestuia, încercînd să obțină diverse date și informații, unele avînd caracter secret.

Destul de frecvent, serviciile de spionaj își recrutează agenți din rîndul persoanelor stabilite legal sau ilegal în străinătate, mai ales din cei cu rude și relații în R. S. România, pe care îi trimit apoi în țară sub diferite motivări, cu sarcina de a restabili legăturile cu diferite cadre din Ministerul Apărării Naționale și Ministerul de Interne și de a crea condiții în vederea atragerii lor la colaborare.

Semnificativ în acest sens este cazul cetățenei „VANDA”, originară din România, cunoscută ca agent al unui serviciu de informații străin, care, cu prilejul mai multor vizite la rudele din țara noastră, a cules date despre persoanele emigrate în străinătate, urmărind în mod deosebit să stabilească dacă acestea au făcut parte, au rude sau legături cu cadre din forțele noastre armate. Totodată, „VANDA” s-a interesat de situația colegilor de liceu despre care avea cunoștință că în prezent

sînt ofițeri ai Ministerului de Interne, făcînd tot posibilul pentru a-i întilni, cu toate că aceștia erau rîspîndiți în diferite unități din țară.

Interesant de remarcat este faptul că organele de informații străine racolează, cu predilecție, în acest scop, foste cadre militare stabilite legal sau ilegal în străinătate pe care, după ce le exploatează informativ, le trimite în România cu sarcini de a se infiltra, sub diferite forme, în rețeaua organelor de securitate și miliție, în scopul culegerii de informații, dezinformării și derutării cadrelor noastre sau realizării altor acțiuni specifice de spionaj. De exemplu, „HARI“, „GUSTI“, „PANDELE“ și „BOGDAN“, foste cadre ale Ministerului de Interne și Ministerului Apărării Naționale, plecate definitiv din țară în anii anteriori, suspecte de apartenență la serviciile de spionaj din diferite state occidentale, au contactat foști colegi din unități teritoriale de securitate și miliție, cărora le-au propus să le „încredințeze“ sarcini informative. Pentru a-i „convinge“ pe cei în cauză să le accepte colaborarea, străinii au furnizat unele date cu privire la persoane plecate din țară și altele din exterior, cunoscute că desfășoară activitate ostilă statului nostru.

◆ *Anchetarea informativă a transfugilor internați în lagărele de tranzit și a cetățenilor români stabiliți în mod legal în străinătate și valorificarea datelor și informațiilor obținute cu acest prilej este un alt procedeu de lucru al serviciilor de spionaj în vederea cunoașterii unor aspecte despre forțele noastre armate.*

Semnificative sînt cazurile numiților „KLAUS“, „ZARNESCU“ și „BADEA“ care, în procesul anchetelor informative la care au fost supuși după ajungerea ilegală sau stabilirea legală în străinătate, au fost chestionați cu privire la amplasarea unor obiective militare, inclusiv unități ale Ministerului de Interne, date personale despre unele cadre militare, posibilitățile de promovare a acestora în ierarhia militară, dacă au rude care lucrează în armată și altele.

În vederea obținerii unor date care le interesează, serviciile de informații străine folosesc, în acest scop, și posibilitățile pe care le oferă prezența în țara noastră, pentru efectuarea unor studii militare, a unor agenți recrutați în prealabil din rîndul cetățenilor străini din statele care și-au cucerit de curînd independența.

Astfel, instituțiile de învățămînt militar sînt frecventate de străini proveniți din aceste state, în rîndul cărora s-au identificat persoane ce au urmat cursuri cu profil militar sau civil, inclusiv în specialitățile cercetare, informații și contrainformații în Anglia, Franța și S.U.A. O parte din aceștia au fost semnați cu intenții de a cunoaște date, altele decît cele prevăzute în programa de învățămînt, iar unii dintre ei au fost surprinși în apropierea unor obiective militare asupra cărora au efectuat prospectări, prin observare directă și fotografieră. De asemenea, la înapoierea din vacanță și concediul petrecut în străinătate, mai mulți elevi din categoria menționată au apărut cu sume de bani, autoturisme și obiecte care depășeau nivelul și modul lor de viață de pînă atunci.

◆ *Cu o mai mare frecvență și incisivitate decît pînă acum, serviciile de spionaj își interferează tot mai mult activitatea de culegere de informații cu acțiunile de propagandă și diversiune ideologică, de compromitere sau de corupere a unor cadre militare și civile sau membri de familie ai acestora.*

Datele obținute pe această linie evidentiază faptul că cele mai reacționare cercuri din exterior, ostile țării noastre, folosesc o gamă largă de mijloace în acest sens. Este binecunoscută activitatea pe care o desfășoară postul de radio „Europa liberă“ pe această linie, care nu se dă înapoi de la a ponegri și discredita unele cadre din armată și mai ales, pe cele din Ministerul de Interne.

De asemenea, o altă formă pe care o folosesc oficinele dușmănoase din exterior, de conivență cu serviciile de spionaj care se pun în slujba acestora ori le sprijină activitatea, o constituie trimiterea din afară, pe adresa unor ofițeri români, a unor scrisori, vederi, cărți poștale etc., în care expeditorii le aduc „mulțumiri“ pentru așa-zisul sprijin acordat în vederea părăsirii țării, deși cadrele respective nu au avut legături cu astfel de elemente înainte ca ele să plece fraudulos din România.

O metodă des folosită de cadrele și agenții serviciilor de spionaj pentru compromiterea unor cadre din forțele noastre armate o constituie și avansarea unor promisiuni de contractare a unor căsătorii cu fiice sau fii de ofițeri. În acest mod a procedat specialistul străin „ROBERT“, cunoscut ca agent al unui serviciu de spionaj, care, prezentându-se drept proprietar al unor imobile de valoare în țara sa, a atras-o într-o aventură sentimentală pe „ELENA“, fiică a unui ofițer superior dintr-o mare unitate, determinând-o să accepte căsătoria cu el și să solicite acest lucru organelor competente. La intervenția justificată a șefilor profesionali care s-au adresat tatălui fetei, pentru a o influența să renunțe la căsătoria cu specialistul străin, ofițerul, dovedind o atitudine necorespunzătoare, a refuzat categoric, preferind să treacă în rezervă decît „să distrugă fericirea copilului“. Între timp, „ROBERT“, văzîndu-și obiectivul realizat — de compromitere a ofițerului —, a părăsit-o pe „ELENA“ fără cea mai mică remușcare.

Rezumînd cele menționate mai sus, se poate conchide că obiectivele urmărite, formele și metodele de acțiune ale serviciilor de spionaj, desprînse din cazurile lucrate, prezintă trăsături clasice, precum și elemente noi, determinate de mutațiile produse în situația internațională, de virulența cu care se manifestă ofensiva dușmănoasă a celor mai reacționare cercuri politico-guvernamentale și militare din exterior. Toate acestea urmăresc o finalitate bine determinată și anume: folosirea datelor și informațiilor obținute în vederea trecerii la acțiuni ostile de subordonare, destabilizare și schimbare a ordinii politico-sociale din statele care intră în sfera lor de interes.

2 Sarcinile personalului Departamentului securității statului pentru prevenirea și contracararea acțiunilor serviciilor de spionaj.

În scopul contracarării ofensivei generalizate a spionajului împotriva forțelor noastre armate, prevenirii, descoperirii și lichidării oricărui acțiuni ale acestuia îndreptate în direcția subminării capacității de luptă a unităților, formațiunilor și cadrelor militare, organelor de securitate și întregului personal al Departamentului securității statului,

în conformitate cu prevederile legale și ordinele de muncă, le revin o serie de sarcini specifice.

Pornind de la obiectivele urmărite, formele și metodele de acțiune ale serviciilor de spionaj, *va trebui organizată în mod corespunzător activitatea de supraveghere și urmărire informativă a străinilor*, în scopul identificării și documentării operative a celor suspecți că desfășoară activitate ostilă împotriva armatei.

Folosirea mijloacelor muncii de securitate în acest caz trebuie făcută cu multă suplețe și profesionalism, având în vedere modul calificat în care lucrează aceste elemente. Particularități cu totul noi există, de exemplu, în ceea ce privește folosirea rețelei informative, care trebuie selecționată, instruită și dirijată cu multă grijă, în funcție de categoria elementelor urmărite.

Astfel, pentru supravegherea informativă a atașailor și reprezentanților militari, precum și a membrilor unor delegații militare străine, practica muncii a demonstrat că se folosesc, cu rezultate bune, persoanele cunoscute de aceste elemente prin posibilități proprii, pe care le cultivă perioade mai îndelungate în vederea atragerii lor la colaborare. De aceea, eforturile lucrătorilor operativi trebuie îndreptate în direcția identificării acestor persoane, selecționării, verificării și recrutării lor în scopul dirijării combinate sau inițierii unor jocuri operative, vizând contracararea acțiunilor puse la cale de serviciile de spionaj împotriva forțelor noastre armate.

Această activitate, deosebit de dificilă, necesită multă inteligență și inventivitate din partea lucrătorilor operativi, având în vedere măsurile de acoperire a agenturii proprii, de derutare și dezinformare întreprinse de serviciile de informații din străinătate. De exemplu, un serviciu de informații străin a lăsat, în mod intenționat, să-i scape anumite „legături” ale unor diplomați străini, din rîndul românilor, despre care, ulterior, s-a dovedit a fi piste false lansate de organul de spionaj respectiv, în scopul protejării adevăraților lor agenți.

În mod corespunzător, probleme noi se pun și în ceea ce privește folosirea celorlalte mijloace și metode ale muncii de securitate: tehnica operativă, filajul, controlul scrierilor ascunse, perchezițiile secrete. Astfel, în procesul de supraveghere și urmărire informativă a rezultat că străinii suspecți, presupunînd existența mijloacelor T.O. la locurile de cazare, evită să angajeze discuții în încăperi, iar atunci cînd efectuează convorbiri telefonice vorbesc codificat, simulează formarea unor numere greșite, care, fiind făcute la anumite ore și zile semnifică transmiterea unor mesaje. De aceea, folosirea mijloacelor de acest fel se cere făcută cu multă pricepere și numai după o atentă analiză a datelor care se dețin despre cei în cauză și a creării, în prealabil, a unor momente operative care să le determine să recurgă la alte mijloace de legătură decît cele pregătite de ei anterior.

Sarcini deosebite pe linia contracarării acțiunilor întreprinse de serviciile de spionaj revin comandanților (șefilor) unităților centrale și teritoriale ale Ministerului de Interne și celorlalte cadre cu funcții de conducere din subordinea lor, ce vor trebui să asigure permanent pregătirea contrainformativă, instruirea, cunoașterea și controlul activității subordonaților care intră în contact de serviciu sau personal cu străini

sau cu elemente ostile. În mod similar este necesar să se procedeze cu membrii de familie ai cadrelor care, prin specificul locului de muncă, efectuează deplasări în străinătate sau intră în mod frecvent în contact cu străini, în scopul înlăturării din timp a cauzelor și împrejurărilor de natură să favorizeze atragerea acestora la fapte sau acțiuni ilegale.

Toate aceste activități trebuie să determine în mod corespunzător creșterea spiritului de vigilență, autoapărare și inițiativă personală ale cadrelor Ministerului de Interne și membrilor de familie ai acestora în dețurarea acțiunilor inițiate de serviciile de informații pentru exploatarea informativă, racolarea sau compromiterea lor.

Având în vedere că activitatea ostilă a serviciilor de spionaj și a cercurilor reacționare din străinătate, uneori, este înlesnită de neregulile și abaterile care se manifestă în munca unor cadre, *va trebui pus un accent deosebit pe înlăturarea oricăror premise ce ar duce la pierderea, sustragerea, distrugerea fără forme legale sau divulgarea conținutului unor documente secrete de stat.* În acest scop, șefii de toate treptele vor trebui să acorde toată atenția modului cum se cunosc, respectă și aplică de către subordonați prevederile actelor normative privind apărarea secretului de stat, îndeosebi pe linia lucrului cu documente „strict secrete de importanță deosebită” și a celor care conțin date și informații centralizate cu caracter „strict secret”, a principiilor conspirativității și compartimentării muncii, asigurând prevenirea scurgerii secretelor din unitățile și formațiunile pe care le conduc. Pentru cunoașterea operativă a oricăror deficiențe și neglijențe pe această linie este necesar să se intensifice în mod corespunzător controalele asupra documentelor secrete, mijloacelor tehnice și celorlalte materiale operative sau cu regim special din dotarea unităților și formațiunilor Ministerului de Interne, iar în situațiile în care se constată cazuri de desconspirare, să se informeze factorii de răspundere în scopul luării măsurilor specifice de remediere.

Un loc deosebit în cadrul măsurilor de contracarare a acțiunilor serviciilor de spionaj împotriva forțelor noastre armate trebuie să-l ocupe *conlucrarea nemișlocită dintre organele centrale și teritoriale de securitate cu cele de contrainformații militare de la diferite niveluri,* în vederea apărării secretului de stat, asigurării securității unităților și formațiunilor Ministerului de Interne, protecției personale a cadrelor și membrilor lor de familie. Oricât de bine și-ar organiza măsurile de scuritate în sfera sa de activitate, fără a participa la sistemul de conlucrare al tuturor organelor Ministerului de Interne, nici o unitate sau compartiment de muncă nu-și va putea rezolva sarcinile ce îi revin pe linia contracarării acțiunilor serviciilor de spionaj la nivelul calitativ cerut de actuala evoluție a situației operative, deosebit de complexă și dinamică.

Iată de ce, concluzionăm, relevând că tuturor organelor Ministerului de Interne le revine sarcina de mare răspundere de a acționa conjugat și coordonat pentru a cunoaște, documenta și contracara operativ orice acțiune ostilă îndreptată împotriva forțelor noastre armate de către serviciile de spionaj.

Colonel Ioan PETREA

SARCINILE ORGANELOR DE SECURITATE ÎN ETAPA ACTUALĂ ÎN SFERA RELAȚIILOR DE COMERȚ EXTERIOR

■ Convorbire
cu tovarășul colonel
ȘTEFAN ALEXANDRU

● În cuvîntul Dumneavoastră la Plenara Comitetului de partid al Departamentului securității statului din septembrie 1982 ați abordat unele aspecte ale necesității întăririi legalității socialiste în domeniul comerțului exterior, impusă de faptul că, în ultimul timp, în acest important sector al economiei noastre s-au manifestat grave lipsuri și neajunsuri, provenite atât din încălcarea legilor și reglementărilor în vigoare — inclusiv a celor referitoare la apărarea secretului de stat —, cît și ca urmare a unor acte de necinste și incorectitudine, a abuzurilor și abaterilor din partea unor lucrători din comerț. Vă rugăm să prezentați principalele concluzii ce se desprind din această stare de fapt și care sînt carențele activității de cunoaștere și de prevenire pe care au desfășurat-o organele de securitate competente în acest sector.

— După cum este cunoscut, în dezvoltarea sa economico-socială, în procesul de făurire a societății socialiste multilateral dezvoltate, România a obținut într-o perioadă de timp relativ scurtă succese de însemnătate istorică.

Realizarea dezideratelor noastre pe plan politic, economico-social etc. a impus o preocupare susținută pentru a asigura participarea activă și eficientă a României la diviziunea internațională a muncii și intensificarea cooperării cu toate statele lumii în domeniul producției, schimburilor economice, al științei, tehnologiei etc.

Nevoile izvorîte din eforturile pe care le facem pentru dezvoltare au determinat preocupări în vederea diversificării formelor de cooperare economică internațională, creșterii eficienței și volumului comerțului nostru exterior și, în cadrul acestuia — așa cum rezultă din documentele de partid — în mod special a exporturilor, în vederea rambursării cît mai rapide a creditelor externe, echilibrării balanței de plăți și creării fondurilor necesare pentru importuri.

Așa după cum a subliniat tovarășul secretar general al partidului în cuvîntarea la Plenara C.C. al P.C.R. din 1—2 iunie a.c., aceste activități trebuie să se desfășoare în spiritul „echității, avantajului reciproc, deplinei egalități în drepturi, respectării independenței și suveranității naționale, excluderii oricărui amestec în treburile interne”.

Respectarea cu strictețe a acestor principii în politica noastră de comerț exterior și cooperare economică internațională se impune cu deosebită acuitate în actuala fază de manifestare a crizei mondiale, cu toate implicațiile și repercusiunile directe sau indirecte ale acesteia

asupra climatului și condițiilor în care se desfășoară schimburile economice pe plan internațional.

Din documentele de partid, cit și din unele publicații de specialitate rezultă că lupta pentru supremație economică pe plan mondial a determinat o ascuțire a contradicțiilor dintre marile puteri capitaliste, care, în ultimă instanță, își concentrează acțiunile în lupta pentru promovarea propriilor interese, căutând să-și rezolve problemele pe seama țărilor sărace, în curs de dezvoltare.

Pentru frinarea dezvoltării economice a unor state și a înlăturării lor de pe piața mondială ca parteneri competitivi, puterile imperialiste recurg în ultimul timp la tot felul de acțiuni menite să ducă la dezorganizarea cursului normal al vieții economice și politice interne a acestora și anume :

- agravarea unor deficiențe economice interne sau deteriorarea raporturilor internaționale ;
- înglodarea în datorii ;
- slăbirea economică din toate punctele de vedere și înlăturarea ca parteneri competitivi de pe piața mondială.

În acest context, au crescut frecvența și intensitatea acțiunilor întreprinse pe plan economic de serviciile de informații ale unor state străine, de organizații comerciale sau de alte elemente ostile, împotriva țării noastre.

Astfel, se speculează unele deficiențe existente în privința plăților și se desfășoară o campanie susținută prin toate mijloacele de informare pentru a determina oamenii de afaceri și chiar unele state să nu mai colaborează cu România, întrucât aceasta s-ar afla într-o situație economică similară Poloniei.

Campania desfășurată împotriva României este susținută intens și de posturi de radio din țări capitaliste, în primul rând de postul auto-intitulat „Europa liberă“.

Dacă privim retrospectiv fenomenele ce s-au petrecut în anii din urmă în comerțul nostru exterior, ne putem da ușor seama că împotriva României nu acționează numai niște comercianți în mod izolat, care vor să câștige câte ceva la preț. Avem de-a face cu acțiuni de anvergură și care vizează să zădărnicească eforturile noastre pentru dezvoltare și să ne scoată de pe piețele externe.

În ultimul timp, atrage în mod deosebit atenția faptul că unii diplomați străini acreditați la București, ambasadele în general, se implică tot mai mult în activități de comerț exterior.

Nevoia pe care o simt puterile străine de a cunoaște problemele financiare și economice ale României le-a determinat să modifice structura internă a unor reprezentanțe pe care le au la București, sporind numărul și competența persoanelor care au în preocupare domeniul economic.

Aceeași perocupare informativă se constată și la nivelul reprezentanțelor comerciale străine din România, care merg pînă la amănunte aparent fără importanță, în legătură cu activitățile noastre de producție și de comerț exterior.

Sînt semnificative datele obținute recent în legătură cu un comerciant dintr-o țară vestică care, în interesul firmei pe care o re-

prezintă, a căutat să obțină date mergînd pînă la detalii mărunte privind profilul și capacitatea unei fabrici din Satu Mare nou intrată în funcțiune. Din documentele obținute rezultă că firma manifestă îngrijorare întrucît darea în exploatare a acestei uzine ar permite României să nu mai importe un anumit produs, ci să-l exporte, devenind în felul acesta un concurent pe piața externă. Insistența străinului pentru a cunoaște tot felul de date lipsite de importanță la prima vedere ne-a determinat să recurgem la măsuri speciale și să obținem documente din care au rezultat clar temerile și intențiile firmei respective. Trebuie subliniată necesitatea ca, atît rețeaua informativă cît și ofițerii, să nu ignore interesul străinilor pentru unele „amănunte“, întrucît acestea ne pot pune pe piste bune în vederea depistării intențiilor sau faptelor ascunse ale dușmanului.

În mod similar acționează și în exterior, unde încearcă să compromită unele acțiuni ale României, pentru a ne scoate din afaceri și a ne produce daune materiale și morale.

Astfel, unele firme speculează interesul României în crearea de societăți mixte sau în alte forme de cooperare economică, pentru a intra pe piețele unde sîntem prezenți sau unde putem pătrunde datorită unor bune relații politice și, după ce le introducem în afaceri, încearcă să ne defăimeze, să ne înlătore și, eventual, să ne „înghită“ capitalul.

De asemenea, recurg la procedee de-a dreptul brutale pentru a ne compromite produsele. De exemplu, pentru a ne împiedica să cîștigăm o licitație organizată recent în India de firme locale în vederea cumpărării de material rulant, o firmă furnizoare japoneză a pus la cale deteriorarea unui lot de osii și boghiuri livrate de partea română, pentru a se putea invoca calitatea necorespunzătoare a mărfii.

Atît în țară cît și în străinătate, se acționează asupra unor cetățeni români din comerțul exterior și din alte obiective, pentru a-i determina să accepte aranjamente necinstite, dăunătoare economiei naționale, inclusiv clauze contractuale pe care partea română, practic, nu le poate respecta. Știind să speculeze acest lucru, străinii au reușit în unele cazuri să înșele ori să corupă pe unii reprezentanți români și să ne plaseze utilaje necorespunzătoare ori să ne atragă în diverse combinații din care am ieșit păgubiți, uneori fără a mai putea recupera prejudiciile.

În astfel de situații este necesar să acționăm cu multă fermitate și cu măsuri calificate, de profunzime, pentru a stabili dacă, pe lîngă infrațiunile de subminare a economiei naționale, abuz în serviciu, luare de mită etc., nu se petrec și fapte de spionaj-trădare.

Ridic această problemă, deoarece este greu de presupus că au scăpat atenției serviciilor de spionaj unii cetățeni români, mai ales cadre cu funcții de conducere, care s-au compromis prin acceptarea din partea comercianților străini a unor aranjamente necinstite, pe care le-au ascuns față de forurile competente din țară.

Ne confruntăm în ultima vreme cu un fenomen deosebit, care necesită să stea în atenția noastră, în sensul că, printre cazurile finalizate sau cele în curs de documentare, au apărut tot mai frecvent persoane cu funcții de decizie în sfera relațiilor de comerț exterior și în

obiectivele economice, ceea ce a făcut ca baza de lucru să suporte importante mutații și o evidentă diversificare.

Deținem date din care rezultă că în perioada 1981—1982, pentru informațiile de care au avut nevoie în adjudecarea unor afaceri, comercianții străini au acționat asupra unui număr mare de persoane, unele avînd funcții de conducere în sistemul comerțului exterior și în alte obiective.

Aș aminti cazurile directorilor de la întreprinderile de comerț exterior AGROEXPORT, DANUBIANA, ROMSIT, METALIMPORT, VINEXPORT, ELECTROIMPORTEXPOR, de la Întreprinderea de vagoane Arad și alții care, prin acțiunile lor frauduloase, au adus daune serioase economiei naționale și au permis să se scurgă din țară o parte importantă din averea națională.

Fără a diminua rolul și contribuția organelor noastre la demascarea activității unora dintre cei enumerați mai sus, trebuie să ne punem întrebarea dacă am făcut totul și dacă aceștia sînt singurii care au lovit în interesele statului.

La faptul că au ajuns să provoace daune economiei naționale a contribuit și modul defectuos în care am lucrat noi, adică nu am intuit la timp că dușmanul țintește elementele vulnerabile plasate în locuri de unde el poate obține maximum de avantaje.

În timp ce străinii au vizat exact unde trebuie, noi am acționat în unele situații în afara terenului de luptă, ocupîndu-ne de elemente periferice sau de probleme mai puțin importante.

Dacă analizăm modul de acțiune al dușmanului prin prisma cazurilor finalizate în ultima vreme, ajungem la concluzia că, atît pe plan central cît mai ales la inspectoratele județene, nu stăpînim în condiții optime situația operativă din această problemă și că se impune neapărat să reconsiderăm anumite aspecte legate de stilul nostru de muncă.

Trebuie privită cu mai multă răspundere profesională problema urmării comercianților străini în teritoriu.

Deși s-a insistat de foarte mult timp, acestora nu li se acordă nici la ora actuală suficientă atenție, cu toate că se deplasează destul de frecvent în obiective economice din județe.

Astfel, în perioada șederii comercianților pe raza de competență a județelor, ofițerii din teritoriu se rezumă uneori la cunoașterea aspectelor oficiale sau administrative ale activității acestora, date care, de regulă, nu ne spun mare lucru.

Dacă la acțiunile străinilor — care devin din ce în ce mai rafinate și subtile — nu vom răspunde cu măsuri corespunzătoare, dacă nu vom folosi în mod ofensiv legende și combinații informative ori dezinformări bine concepute, nu vom putea descifra activitățile ascunse ale acestora și documenta faptele lor ostile.

Din cauza necunoașterii activităților ostile ale unor comercianți străini, unele inspectorate județene pe raza cărora se află obiective economice cu sarcini de export nu au sesizat la timp o practică foarte dăunătoare convenită între străini și unii reprezentanți români, care ne-a adus prejudicii importante timp de mai mulți ani: în înțelegere cu partenerii externi, se convine livrarea unor cantități mari de pro-

duse pentru a se putea raporta realizări de contracte, după care marfa este refuzată și ulterior vîndută aceluiași parteneri sau altora ca marfă de stoc, la prețuri derizorii.

De exemplu, numai pe relația Franța, în anul 1981 s-au încheiat contracte la confecții și mobilă care, prin refuzare și apoi cumpărare la preț de stoc, ne-au provocat pagube de cca. 5 milioane dolari.

Datorită pasivității și modului superficial în care sînt lucrați unii comercianți în timpul deplasării lor în județe, ofițerii respectivi nu cunosc nimic sau aproape nimic referitor la natura relațiilor pe care aceștia le stabilesc cu cetățenii români din obiectivele pe care le vizitează, relații care, de cele mai multe ori, continuă cînd aceste persoane pleacă oficial sau neoficial în străinătate.

Trebuie combătută atitudinea unor ofițeri care, în activitatea profesională, se limitează la obținerea de informații pe linie oficială, fără a aprofunda verificările cu sprijinul rețelei informative, pentru a clarifica operativ și pînă la capăt problemele semnalate.

Să nu uităm că unele informații care ne parvin pe cale oficială pot purta amprenta unor interese subiective, iar pe de altă parte, putem fi dezinformați. Am întîlnit această situație la mai multe inspectorate județene.

Firește, să dăm atenția cuvenită legăturii cu conducătorii unităților socialiste din raza noastră de competență, însă informațiile obținute pe această cale nu trebuie să ne facă să renunțăm la metodele și mijloacele specifice muncii de securitate, de care trebuie să uzăm în permanență pentru cunoașterea situației din obiectivul sau problema de care răspundem.

Preluînd fără discernămint și neverificînd prin mijloacele specifice muncii asemenea informații, sîntem puși în situația să nu cunoaștem realitatea, să fim dezinformați și surprinși de fenomene care nu mai pot fi stăpînite în momentul cînd apar.

Practicînd o astfel de activitate, unii ofițeri se deprofesionalizează și devin un fel de anexe ale șefilor de întreprinderi sau instituții, care-i folosesc pentru rezolvarea unor probleme ce nu au nimic comun cu munca de securitate.

Există încă serioase neajunsuri referitoare la modul cum este înțeleasă noțiunea de prevenire și oportunitatea și eficiența măsurilor care se iau în acest scop.

Astfel, deși pe raza unor inspectorate județene se petrec fapte și fenomene uneori destul de grave, care lovesc în interesele economiei naționale, nu se intervine în toate cazurile cu operativitate ori se dau rezolvări ce dovedesc necunoașterea temeinică a legilor și ordinelor în vigoare.

Lipsa sau procentul mic de finalizări este rezultatul unor măsuri simple și al unei munci sterile, ce constă în adunarea de informații care, deși uneori sînt interesante, rămîn nefructificate din cauza insuficienței preocupării pentru documentare sau a documentării greoaie și incomplete a cazurilor.

Se recurge încă la avertizare și la punerea în dezbateră colectivelor de oameni ai muncii a unor persoane pentru fapte care meritau măsuri mult mai categorice.

Trebuie combătute orientarea greșită sau formalismul unor ofițeri care, în cazurile pe care le lucrează, se limitează la documentarea activității cetățenilor români și lasă pe plan secundar ori nu se preocupă să tragă la răspundere în primul rînd pe comercianții străini, de obicei autorii morali ai faptelor.

Sezizînd această lacună, unii străini o interpretează drept slăbiciune a organelor noastre, devenind tot mai periculoși și sfidători.

În unele cazuri în care părții române i s-au adus prejudicii, nu se insistă așa cum ar fi normal pentru recuperarea acestora, permițînd în felul acesta ca importante valori produse de munca poporului nostru să intre în posesia străinilor.

Lucrînd în acest mod, nu putem spune că întreprindem activități de prevenire.

Este necesar să se înțeleagă că prevenirea se realizează cu adevărat acolo unde desfășurăm o activitate organizată și luăm măsuri complexe, care să ne dea posibilitatea cunoașterii concrete și la timp a realității și numai pe această bază să intervenim, altfel, prin activitatea noastră nu facem altceva decît să-i punem în gardă pe suspecti, dîndu-le posibilitatea să-și conspire activitățile în timp ce noi trăim doar cu impresia că am făcut prevenire.

● În condițiile acestei amplificări și diversificări a spionajului economic și comercial, ca aparat specializat, ce sarcini considerați că vă revin pe linia prevenirii și contracarării scurgerii secretelor comerciale și de stat și ce măsuri vizați pe linia perfecționării muncii de securitate în acest domeniu ?

— Extinderea procesului de industrializare, dezvoltarea cercetării și a unor ramuri ce țin de domenii de vîrf, au dus la apariția de noi sectoare, informații, date și documente care prezintă interes pentru spionajul străin.

Ca urmare, în prezent se impune mai mult ca oricînd necesitatea creșterii spiritului de vigilență și efectuarea unui salt calitativ în activitatea de apărare a secretului de stat, atît din partea aparatului de securitate, cît și a persoanelor din organizațiile socialiste, deținătoare de secrete.

Pornind de la aceste necesități, activitatea de apărare a secretului de stat a fost concepută și se desfășoară pe baza unui sistem în cadrul căruia se au în vedere, în primul rînd, prevenirea accesului unor persoane neautorizate la date și documente secrete și, totodată, descoperirea și lichidarea canalelor de scurgere a informațiilor.

Cu toate acestea, și în acest sector de activitate ne confruntăm încă cu concepția conform căreia, dacă s-au luat măsuri de asigurare

fizică a documentelor, conform legii, se consideră că prin aceasta secretul este pus la adăpost.

Trebuie reținut că elementele care au preocupări în culegerea de informații sînt mult mai abile și nu-și permit să facă greșeli, recurgînd la sustragerea de documente numai atunci cînd nu au alte posibilități.

Desigur, climatul de ordine în spiritul legii le îngreuiază celor interesați accesul spre informații secrete, dar aceasta nu înseamnă totul.

Secretul de stat trebuie apărat în primul rînd prin încadrarea cu rețea informativă a tuturor locurilor unde se lucrează ori se concentrează astfel de date, prin cunoașterea permanentă a comportamentului și activității deținătorilor de secrete, pregătirea informativă temeinică a acestora, protejarea specialiștilor și a oamenilor de valoare împotriva eventualelor acțiuni ale dușmanului și alte măsuri de securitate care să asigure prevenirea scurgerii de date și informații secrete pe orice cale.

Organizînd munca în acest fel, ne este mai ușor să-i descoperim pe cei ce se interesează de secrete, dar și pe cei dispuși să le divulge, din interes sau ușurință.

În cadrul preocupărilor de îmbunătățire a muncii de securitate în sfera activităților de comerț exterior și cooperare economică internațională, cît și a supravegherii modului în care este respectată legislația cu privire la apărarea secretului de stat și de stabilire a relațiilor cu străinii, în activitatea prezentă cît și pe viitor, ne stau în față o serie de sarcini și măsuri, printre care menționăm :

— necesitatea imprimării unui caracter mai ofensiv și calificat muncii de documentare a activității comercianților străini și cetățenilor români care se lasă angrenați în activități ostile ;

— înlăturarea tendințelor de tărăgănare, de pierdere a momentelor operative, care avantajează pe dușman. În confruntarea cu acesta, trebuie să fim permanent în ofensivă ;

— identificarea cît mai precisă a terenului pe care acționează dușmanul, pentru a ști în ce direcție să ne concentrăm eforturile și să-l facem inofensiv ;

— creșterea gradului de calificare și de eficiență a măsurilor noastre și, în acest cadru, folosirea mai frecventă a combinațiilor, jocurilor operative, a acțiunilor de dezinformare ;

— continuarea practicii de luare în atenție a contractelor care se încheie cu partenerii externi și urmărirea atentă a modului de derulare a acestora ;

- combaterea lipsei de răspundere ce se manifestă din partea unor ofițeri referitoare la problemele de comerț exterior ;
- combaterea atitudinii de cocoloșire sau de diminuare a unor fapte și fenomene negative ;
- îmbunătățirea activității de cooperare cu unitățile cu care conlucrăm în urmărirea comercianților ;
- intensificarea activității de îmbunătățire a rețelei informative prin atragerea la colaborare a unor elemente sigure și cu posibilități, pentru a dispune la timp de informații și a putea desfășura în condiții normale și eficiente activitățile de comerț exterior ;
- instruirea rețelei informative pentru prevenirea scurgerii de secrete, a pagubelor, folosind chiar propria poziție profesională ;
- cunoașterea și verificarea permanentă a personalului din sistemul comerțului exterior ;
- pregătirea contrainformativă cât mai adecvată a deținătorilor de secrete din sistemul comerțului exterior, în funcție de străinii cu care pot veni în contact și de spațiile pe care se deplasează ;
- din partea cadrelor cu funcții de conducere se impune o mai bună cunoaștere a personalului din subordine, care să fie apreciat în funcție de eficiența pe care o manifestă în procesul rezolvării problemelor de conținut ale muncii, al descoperirii și curmării acțiunilor subtile și periculoase puse la cale de dușman ;
- pe linia educării și formării cadrelor, trebuie să punem un mai mare accent pe obișnuirea ofițerilor să gândească în spiritul legii și să acționeze ca atare pentru apărarea și aplicarea acesteia. Cadrele noastre să aibă un adevărat cult pentru cunoașterea și apărarea legii.

Convorbirea a fost consemnată de
maior **Ana PĂUNA**

ÎN SPRIJINUL ÎNVĂȚĂMÎNTULUI DE SPECIALITATE

Elemente de psihologie generală și psihologie socială de care trebuie să țină seama ofițerii de securitate în procesul destrămării unor anturaje a căror activitate poate degenera în fapte antisociale

— consultație —

După cum este cunoscut, printre măsurile de prevenire ce se pot lua de organele de securitate este și aceea de **destrămarea a unor anturaje**.

La destrămarea de anturaje, ofițerul de securitate, pe lângă metodele și mijloacele specifice de muncă pe care le utilizează, este bine să țină seama de unele probleme de psihologie generală și psihologie socială referitoare la **caracteristicile psihosociale ale grupului, la comportamentul individual al persoanelor, la personalitatea liderului și la fenomenele de conducere**.

Grupul, în sens psihosocial, constă dintr-o pluralitate de persoane care sînt în interacțiune reciprocă într-un cadru dat, mai mult decît în interacțiune în afara acestuia ¹⁾.

Din punct de vedere psihosocial, grupurile umane sînt generatoare de fenomene grupale proprii care le caracterizează. La copii, asemenea grupări încep cu formele cele mai nevinovate ca o bandă de plimbăreți, de curajoși ai cartierului, de detectivi ș.a., dar care, în anumite condiții, pot lua aspectul unor bande de vagabonzi, de cheflii, de infractori. De

¹⁾ W.Y.H. SPROTT-HUNAN GROUPS, PELICAN, Londra 1969.

cele mai multe ori, trecînd spre adolescență sau maturitate, bandele de copii se desfac, se dezorganizează. Cele structurate pe o experiență delictuală pot fi mai durabile, evoluînd spre un grup care instituie roluri puternice, care-și formează un sistem de valori, un cod de norme devenind „gang” (bandă organizată de răufăcători). Părinții, fiind în genere absenți față de ce se întîmplă cu copilul lor, tolerîndu-i totul, nu-l controlează și nu-i oferă un model stabil de conduită; toate acestea facilitează atracția copilului spre delincvență, spre ruptură cu societatea.

Dacă **personalitatea**²⁾ **pozitivă**, multilateral dezvoltată, sensibilă, cu capacități constructive proeminente și cu relații socio-afective de calitate este un rezultat al bune educații, atunci, formarea disocială a personalității este rebutul unor influențe educative, un efect al unei nereușite și necorespunzătoare educații.

Comportamentul individual al persoanelor este fundamental influențat de diferite grupuri cărora aparțin, în mod concomitent sau succesiv, de-a lungul evoluției psihosociale a fiecăreia. Treptat, potrivit însușirilor și valențelor psihologice personale, membrii grupului devin dependenți între ei și subordonați, totodată, întregului grup. De aici, apar fenomene de conducere și de subordonare.

Conducătorul grupului (liderul), ca personalitate centrală, este persoana care devine centru de interes al grupului. Sub aspect moral, un asemenea lider poate fi atît exemplu pozitiv, „bun de urmat”, cit și „geniu rău”, o personalitate distructivă. Liderul se apreciază prin capacitatea sa de influență asupra celorlalți membri ai grupului, prin efectele pe care le produce în conduita acestora.

Rolul grupului în abordarea și evaluarea personalității liderului va rezulta din aceea că, de regulă, membrii determină emergența (impunerea, afirmarea, promovarea) liderului de care este nevoie în funcție de sarcină și situație sau își îndreaptă atenția către acela al cărui comportament poate fi caracterizat drept „orientat spre sarcină”.

---

²⁾ Noțiunea de personalitate se referă la organizarea interioară sintetică, unitară și, totodată, individualizată a însușirilor psihologice, a structurilor cognitive și atitudinale, a capacităților individului, care îi determină o adaptare specifică la mediu. Ea cuprinde totalitatea predispozițiilor innăscute și a însușirilor dobîndite de individ în cursul vieții, într-un anume fel structurate, care usîgeră integrarea originală, unică, în mediul social dat. Personalitatea reprezintă sinteza particularităților psihicindividuale, în baza căreia ne manifestăm specific, deosebindu-ne unul de altul. (A se vedea Ana Tucicov Bogdan — „Psihologie generală și psihologie socială”, Editura didactică și pedagogică, București, 1973, pag. 187).

Trăsăturile de personalitate ce prefigurează autoritatea liderului și care ar putea facilita succesul în exercitarea conducerii sînt următoarele :

◆ **Trăsăturile de caracter** (disciplină, punctualitate, consecvență, comportament moral exemplar, modestie, exigență față de sine și față de ceilalți, comportament deschis, sincer, drept).

◆ **Între calitățile personalității**, ca o condiție deosebită a reușitei în conducere este considerată **inteligenta**. Conduita inteligentă — semnificînd capacitatea individului de a utiliza achizițiile, experiența proprie în împrejurări noi — facilitează adaptarea superioară la mediu, o adaptare mai ales comportamentală. Unele cercetări psihologice evidențiază, în schimb, faptul că indivizii cu inteligență superioară nu se pot impune, sînt „respinși“ de grupurile în care nivelul inteligenței membrilor este mijlociu.

◆ **Variabila temperamentală** corelează și ea stilul de comportament al liderului. De obicei, liderii „autoritari“ manifestă pasiune și subiectivism în aprecieri ; ei nu acceptă obiecțiuni și observații, ci înclină spre o purtare agresivă. Majoritatea liderilor „autoritari“ s-au dovedit a fi colerici. Liderii de tip „democratic“ sînt de obicei indivizi echilibrați, vioi, stabilesc cu ușurință contacte cu alții, sînt optimiști. Cei mai mulți aparțin tipului sanguin.

◆ **Capacitatea empatică** (de identificare afectivă cu altă persoană, de transpunere în situație) reprezintă, de asemenea, o caracteristică des întîlnită în rîndul liderilor de succes.

Trăsăturile de personalitate descrise nu trebuie considerate ca trăsături izolate, ci numai în cadrul sistemului personalității, al personalității în acțiune. Criteriul emergenței și afirmării acestor trăsături este dat de eficiența grupului și satisfacțiile membrilor. Ele se valorizează prin stilul de comportament al liderului în grup.

La destrămarea anturajelor, de o reală importanță este cunoașterea „tipurilor de interacțiune“ în grup. Pentru aceasta se va putea folosi, printre altele „metoda analizei procesului de interacțiune“, elaborată de Robert F. Bales¹⁾ care este un tablou de conotații ale manifestărilor de comportament interacțional, grupate pe trei zone, după 6 (șase) tipuri principale de probleme puse grupului. Se iau în evidență, potrivit tabloului dat :

- a) interacțiunea fiecărui subiect cu fiecare dintre ceilalți și
- b) interacțiunea fiecăruia în raport cu grupul în general, după cum urmează¹⁾ :

¹⁾ Ana Tucicov Bogdan — „Psihologie generală și psihologie socială“, Editura didactică și pedagogică, București, 1973, pag. 279—280.

CATEGORIILE DE INTERACȚIUNE *)

I. Reacții pozitive	<ul style="list-style-type: none"> —1. Solidaritate : denotă solidaritate, încurajează, ajută, valorifică efortul altora. —2. Destindere : caută diminuarea tensiunii, glumă, ris, se declară satisfăcut. —3. Acordul : își dă acordul, acceptă tacit, are înțelegere. 		
II.	<ul style="list-style-type: none"> —Răspunsuri —Probleme 	<ul style="list-style-type: none"> —4. Dă sugestii și indicații respectând libertatea altuia. —5. Își spune părerea, analizează, exprimă sentimentul, își exprimă dorința. —6. Dă o orientare, informează, repetă, confirmă. —7. Cere orientare, informare, repetare, confirmare. —8. Cere o opinie, o evaluare, analiză, expresie de sentiment. —9. Cere sugestii, direcționări, mijloace de acțiune posibile. 	<div style="display: flex; justify-content: space-around; font-size: small;"> abcdef </div>
III. Reacții negative	<ul style="list-style-type: none"> —10. Dezacord : dezaprobare, respingere pasivă, refuză ajutorul. —11. Tensiune : manifestă o tensiune, cere ajutor, se retrage de la discuție. —12. Antagonism : face dovadă de opoziție, denigrează pe alții, se afirmă pe sine. 		

Legendă : a) Probleme de comunicație. I. Zona socio-afectivă pozitivă.
 b) Probleme de evaluare. II. Zona neutră a sarcinii.
 c) Probleme de influență. III. Zona socio-afectivă negativă.
 d) Probleme de decizie.
 e) Probleme de tensiune.
 f) Probleme de integrare.

Trebuie reținut faptul că, în activitatea de destrămarea a unor anturaje cu structură criminogenă, un rol deosebit îl are **cunoașterea tipologiei grupului**, în raport cu profilul și compoziția acestuia. Anturajele pe fond mistic (sectele etc.) relevă aspecte de fanatism, fie la nivelul microgrupului, al unor componente sau al liderului; grupările anarhice („protestatari“, elemente organizate pentru trecerea ilegală a frontierei ș.a.), au o compoziție mai mult sau mai puțin omogenă; unele anturaje de comentatori și colportori ai unor știri false și zvonuri preluate de la

*) D. ANZIEU, I. Y. MARTIN, *La dynamique des groupes restreints* P.U.F. Paris, 1968, p. 84.

posturile de radio străine sînt îndeobște cunoscuți de mai mult timp, colegi, prieteni etc.

În procesul de cunoaștere al unor anturaje, ofițerii de securitate trebuie să identifice care dintre acestea conțin elemente de sistem, de doctrină (organizare, inițiere, pregătire) și care se bazează pe fapte de spontaneitate, de sugestie colectivă, de aderență din curiozitate, din întîmplare, din lipsă de discernămint etc. Sesizarea caracterului intereselor și al motivației membrilor care alcătuiesc un anturaj cu activitate ce poate degenera în comportamente a — sau antisociale, disocierea aspectelor de conținut și formă predelictuală a acestora, pornind de la conformația morală a componentilor ș.a.m.d., sînt condiții care impun prevalența, în activitatea de destrămarea a unor anturaje de acest gen, utilizării unor metode și tehnici din domeniul psihologiei sociale, pentru a realiza o activitate eficientă, de conținut.

În mod deosebit, la destrămarea de anturaje, ca direcție principală de acțiune, ofițerul de securitate își va îndrepta atenția asupra liderului ca personalitate centrală, pentru a-l compromite în fața grupului.

În situația că nu există premise favorabile pentru compromiterea liderului, se va putea utiliza „metoda analizei procesului de interacțiune“. În acest sens, atenția va fi îndreptată spre un membru al grupului situat în „zona socio-afectivă negativă“ și care are reacții negative: dezaprobare, respingere, manifestă o tensiune, se retrage de la discuție, face dovadă de opoziție, denigrează pe alții, se afirmă pe sine. După atragerea persoanei respective se va acționa cu ajutorul său la destrămarea grupului.

★

Ideile rezultate din articolul de față sînt menite să ofere doar cîteva repere teoretice pentru activitatea practică. Rămîne la latitudinea ofițerilor de securitate să nu fетиșizeze un criteriu sau altul, ci, în baza unei cunoașteri psihologice a oamenilor și faptelor, să se orienteze concret, în luarea celor mai corespunzătoare măsuri de prevenire.

Colonel George ADAM

UNELE PROBLEME ACTUALE PRIVIND LEGĂTURA ÎN MUNCA DE INFORMAȚII

Problemele de principiu ale legăturii în munca de informații sînt îndeobște cunoscute. Ne propunem să prezentăm unele aspecte de actualitate privind realizarea legăturii în activitatea unor servicii de spionaj, rezultate în principal din acțiunile lucrate de aparatul de contra-spionaj; au fost reținute, totodată, și câteva procedee descoperite de unele organe de contraspionaj străine, în măsura în care există probabilitatea ca acestea să fie utilizate și de cadrele și agenții serviciilor de spionaj care acționează împotriva țării noastre.

◆ În problema legăturii impersonale

— folosită tot mai frecvent în munca de informații — au intervenit perfecționări, însă regulile de bază nu s-au modificat. Astfel, se recurge în continuare la sisteme de legătură complicate și relativ sigure, dar, paralel cu acestea, și la unele simple și nu mai puțin ingenioase.

Se remarcă uneori faptul că între cadrele (agenții) serviciului de spionaj și legăturile lor din rîndul cetățenilor români se face uz de legătură impersonală, chiar și în situații care ar permite efectuarea unor întîlniri.

Recurgerea la aceste procedee are două scopuri distincte: a) să evite, pe cît posibil, contacte care pot atrage atenția și, b) să se antreneze agentura cu sisteme de legătură impersonală pentru situații cînd legătura personală nu ar mai fi posibilă sub nici o formă.

În general însă legătura impersonală se folosește în cazul cetățenilor români care nu au posibilitatea unor contacte oficiale cu străinii și, dată fiind poziția lor, nu-și permit riscul unor relații neoficiale, precum și în cazul agenților care lucrează direct cu centrul de spionaj ori cu o rezidență a acestuia pe teritoriul țării noastre (în principal ambasada).

În ceea ce privește procedeele concrete, câteva constatări și precizări:

— **Indigoul alb** continuă să se folosească, dar formulele substanțelor cu care sînt impregnate sînt complicate și foarte greu de stabilit. Ca o variantă recentă se impune atenției procedeul potrivit căruia agentului nu i se mai dă indigoul alb, ci

substanța pe care agentul o întinde pe hirtie, iar după folosire o distruge.

— Și **cerneala simpatică** se utilizează frecvent, dar problema formulei chimice se pune, în multe cazuri, la fel ca la indigoul alb.

Există suspiciuni întemeiate că o ambasadă occidentală folosește acest procedeu; un cadru de spionaj a insistat într-o ocazie ca din cele câteva mii de reviste identice trimise unor cetățeni români în țară, o anumită persoană să primească exemplarul indicat de el, deși nu diferea la prima vedere de celelalte. Se cunoaște că în cazul cînd scrisul simpatic se aplică pe un text tipărit, se poate proceda și la acoperirea cu cerneală simpatică a unor litere din text, din care, după relevare, se recompune comunicarea (în clar sau codificată).

— **Corespondența convențională** este, de asemenea, des folosită. Cazuistica a relevat utilizarea — cu valoare prestabilită — a unor expresii, nume de persoane, obiecte, medicamente etc. În cele mai multe cazuri este vorba de corespondență personală, dar s-au înregistrat și cazuri cînd procedeul a fost folosit și în cea oficială. De exemplu, un cetățean român, care fusese recrutat de un comerciant occidental, trimitea străinului un telex cu text aparent dur, în care-i cerea în „termeni ultimativi” să accepte o reducere de preț (de exemplu 10%), ceea ce, în baza înțelegerii prealabile, însemna că o reducere de 5% este suficientă pentru a câștiga afacerea. Deși pînă la un punct procedeul e ingenios, tocmai faptul — remarcat după compararea mai multor telexuri — că de fiecare dată străinul accepta o reducere de jumătate din cea solicitată, a constituit una din suspiciunile de bază și, ulterior, s-a folosit în anchetă pentru determinarea mărturisirii.

O variantă de corespondență convențională o constituie ilustratele. Un serviciu de informații folosea acest procedeu pentru a indica agentului său — prin monumentul, parcul etc. de pe ilustrată — locul viitoareii întîlniri, cu ocazia deplasării în exterior, data fiind prestabilită sau urmînd a fi fixată în alt mod.

— Avem indicii că și **presa** este uzitată în transmiterea (convențională) a unor date. Sînt cițiva diplomați acreditați la București care, zi de zi, studiază „România liberă”, la rubricile de vînzări, cumpărări și oferte de servicii.

— Deși riscant, continuă să fie folosit și procedeul **transmiterii de informații în text clar**, dar de regulă prin scrisori puse în circuit din străinătate. Procedeul a fost folosit de doi suspecți care, neavînd viză pentru Occident, au pus astfel de scrisori din Ungaria (direct, aflîndu-se în țara respectivă) și al doilea din Bulgaria (prînr-o legătură care s-a deplasat în statul menționat).

O variantă de transmitere de informații în clar, dar cu cîteva particularități, a fost întîlnită în cazul „**Andrei**”. Respectivul, care efectua unele cercetări în privința unor coloranți, corespundea cu parteneri străini care tratau cu întreprinderea unde lucra chiar el și — fără a le transmite direct rezultatele cercetărilor, ceea ce ar fi atras atenția — comunica „doar” reziduurile ce rezultau de la anumite experiențe. Pentru un specialist acestea erau însă suficiente ca să poată reconstitui experiențele. Mai mult, „**Andrei**” nu se ferea să-și ascundă identitatea, pentru că, de fapt, astfel de precizări se găseau în corespondența oficială cu firmele.

— Și **microfilmele** sînt folosite, deși cazuistica nu indică o frecvență prea mare a lor, intrucît implică aparatură specială de citire. Una din metodele de camuflare a microfilmului constă în încorporarea sa într-o ilustrată în dreptul timbrului (unde, oricum, ilustrata e mai rigidă, fără a atrage atenția din cauza aceasta).

Pentru citirea microfilmelor, un suspect folosea un aparat adus din exterior pentru copii și folosit de aceștia la vizionarea de diapozitive.

— **Ascunzătorile și containerele** sînt utilizate intens pentru legătura impersonală. Ca ascunzători sînt folosite, cum este și normal, locuri accesibile oricui fără dificultate: bănci din parc, crăpături în ziduri etc. Se remarcă preferința pentru locuri greu de supravegheat. Astfel, un diplomat și-a creat o ascunzătoare în holșorul din fața unui lift, într-un bloc în care prezența sa era justificată. Spațiul era așa de restrîns și conformația holului de așa manieră încît, „așteptînd liftul”, nimeni nu-l putea observa ce făcea decît dacă era lîngă el. De asemenea, pe cîteva lîmți de muncă există indicii foarte întemeiate — din păcate insuficient aprofundate sau chiar ignorate — că cimitirele sînt folosite intens pentru depunere/prelu-

are de material informativ. Recent, un diplomat străin și-a înmormîntat soacra la București, în cimitirul catolic, dar în prezent deși acesta a plecat de la post, vin suspect de mulți diplomați care depun flori, sapă mormîntul etc.

Se folosesc mult și containerele magnetice. Există cîteva cazuri în care sînt suspiciuni că acestea sînt plasate sub extincătoarele aflate pe coridoarele unor hoteluri. Intrucît mai ales extincătoarele de tip vechi au în partea de jos o buză care maschează containerul și dat fiind faptul că acestea nu sînt manipulate decît în caz de incendii sau de către specialiști, pericolul descoperirii containerelor este minim.

De asemenea, în spionaj se folosesc ascunzători în trenurile internaționale fiind fixat locul (de regulă, în toalete, în spațiile oglinzilor). În cazul „**Murgu**”, preot romano-catolic, condamnat în 1980 pentru activități împotriva securității statului, acesta folosea drept container o cruciuliță, goală în interior, prevăzută cu un căpăcel glisant, fin lucrat, obiect care în mod obișnuit nu este supus controlului.

— O mare extindere a cunoscut în ultima perioadă **legătura radio** în munca de informații. Într-un caz depistat recent, agentul român ținea legătura cu centrala din turnul bisericii. Avea asupra sa tabela de cifrare și era dotat cu o stație de emisie de mare putere.

Datele pe care le deținem duc la concluzia că în majoritatea situațiilor în care se folosește legătura radio, emițătorii sînt de mică putere (mai greu de detectat), care transmit pentru receptori din interior, de regulă ambasade; uneori, diplomați occidentali s-au deplasat cu mașina în apropierea unor localități din provincie, preluînd mesaje radio codificate. Din urmărirea unui alt diplomat rezultă că se folosește — sau cel puțin se pune la punct în prezent — posibilitatea preluării de mesaje din tren de la mașini care așteaptă la barieră sau trec pe poduri pe deasupra ori pe sub calea ferată. Diplomatul în cauză, cunoscut ca fiind cadru de spionaj, a călătorit cu trenul pe mai multe rute și și-a notat pe hartă cu fidelitate timpul exact cînd calea ferată se intersecta cu șoselele.

O variantă de transmitere radio la mică distanță s-a constatat în cazul „**Nuți**”, în care agenta fusese dotată cu un ceas unde era încorporat un emițător pe care-l punea în funcțiune în timp ce participa la tratative, cu alte firme, iar spionul intercepta discuția din mașină ori din camera hotelului, aflat în apropiere.

O altă variantă de transmitere radio — de această dată la foarte mare distanță — este cea folosită de un serviciu de spionaj occidental prin intermediul postului de radio național. Recent, într-o emisie a acestui post s-a anunțat la rubrica „Diverse”, într-un context bine ales, că o anumită persoană de origine română se va afla în perioada „X” în țara noastră, pentru a-și vizita cunoștințele etc.

— **Legătura telefonică** este, de asemenea, mult folosită pentru mesaje scurte. Se continuă folosirea conversațiilor în care se fixează locuri și mai ales ore derutante (cînd de regulă întîlnirea este deja consumată), dar au apărut și perfecționări. Dintre ele menționăm apelurile telefonice „greșite”, în care interlocutorii par a nu se cunoaște, dar, folosind un limbaj convențional, își fac în realitate scurte comunicări sau, de regulă, își fixează întîlniri. Un agent român cînd primea un astfel de telefon de la legătura sa (cetățean străin) obișnuia să-l injure pe cel care „greșise” numărul, dar însuși modul cum înjura conținea formulări convenționale. Aproape fără excepții, astfel de apeluri se fac de la telefoane publice.

— Pentru transmiterea unor informații în străinătate sau introducerea unor mesaje în interior se folosesc în ultimul timp **casete sau benzi magnetice**, a căror prezență în autoturisme sau în bagajele unui străin nu atrage atenția. Dacă mesajul secret este intercalat într-o casetă cu muzică sau alte înregistrări inofensive, depistarea sa este extrem de dificilă și — în lipsa informațiilor de la rețea — practic imposibilă.

◆ Și în ceea ce privește **legătura personală**, care nu poate fi total evitată, există suficiente elemente demne de menționat.

— Înaintea întîlnirii, cum este și firesc, cadrele și agenții de spionaj își iau **măsuri serioase de verificare și fac încercări de a scăpa de filaj**. De exemplu, un diplomat francez, înaintea întîlnirii, pleca în oraș (cu șoferul) și se deplasa 1—2 ore pe diverse străzi, comportîndu-se normal, după care, pe un traseu studiat dinainte, mărca viteza la 120—150 km/h, se rupea de filaj cîteva minute, apoi, după un colț, diplomatul cobora și, îmbrăcat ca un autohton, purtînd plase cu alimente, se întîlnea cu agentul său, într-un local public sau la domiciliul acestuia (bloc cu 3 intrări).

Un alt străin se întîlnea cu legătura sa în primele ore ale venirii în țară, înainte de a se caza la hotelul la care se

anunțase, închiria o cameră la un hotel de categorie inferioară, se îmbrăca în haine ponosite și se deplasa la locul de întîlnire cu cetățeanul român.

— Alte cadre de spionaj (în special cele cu acoperire diplomatică) pleacă la **întîlniri cu contrafilajul efectuat de colegi** care rămîn în zonă, pentru a asigura protecția și a observa eventuale măsuri. Unui diplomat occidental care pleacă la întîlniri cu mașina ambasadei, i se asigură contrafilajul de către soție, cu mașina personală.

Din unele informații obținute de organele noastre, cit și din experiența unui organ de contraspionaj străin, rezultă că, înaintea unei întîlniri importante a unui diplomat-spion, se procedează, uneori, în felul următor: un diplomat cadru de spionaj părăsește ambasada, simulează măsuri de avertizare și alte elemente de „comportament suspect”, pentru a atrage filajul și alte forțe; la scurte intervale, pleacă încă unul sau două cadre, comportîndu-se similar, avînd misiunea de a bloca multe forțe și măsuri de securitate și indicația de a nu încerca să scape din urmărire. Abia după aceste manevre, pleacă diplomatul-spion cu misiunea cea mai importantă.

— O altă categorie de situații — care nu implică măsuri comparabile, dar presupun, totuși, o foarte atentă pregătire — se referă la **întîlnirile de scurtă durată**, de cîteva minute sau chiar secunde dintre cadru și agent. Deși se consumă într-un interval extrem de redus, ele permit transmiterea de material. De exemplu, un diplomat-spion se întîlnea cu agentul român în magazinele mari, în aglomerație, unde, fără a lăsa impresia că se cunosc, schimbau între ei servietele identice ca formă, culoare etc., astfel că filajul nu remarca „nici o schimbare”.

Din experiența unui serviciu secret străin se degajă și o altă posibilitate de întîlnire sub filaj: pe baza unei perfecte sincronizări a ceasurilor — nu direct, ci fiecare după robot — în timp ce cadrul de spionaj este în filaj și știe acest lucru (dar nu încearcă să scape, întrucît aceasta l-ar face suspect), intră în hotel, în alt local sau instituție și, la cîteva secunde după el, intră „motivată” și agentul, dar din altă direcție; spionul se întoarce, preia materialul și iese, iar agentul își „rezolvă problemele” pentru care a simulat intrarea. Toată „întîlnirea” durează sub o secundă și se petrece în intervalul cît filajul încă ezită să intre după cel urmărit ori „se organizează” în acest scop.

— Uneori elemente suspecte își fixează întâlnirile în locuri și condiții în care mizează pe măsuri de securitate minime sau inexistente. Situațiile cele mai frecvente se referă la întâlnirile în străinătate, asupra cărora nu insistăm, fiind cunoscute. De menționat însă că și în aceste cazuri se preferă locurile unde atît prezența străinilor cît și a românilor este oficial justificată (tirguri, simpozioane, întîriri internaționale etc.).

— O altă situație, apreciată ca mai puțin riscantă de către cadre și agenți o constituie **întîlnirile în provincie**, unde cetățeanul român și străinul se deplasează separat pentru probleme distincte. Cazistica demonstrează preferința pentru cazarea la același hotel, care oferă condiții mult mai bune decît întîlnirile în localuri, mașini etc. Într-un alt caz întîlnirea a avut loc într-o gară de provincie, unde străinul și românul așteptau să plece cu trenul, fiecare în altă direcție. Au fost și cazuri cînd întîlnirile s-au efectuat în stațiuni, în timp ce românul era în concediu de odihnă.

— În ultima perioadă se extinde tot mai mult folosirea unor procedee de legătură personală care ar putea fi numite „**sub acoperire oficială**”. Astfel, s-au înregistrat mai multe situații cînd informațiile s-au transmis în cadrul unor tratative, verbal (în timp ce al doilea participant la discuții era trimis „după un dosar”), dar de cele mai multe ori în scris (pe bilețele transmise direct străinului sau introduse în dosarul acestuia luat „pentru consultare” de partenerul român, ori prin însemnări făcute de acesta în agenda proprie); uneori, cetățenii români, prin modul cum au manipulat propriile dosare, au permis străinilor acces la date esențiale, secrete, ori au transmis acestora unele date sintetice, prin semne reprezentînd în special procentul de reducere a prețului pentru a obține un contract. De asemenea, există suficiente cazuri cînd se folosesc ocazii oficiale (recepții etc.) pentru a transmite informații verbal ori chiar în scris, printr-un biletel plasat direct printr-o simplă strîngere de mînă. Într-un alt caz cetățeanul român obișnuia să-i transmită străinului informații de la intrarea în întreprindere (unde îl aștepta pentru a-l conduce la sala de tratative), în cele câteva minute cît erau cu liftul sau pe scări, iar un altul în timpul cît se deplasau cu autoturismul întreprinderii ori cu taxiul la un beneficiar, furnizor ori în alt loc stabilit oficial.

Posibilități aparte oferă spectacolele organizate de unele ambasade străine, cu

prilejul unor turnee efectuate de ansambluri artistice naționale în țara noastră sau chiar fără concursul acestora, ocazii în care invitații români (și uneori și locurile acestora) sînt stabilite de străini. Există date că într-o astfel de ocazie agentului român i s-au transmis instrucțiuni de spionaj în pliantul care conținea programul spectacolului.

◆ **În afară de procedeele prezentate pînă acum, se mai folosesc și altele care, strict formal, ar fi greu de stabilit dacă constituie legătură personală sau impersonală; în fapt, ele au elemente din ambele categorii.**

— Cazurile cele mai tipice sînt cele în care **suspecții se întîlnesc, dar nu iau contact unul cu altul**. De exemplu, un străin se întîlnea cu legătura sa, cetățean român, în magazine de confecții, la ore prestabilite. Cel care avea de transmis informații (sau instrucțiuni) venea primul, lua o haină, o proba și introducea într-un buzunar hîrtii, bani etc., apoi o pune la loc pe umeras sau pe teighea, fiind imediat luat de al doilea suspect care sosea între timp, o proba și, de regulă, „renunța” la ea; o dată, însă, străinul, care avea senzația că este urmărit, chiar a cumpărat haina, pentru a nu da de bănuît.

Au existat și situații cînd după ce suspjecții s-au văzut, materialele au fost introduse în buzunarul paltonului (parde-siului) lăsat la garderobă sau în cuier de suspectul care trebuia să le primească. Procedeele este uzitat în cazurile în care nu există garderobieră și fiecare participant își poate depune și ridica singur hainele (în special la reuniuni cu caracter restrîns).

Bibliotecile și librăriile oferă alte posibilități de astfel de legătură. De exemplu, la o bibliotecă străină un cetățean român „consulta” o carte (prestabilă, de interes mai redus), lăsa în ea un material, sub supravegherea străinului care, la un interval foarte scurt îl lua. Procedeele poate fi folosit și în bibliotecile, librăriile și anticariatele noastre.

— O altă categorie de procedee află la limita dintre legătura personală și impersonală o constituie **intermediarii implicați**. De exemplu, un cetățean român care avea funcție mare și nu-și permitea să fie văzut la contacte neoficiale cu străini (iar legături oficiale nu avea) a stabilit cu străinul ca acesta să se întîlnească cu soția sa (a cetățeanului român) și, în acest mod, să se transmită atît informațiile, cît și banii sau obiectele repre-

zentînd plata acestora. Conform înțelegerii inițiale, pentru a deruta pe eventualii urmăritori, străinul și soția suspectului român trebuiau să se poarte ca și cum ar fi îndrăgostiți.

Intr-un alt caz, un diplomat străin care recrutase un cetățean român stabilise ca legătura să se efectueze prin intermediul soțiilor celor doi suspecti. Întrucît măsurile se concentrau, în special, asupra diplomatului și cetățeanului român, iar întîlnirile dintre cele două femei se făceau cu toate precauțiile pe care le implică legăturile clandestine, acestea au scăpat mult timp din atenția contraspionajului (mai ales că soția cetățeanului român nu avea acces la nici un fel de secrete).

Unii comercianți străini care au racolat cetățeni români au ținut legătura cu aceștia prin intermediul reprezentanților de firme angajați prin „Argus”, deci tot cetățeni români ale căror relații atrag atenția mai puțin decît în cazul străinilor. Atît în cazul comercianților cît și al diplomaților, au fost uneori folosiți pentru legătură — dar într-o manieră mai limitată — șoferi români care lucrau la reprezentante străine și care erau trimiși cu diverse „comisioane” al căror conținut nu-l cunoșteau; în unele situații, străinii au luat măsuri de control (verificări telefonice asupra orei la care au ajuns la suspectul român etc.), ori le-au limitat strict timpul, de regulă, sub pretextul „urgenței”, pentru a nu se putea lua cunoștință de conținutul mesajului în eventualitatea — presupusă de străini — că șoferii ar fi în legătura noastră. Un străin, ca măsură de prudență, nu trimitea șoferul la domiciliu, ci îi indica să treacă la o anumită oră, printr-un anumit loc unde îl va aștepta cineva (il descria sumar) și care — cunoscînd mașina — îl va întreba dacă vine din partea d-lui X (numele real al străinului), după care îi va da ori prelua ceva. Pentru a deruta, uneori, locurile erau alese în apropierea unor instituții importante cu care însă cetățeanul român nu avea nici o legătură.

De asemenea, se impune remarca că, de multe ori, pentru menținerea legăturii, se folosesc atît legătura personală cît și impersonală; uneori, în același caz, se folosesc concomitent mai multe procedee de legătură impersonală sau acestea au în principal rolul de a stabili detaliile întîlnirilor (loc, oră etc.).

Desigur, au existat și există numeroase alte situații, dar cele prezentate aici sînt, credem, suficiente pentru a sugera varietatea — practic nelimitată — a posibilităților de legătură în munca de informații.

◆ Este o problemă cu care ne confruntăm permanent. Fără pretenția de a oferi o metodologie exhaustivă după care trebuie să se acționeze pentru depistarea legăturii, prezentăm unele **concluzii, sarcini și măsuri** care s-au cristalizat din practică și care, în diferite cazuri, au dat rezultate.

— În primul rînd, este necesară o **foarte bună cunoaștere a celor urmăriți**, pentru a putea reține aspectele suspecte, chiar atunci cînd ele se ascund sub aparențe perfect plauzibile și — nu în ultimul rînd — pentru a scoate din atenție detaliile reținute ca suspecte doar pentru că nu avem o explicație a lor; un plus de cunoaștere elimină astfel piste false care blochează inutil eforturi. Această cunoaștere se realizează în timp, mai ales prin rețeaua de intimitate care trebuie obișnuită ca, pe lîngă aspectele evident relevante pentru munca de contraspionaj, să furnizeze sistematic date de tot felul care să ofere o cunoaștere multilaterală a suspectilor; numai pe fondul unei asemenea cunoașteri existența sau apariția unor situații, fapte sau obiecte (aparatură, corespondență, substanțe, restricții de vizite sau dispariții nejustificate, stări psihice inexplicabile etc.) pot fi interpretate corect. Desigur că interpretarea acestora se face și în lumina altor date, dar și rețeaua trebuie sensibilizată să sesizeze ce este normal, explicabil și ce este anormal și iese din regulă. Abordînd astfel problemele, plecăm de la premisa că: a) existența unor situații în sine nu înseamnă prea mult și b) că suspectii instruiți au întotdeauna o explicație a lor pregătită — uneori chiar expusă explicit rețelei — pentru eventualitatea că cineva s-ar interesa de ei.

— O atenție deosebită trebuie acordată și **exploatării posibilităților pe care le oferă celelalte mijloace ale muncii de securitate**, în special filajul, controlul secret al corespondenței și mijloacele tehnice. Prin aceasta se obțin informații care, în sine, pot constitui suspiciuni suficiente — că se folosesc sisteme de legătură clandestine, dar, de cele mai multe ori, se obțin doar indicii cu semnificație redusă: în acest sens sau fapte care, izolat, nici nu sînt interpretate în acest mod. De aceea, este nevoie ca datele obținute prin aceste mijloace să fie coroborate, interpretate și reinterpretate, pentru a dezvălui repetabilitatea unor situații ori alte elemente semnificative. De exemplu, dacă într-o zi un diplomat se abate de la traseul obișnuit, parcurge un traseu aparent fără sens, are asupra sa anumite obiecte ori este îmbrăcat într-un anumit fel, pot fi pure întîmplări ori pot avea explicații

care ne scapă, dar repetarea lor trebuie să ne atragă atenția; acestea însă ar putea să nu fie sesizate dacă filajul nu este instruit să le observe ori dacă, din timp în timp, nu se reiau unele rapoarte de filaj mai vechi și se compară cu cele actuale. De asemenea, se pierde semnificația unor fapte dacă, de exemplu, nu remarcăm că străinul și legătura sa suspectă au parcurs trasee diferite (eventual și la ore diferite), dar care au un punct comun (ce ar putea fi o ascunzătoare). La fel se poate întâmpla dacă nu remarcăm repetarea în corespondență a unor expresii (uneori mai stingaci introduse în text) ori faptul că cel ce „greșește” un apel telefonic are aceeași voce cu persoana ce „greșise” cu un timp înainte.

Raționamentele de mai sus se bazează pe o practică a muncii secrete și anume tentația — semnalată ca periculoasă — a unor cadre și agenți de a intra în rutină, de a tinde să folosească prea mult un procedeu care s-a dovedit sigur, tendință favorizată de altfel și de dificultățile unui sistem de legătură complicat, în care procedeele (sau măcar unele din elementele lor) sunt în permanentă schimbare.

— Dintre procedeele folosite de organele de contraspionaj se impun, prin rezultatele obținute, **perchezitia secretă și mijloacele video**. Recomandăm folosirea lor atunci când celelalte date existente le justifică și, de regulă, când celelalte mijloace și metode nu au dat rezultate concludente ori se dorește obținerea unei certitudini absolute. Rezultatele mai bune ale acestor procedee se explică prin faptul că multe persoane angrenate în acțiuni de transmitere de secrete s-au obișnuit să se ferească de mijloacele și metodele „clasice” (rețea, tehnică etc.). Ca urmare, au existat situații când, deși întilnirile erau „controlate” cu tehnică operativă, nu a rezultat nimic deosebit pînă nu s-au instalat mijloace video, întrucît informațiile se transmiteau în scris, ori se transmiteau materiale, iar discuțiile erau banale, fără nici o legătură cu conținutul acestora. În alte situații, deși trădătorul avea la domiciliu materiale de scriere secretă și de transmitere prin ra-

dio a informațiilor, ele erau atît de bine mascate, încît nici măcar membrii familiei nu sesizaseră nimic suspect.

— Cînd există suspiciuni că se folosesc intermediari pentru menținerea legăturii este nevoie să dăm atenție — în funcție de particularitățile cazului — **mai ales persoanelor cu care oricine poate lua legătura fără a trezi bănuielei** (medici, vinzători etc.), precum și celor pentru care sintem obișnuiți a accepta alte explicații, în special contrabanda. De asemenea, trebuie avute în vedere persoanele care trec ușor granița (cele ce lucrează în transporturile internaționale, cetățeni români cu domiciliul în străinătate sau în zonele unde există mic trafic de frontieră).

— **Dintre străini, practic, oricine poate fi folosit drept curier**, dar în mod curent ne scapă atenției (și sint indicii că unele servicii de spionaj folosesc aceste situații): persoanele care intră în țară sim-bătă seara sau în ajunul unor sărbători legale și de a căror activitate nu se știe decît după ce încep contactele oficiale, deci după cîteva zile; cele care vin cu trenul sau mai ales cu autostopul și care sint pierdute încă de la punctul de frontieră unde acostează alte persoane, pentru a le lua pînă într-o localitate sau alta, după care schimbă din nou mijlocul de transport.

— O altă modalitate de a constitui sau restringe cercul de suspecti, folosită atunci cînd se cunoaște că un străin intră în posesia unor date dar nu se cunoaște legătura sa, constă în **analiza naturii și conținutului acestor informații**; în unele cazuri, această analiză duce la cîteva persoane.

Desigur că, în funcție de cazul concret, cele de mai sus pot fi sau nu aplicabile; este foarte posibil ca un alt mod de abordare al problemei să dea rezultate. Cert este însă că doar o permanentă analiză a informațiilor și, nu rareori, o reevaluare a concluziilor, chiar și prin infirmarea celor anterioare, pot aduce în final rezultatele scontate.

Colonel Vergiliu IONESCU
Maior Nicolae CALUGĂRIȚA.

CÎTEVA CONCLUZII DESPRINSE DIN IDENTIFICAREA, VERIFICAREA ȘI LUCRAREA INFORMATIVĂ A UNOR CATEGORII DE DESCENDENȚI AI FOȘTILOR CONDAMNAȚI PENTRU INFRAȚIUNI ÎMPOTRIVA SECURITĂȚII STATULUI

— documentar —

Conform prevederilor planului de măsuri elaborat și aprobat de conducerea Departamentului securității statului în problema „*Foști condamnați pentru infracțiuni împotriva securității statului*”, în cursul anului 1981 și primul semestru al anului 1982, s-a acționat intens în direcția identificării și verificării, pe raza de competență a tuturor securităților județene și a municipiului București, a descendenților foștilor condamnați la moarte și executați, ai celor decedați pe timpul executării pedepsei, precum și ai șefilor de bande și organizații subversive.

Analizînd stadiul executării sarcinilor privind cunoașterea preocupărilor acestor categorii de persoane au fost desprinse următoarele concluzii :

1. Din totalul persoanelor identificate și verificate, circa 30% sînt descendenții unor foști condamnați la moarte și executați, 35% ai celor care au decedat pe timpul executării pedepsei, iar restul de aproximativ 35% ai unor șefi de bande și organizații subversive.

2. Pe vîrste, situația descendenților identificați se prezintă astfel : 15% sînt între 15 și 20 ani, 16% între 20 și 30 ani, 30% între 30 și 40 ani, 24% între 40 și 50 ani, iar 15% peste 50 ani.

3. Peste 85% din totalul descendenților identificați lucrează ca muncitori în diferite sectoare ale economiei noastre naționale, 32 au studii superioare și 26 sînt elevi în clasele superioare de liceu.

4. Concentrări mai mari de descendenți au fost stabilite pe raza securităților județene *Argeș, Cluj, Caraș-Severin, Hunedoara, Dolj, Iași, Maramureș, Suceava și a municipiului București*, cunoscute de altfel și cu o pondere mai mare de elemente fost condamnate pentru participare în grupări subversive.

5. Din descendenții identificați, 8 sînt cunoscuți în evidențele de securitate ca foști condamnați pentru favorizarea sau tănuirea unor infracțiuni de securitate, iar 5 persoane au fost condamnate pentru infracțiuni de drept comun.

La securitățile județene și a municipiului București se desfășoară supraveghere informativă asupra unui mare număr de descendenți care au fost semnalati că :

— au poziție ostilă și fac comentarii denigratoare la adresa orînduirii sociale și de stat din țara noastră ;

— întrețin legături cu persoane din emigrație sau cetățeni străini ;

— intenționează să plece fraudulos din țară.

De asemenea, se întreprind măsuri de cunoaștere a celor care dețin funcții importante în unele instituții sau organizații socialiste, care le-ar putea favoriza întreprinderea unor acțiuni ostile.

Pe baza unor date și informații obținute de securitățile județene *Alba, Argeș, Maramureș, Iași și a municipiului București*, se desfășoară urmărirea informativă asupra unor descendenți, astfel :

⊙ *Securitatea județeană Iași* lucrează prin dosar de urmărire informativă pe „*Drăgan*“, juristconsult într-un organ al puterii locale dintr-un oraș. Descendent al unui fost condamnat pentru activitate subversivă, decedat pe timpul executării pedepsei, „*Drăgan*“ a încercat în repetate rînduri „reabilitarea“ tatălui său. În acest scop, respectivul a vizitat unele locuri unde acesta a executat diferite perioade de detenție și a încercat identificarea și contactarea unor foști complici care au acționat împreună cu cel decedat. Concomitent, a decupat unele pasaje din diferite cărți editate între anii 1950—1960 care fac referire la anumite „abuzuri“ ale organelor de stat, considerîndu-le ca „argumente puternice pentru reabilitarea foștilor deținuți din această perioadă“, inclusiv a tatălui său.

Cel amintit mai are 5 frați absolvenți ai unor instituții de învățămînt superior, care ocupă locuri de muncă importante în sistemul economico-social, unul din ei fiind stabilit în București, inginer într-o întreprindere republicană.

⊙ *Securitatea județeană Argeș* a finalizat în luna mai a.c., prin măsura avertizării, acțiunea „*Tronaru*“, deschisă asupra unui descendent de fost condamnat la 15 ani muncă silnică pentru favorizarea bandei teroriste *Arnăuțoiu-Arsenescu*. În procesul urmăririi sale informative, „*Tronaru*“ a fost semnalat cu comentarii denigratoare la adresa unor măsuri întreprinse de partidul și statul nostru și colportarea știrilor dușmănoase transmise de postul de radio „Europa liberă“. A făcut, de asemenea, afirmații că, „datorită antecedentelor tatălui său, pe care le consideră neîntemeiate, a fost nevoit să-și schimbe periodic domiciliul pentru a se sustrage atenției autorităților“.

⊙ Prin lucrarea informativă de către *Securitatea județeană Cluj* a lui „*Pop R.*“, fost conducător al organizației subversive „*Mișcarea națională de rezistență*“, au fost obținute informații despre preocupările acestuia de a cultiva la cei 5 copii ai săi, toți absolvenți de liceu în vîrstă între 18 și 23 ani, ura față de orînduirea socială și de stat din țara noastră. Datele obținute privind poziția și comportarea lor confirmă această influență nocivă. În diferite împrejurări cei amintiți s-au manifestat tendențios, acuzînd că în România nu se respectă drepturile omului și nu se pot realiza din punct de vedere profesional, fapt ce-i determină să dorească a părăsi în mod fraudulos țara.

⊙ În luna martie a.c., *Securitatea județeană Iași* a avertizat pe „*V.N.*“, elev, (20 ani), lucrat prin dosar de urmărire, descendentul unui fost condamnat pentru participare într-o organizație subversivă. Acesta

colporta în rîndul colegilor săi știrile postului de radio „Europa liberă“, făcea apologia războiului și a fascismului.

În perioada de referință, o atenție deosebită s-a acordat cunoașterii preocupărilor descendenților care desfășoară activitate productivă în organizațiile socialiste. Datele obținute despre aceștia au dus la concluzia că, în general, respectivii au o poziție și comportare corespunzătoare.

La securitățile județene *Arad, Cluj, Maramureș, Timiș și Securitatea municipiului București*, au fost inițiate măsuri de extindere a verificărilor în rîndul rudelor și legăturilor apropiate din țară ale descendenților ajunși, pe diferite căi, în Occident. Pînă în prezent nu au fost obținute date din care să rezulte că respectivii acționează în grupările emigrației române reacționare.

Au acționat mai bine în finalizarea unor informații cu măsuri de prevenire, securitățile județene *Argeș, Bacău, Hunedoara, Iași și a municipiului București*.

Aplicarea planului de măsuri al Departamentului securității statului în această problemă a determinat extinderea activității de identificare, verificare și asupra descendenților altor categorii de foști condamnați (supravegheați cu prioritate, lucrați prin dosare de urmărire informativă, a celor care au fost avizați pentru plecări temporare în Occident etc.).

Pe această linie au depus un volum mai mare de muncă securitățile județene *Alba, Arad, Bihor, Brașov, Galați, Hunedoara, Olt, Teleorman, Timiș, Vrancea și Securitatea municipiului București*.

Analizarea informațiilor obținute despre aceste categorii de descendenți pune în evidență și unele aspecte mai deosebite. Astfel :

a) unele persoane din rîndul categoriei menționate dețin funcții de conducere în cadrul unor obiective economice și nu sînt controlate informativ ;

b) o parte dintre acestea manifestă intenții de plecare frauduloasă din țară ;

c) întrețin relații cu străini cunoscuți cu intenții ostile statului nostru etc.

Desigur, aprofundarea tuturor acestor aspecte poate releva noi date și concluzii menite să ne orienteze munca mai adecvat la starea de fapte la care ne referim. Cert este că, pînă în prezent, activitatea de identificare și verificare a descendenților foștilor condamnați la moarte și executați, ai celor decedați pe timpul executării pedepsei, precum și ai șefilor de bande și organizații subversive nu s-a desfășurat încă în deplină concordanță cu sarcinile rezultate din planul de măsuri.

Cu ocazia convocării de instruire cu coordonatorii problemei din securitățile județene, din 6 mai a.c., au fost evidențiate serioase neajunsuri pe această linie, ordonîndu-se, în consecință, a se trece de urgență la executarea integrală și în bune condiții a măsurilor stabilite pentru eliminarea neajunsurilor relevate, în așa fel încît anul să fie încheiat cu o serioasă îmbunătățire a muncii în domeniul menționat.

Locotenent colonel Mihai CIUPERCA
Căpitan Ion MARICA

INFRAȚIUNI ȘI CONTRAVENȚII LA REGIMUL SECRETULUI DE STAT

Secretul de stat constituie o importantă valoare socială în organizarea apărării orânduirii sociale, unității, independenței și suveranității naționale a oricărui popor.

Această valoare socială capătă noi valențe în condițiile actuale, în care, așa cum se arată în Raportul la cel de al XII-lea Congres al P.C.R., în viața internațională se conturează tot mai puternic două tendințe diametral opuse. Pe de o parte, tendința spre menținerea sferelor de influență și dominație, spre o nouă reîmpărțire a acestora, iar, pe de altă parte, tendința de a se pune capăt politicii imperialiste de forță și dictat, de amestec în treburile interne ale altor state, de a se asigura afirmarea independentă a tuturor națiunilor lumii, destinderea și pacea.

Generată de aceste tendințe contradictorii ale evoluției situației internaționale, de numeroasele conflicte existente sau potențiale dintre diversele state ale lumii, în prezent se înregistrează o intensificare fără precedent a activității unor cercuri reacționare de culegere de informații, date și documente secrete de stat și, în același timp, o preocupare tot mai accentuată a statelor de a-și apăra cât mai eficient propriile lor secrete.

În acest context, făurirea societății socialiste multilateral dezvoltate în patria noastră, amploarea cercetării științifice în toate domeniile de activitate, participarea tot mai largă a României la schimbul de valori pe plan mondial, pe fondul înlăturii unității, suveranității și independenței naționale, impun măsuri ferme pentru apărarea secretului de stat.

Ridicată la rang de politică națională, apărarea secretului de stat în țara noastră și-a găsit reflectarea, între altele, în stabilirea unui cadru juridic corespunzător. În acest scop au fost adoptate Legea nr. 23/1971 și H.C.M. nr. 19/1972. De asemenea, pe linia apărării secretului de stat a fost adoptată și H.C.M. nr. 18/1972 privind modul de stabilire a relațiilor organizațiilor socialiste și personalului acestora cu misiunile diplomatice acreditate în R. S. România, organizațiile sau reprezentanțele statelor străine și cetățeni străini.

Aceste reglementări, deși susceptibile de unele îmbunătățiri determinate de evoluția situației actuale internă și internațională asigură o bază juridică corespunzătoare pentru ocrotirea secretului de stat în țara noastră.

În concepția legiuitorului nostru, consacrată în dispozițiile art. 1 din Legea nr. 23/1971, apărarea secretului de stat constituie o îndatorire patriotică, o obligație de onoare a tuturor cetățenilor R. S. România, prin care aceștia își aduc contribuția la apărarea cuceririlor revoluționare ale poporului român, a independenței, suveranității și integrității teritoriale a statului nostru.

Rezultă, așadar, că aceste dispoziții, cu valoare de principiu, implică participarea activă a tuturor cetățenilor patriei noastre la apărarea secretului de stat și, implicit, la apărarea patriei noastre socialiste, cauză a întregului popor.

În scopul apărării eficiente a secretului de stat, Legea nr. 23/1971 și celelalte acte normative subordonate stabilesc un complex de măsuri privind regimul de lucru cu informațiile, datele și documentele secrete de stat, modul cum se realizează

și condițiile ce trebuie să le îndeplinească persoanele care au acces la acestea, obligațiile conducătorilor unităților socialiste în legătură cu apărarea lor, obligațiile Ministerului de Interne ca organ investit de lege cu atribuții de control, sprijin și îndrumare pe linia apărării secretului de stat.

Menționăm totodată că Legea nr. 23/1971 nu definește în mod expres noțiunea de „secret de stat”, pentru aceasta făcînd trimitere la Codul penal, mai precis la prevederile art. 150, alin. 1 din acesta. Potrivit acestor prevederi, „secrete de stat” sînt documentele și datele care prezintă în mod vădit acest caracter, precum și cele declarate sau calificate astfel prin Hotărîre a Consiliului de Miniștri. În legătură cu această explicație este de observat că, spre deosebire de Codul penal, Legea nr. 23/1971 extinde sfera noțiunii de „secret de stat” și la informațiile care au acest caracter.

Sîntem de părere că deosebirea de reglementare dintre cele două acte normative, cu privire la sfera noțiunii de „secret de stat”, are mai mult un caracter formal. Susținem aceasta întrucît, în categoria de „date” secrete de stat, în sensul art. 150 alin. 1 Cod penal, sînt incluse și informațiile care au acest caracter, chiar dacă ele nu sînt enunțate în mod expres.

De asemenea, în legătură cu termenul de „vădit” folosit în art. 150 alin. 1 Cod penal, subliniem faptul că acesta vizează informațiile, datele și documentele care prin însăși natura lor sînt secrete de stat, cum ar fi de exemplu cele care vizează apărarea teritoriului, fortificațiile, sistemele defensive, alianțele statului român cu alte state în scopul apărării patriei etc.

Avîndu-se în vedere însă faptul că termenul de „vădit” ar putea fi interpretat în mod diferit în anumite situații, H.C.M. nr. 19/1972 prevede în mod expres diferitele categorii de informații, date și documente secrete de stat, chiar dacă unele dintre acestea au în mod „vădit” acest caracter, împărțindu-le în raport cu valoarea lor, în cele trei categorii: strict secret de importanță deosebită, strict secret și secret.

De asemenea, în dispozițiile art. 4 din H.C.M. nr. 19/1972 se prevede că ministerele, celelalte organe centrale și comitetele executive ale consiliilor populare județene și al municipiului București sînt obligate să întocmească, la nivelul lor și al unităților din sistem, listele cu informațiile, datele și documentele pe care le au, care să fie actualizate anual și ori de cîte ori se impune. Potrivit legii, întocmirea sau actualizarea listelor respective se face cu acordul Ministerului de Interne.

Statuînd că apărarea secretului de stat constituie o îndatorire patriotică, o obligație de onoare a fiecărui cetățean al patriei noastre, legea stabilește, totodată, că transmiterea sau divulgarea informațiilor, datelor și documentelor ce constituie secrete de stat, pierderea, deținerea lor în afara îndatoririlor de serviciu, distrugerea, alterarea ori sustragerea documentelor cu un asemenea caracter, neglijența care a avut drept urmare una din aceste fapte sau care a dat posibilitate unei persoane neautorizate să intre în posesia unor informații, date sau documente de natură să pună în pericol interesele economice, tehnico-științifice, militare sau politice ale statului, precum și orice alte încălcări ale normelor privind apărarea secretului de stat, constituie fapte deosebit de grave și sînt pedepsite de lege.

În scopul prevenirii sau limitării urmărilor unor fapte constînd în pierderea, alterarea, distrugerea ori sustragerea documentelor ce constituie secrete de stat sau în transmiterea ori divulgarea unor informații sau date avînd un astfel de caracter, precum și pentru tragerea la răspundere penală a persoanelor care le comit, legea prevede obligația conducătorilor organizațiilor socialiste, precum și a oricăror alte persoane care iau cunoștință despre asemenea fapte, să sesizeze de îndată șefii ierarhici, precum și organele Ministerului de Interne.

În raport cu pericolozitatea socială a faptelor prin care se încalcă sau nesocotesc dispozițiile legale referitoare la apărarea secretului de stat, Legea nr. 23/1971 stabilește că persoanele care comit astfel de fapte pot fi trase la răspundere penală, contravențională, disciplinară sau materială, după caz.

Faptele care constituie infracțiuni la normele privind apărarea secretului de stat sînt prevăzute în partea specială a Codului penal, fiind grupate în două mari categorii de infracțiuni:

- categoria infracțiunilor contra securității statului, care face obiectul Titlului I din Cod și
- categoria infracțiunilor prin care se aduce atingere activității organizațiilor de stat, organizațiilor obștești sau altor activități reglementate de lege, cuprinse în Titlul VI al aceluiași Cod.

◆ Legea penală incriminează, în primul rând, la art. 157 alin. 1, sub denumirea marginală, de „trădare prin transmitere de secrete”, faptele de transmiterea secretelor de stat unei puteri sau organizații străine ori agenților acestora, precum și procurarea de documente sau date ce constituie secrete de stat, ori deținerea de asemenea documente de către acei care nu au calitatea de a le cunoaște, în scopul transmiterii lor unei puteri sau organizații străine ori agenților acestora, săvârșite de un cetățean român sau de o persoană fără cetățenie, domiciliată pe teritoriul statului român.

— *Obiectul juridic*, general și special, al acestei infracțiuni îl constituie acele relații sociale a căror existență și normală desfășurare este indisolubil legată de unitatea, independența și suveranitatea statului român, care pot fi puse în pericol prin acțiuni de transmitere a secretelor de stat unei puteri sau organizații străine ori agenților acestora. Asemenea fapte sint de natură să aducă prejudicii deosebit de mari securității statului, să slăbească capacitatea sa de a dispune, independent și suveran, asupra întregii sale politici interne sau externe.

— În situația în care infracțiunea s-a săvârșit prin transmiterea sau deținerea în vederea transmiterii a unui document conținând date și informații secrete de stat, aceasta va avea și un *obiect material* constituit din documentul respectiv. Se înțelege că acest obiect va lipsi ori de câte ori transmiterea s-a făcut verbal, chiar dacă aceasta a fost consemnată în scris, înregistrată pe bandă magnetică sau pe alt suport material.

— *Subiectul activ* al infracțiunii este circumscris la cetățeanul român sau persoana fără cetățenie, domiciliată pe teritoriul țării noastre.

Dacă subiectul activ al faptei prevăzute de art. 157 alin. 1 Cod penal este un cetățean străin sau o persoană fără cetățenie care nu domiciliază pe teritoriul R. S. România nu ne vom afla în prezența infracțiunii de trădare prin transmiterea de secrete, ci în cea a infracțiunii de spionaj prevăzută de art. 159 Cod penal.

— *Subiectul pasiv* al infracțiunii este, întotdeauna, statul român ale cărui valori componente (unitate, suveranitate, independență), pot fi prejudiciate prin săvârșirea infracțiunii respective.

— *Latura obiectivă* constă numai dintr-o acțiune care poate fi săvârșită în următoarele modalități :

● transmiterea secretelor de stat unei puteri sau organizații străine ori agenților acestora, indiferent de modalitatea în care s-a făcut aceasta, verbal sau în scris, și din a cui inițiativă s-a realizat; de asemenea, nu are semnificație dacă autorul a deținut datele respective în virtutea atribuțiilor sale de serviciu sau dacă a luat cunoștință de ele în mod ocazional, dacă transmiterea s-a făcut în țară ori în străinătate, în mod direct sau prin intermediar; important este ca transmiterea să fi avut loc în mod efectiv, iar puterea sau organizația străină ori agenții acestora să fi intrat în posesia sau să fi luat cunoștință de conținutul informațiilor, datelor ori documentelor cu caracter secret de stat;

● procurarea de informații, date sau documente ce constituie secrete de stat, indiferent de modalitate, în scopul transmiterii lor unei puteri sau organizații străine ori agenților acestora;

● deținerea de informații, date sau documente secrete de stat de cei care nu au calitatea de a le cunoaște, în scopul transmiterii lor unei puteri sau organizații străine ori agenților acestora, constituie cea de a treia modalitate a existenței elementului material al infracțiunii. Nu interesează modul cum autorul a ajuns să dețină informațiile, datele sau documentele secrete de stat. Infracțiunea se consumă în momentul deținerii acestor informații, date sau documente în scopul transmiterii lor, în această modalitate infracțiunea de trădare nefiind susceptibilă de tentativă.

— *Latura subiectivă* a infracțiunii constă în intenție directă sau indirectă, săvârșirea ei din culpă nefiind posibilă. Este necesar, așadar, ca autorul să fie conștient că prin fapta sa va produce un pericol pentru securitatea statului, să dorească ori să accepte realizarea acestui pericol.

Pentru existența laturii subiective a infracțiunii nu interesează mobilul faptei, ce anume l-a determinat pe autor să o comită și nici scopul urmărit. Aceste elemente, însă, vor servi la evaluarea pericolozității sociale a infracțiunii și la individualizarea pedepsei.

Doctrina juridică este unanimă în a aprecia că termenul de „scopul transmiterii” folosit de art. 157, alin. 1 Cod penal, pentru modalitățile de săvârșire a infracțiunii prin „procurare” sau „deținere” de informații, date sau documente secrete de stat, vizează latura obiectivă, iar nu pe aceea subiectivă a infracțiunii, fiind utilizat în sensul de destinație a acestor informații, date sau documente.

— *Urmarea imediată* a acțiunilor care constituie elementul material al infracțiunii o constituie crearea unei stări de pericol pentru securitatea statului, această infracțiune — ca de altfel și celelalte care privesc securitatea statului — fiind o infracțiune de pericol și nu una de rezultat.

— Având în vedere pericolozitatea socială deosebită a faptelor care formează elementul material al infracțiunii de transmitere de secrete prevăzute de art. 157 alin. 1 Cod penal, legiuitorul a prevăzut, pentru forma ei consumată, *sanțiuni* deosebit de severe, aceasta fiind pedepsită cu moartea și confiscarea totală a averii, sau cu închisoare de la 15 la 20 de ani, interzicerea unor drepturi și confiscarea parțială a averii.

Fără a mai intra în detalii, subliniem că infracțiunea de transmitere de secrete, fiind o infracțiune comisivă, săvârșirea ei este susceptibilă de o desfășurare în timp, în care se pot produce, uneori, acte de pregătire și de execuție sub formă de tentativă.

Subliniem, de asemenea, că infracțiunea de transmitere de secrete este susceptibilă de participare sub forma coautoratului instigării sau complicității. La această infracțiune se pedepsește și tănuirea.

O altă infracțiune făcând parte din categoria celor îndreptate contra securității statului, în legătură cu apărarea secretului de stat este aceea prevăzută la art. 169 alin. 1, 2 și 4 Cod penal, sub denumirea marginală de „divulgarea secretului care periclitează securitatea statului”.

Potrivit textelor menționate, această infracțiune constă în divulgarea unor documente sau a unor date care constituie secrete de stat de către cel care le cunoaște datorită atribuțiilor de serviciu, dacă fapta este de natură să pună în pericol securitatea statului.

De asemenea, este incriminată deținerea în afara îndatoririlor de serviciu a unui document ce constituie secret de stat, dacă fapta este de natură să pună în pericol securitatea statului.

Fără a mai reveni asupra elementelor comune cu cele ale infracțiunii de trădare prin transmitere de secrete, în cadrul analizei acestei infracțiuni vom sublinia doar trăsăturile ei specifice, arătând că :

— *Obiectul juridic special* îl constituie relațiile sociale care se referă la ocrotirea securității statului socialist, valoare socială susceptibilă de a fi atinsă ori expusă unui pericol prin faptele de divulgare a unor documente secrete de stat.

— *Obiectul material* al infracțiunii este însuși documentul care constituie secret de stat, care face obiectul divulgării ori al deținerii în vederea divulgării.

— *Subiect activ* poate fi orice persoană, cetățean român sau străin ori o persoană fără cetățenie, indiferent dacă este domiciliată ori nu în țara noastră.

Accesul străinilor la informații, date sau documente ce constituie secrete de stat este admis, în temeiul dispozițiilor art. 54 din Legea nr. 23/1971, în situațiile în care aceștia vin în țara noastră pentru a coopera la executarea unor lucrări sau pentru schimb de experiență, în baza convențiilor, protocoalelor, contractelor și a altor asemenea înțelegeri încheiate de statul român sau organizațiile socialiste române cu state ori persoane juridice străine, în măsura în care cunoașterea unor asemenea informații, date sau documente secrete de stat le este absolut necesară pentru îndeplinirea sarcinilor ce formează obiectul cooperării sau al schimbului de experiență.

În astfel de situații, dacă străinul divulgă conținutul documentului secret ori deține acest document în vederea divulgării, el va constitui subiect activ al infracțiunii de divulgare a secretului care periclitează securitatea statului.

În modalitatea prevăzută de art. 169 alin. 1 și 2 este necesar ca subiectul activ să fie calificat, persoană încadrată în muncă, autorizată să cunoască documentele secrete care fac obiectul material al infracțiunii. În modalitatea prevăzută la alin. 4, nu se cere această calitate.

— *Latura obiectivă* a infracțiunii de care ne ocupăm constă, în privința elementului material, într-o acțiune de *divulgare*, de comunicare, prin orice mijloace, unor persoane neautorizate a unor documente secrete de stat. Divulgarea poate avea loc atât prin acte comisive (oral sau scris), cit și prin acte omisive, prin lăsarea documentului, cu bună știință, la vederea unei persoane neautorizate. De asemenea, nu are semnificație dacă divulgarea s-a făcut față de un coleg de serviciu, de un șef ierarhic, de un prieten din afara serviciului etc., important fiind ca acesta să nu fie autorizat să cunoască documentul respectiv și să aibă calitatea de cetățean român sau persoană fără cetățenie, domiciliată în țara noastră. Dacă divulgarea s-a făcut față de un străin, agent de spionaj, cunoscut ca atare de către subiectul activ, fapta va constitui infracțiunea prevăzută de art. 157 alin. 1 Cod penal, aceea de trădare prin transmitere de secrete.

Este necesar ca divulgarea să se facă față de persoane apte să folosească conținutul lor împotriva securității statului și să cuprindă date suficiente pentru a cunoaște conținutul documentului respectiv.

În modalitatea prevăzută la art. 169, alin. 2, elementul material al infracțiunii constă într-o acțiune de deținere, în afara îndatoririlor de serviciu, de documente ce constituie secrete de stat.

Aiut în modalitatea prevăzută de art. 169 alin. 1, de divulgare, cit și în aceea prevăzută de art. 169 alin. 2, de deținere în vederea divulgării, fapta trebuie să fie de natură să pună în pericol securitatea statului. Dacă această cerință nu este îndeplinită, fapta va putea constitui infracțiunea prevăzută de art. 251 Cod penal, dacă este de natură să aducă atingere intereselor obștești, ori o simplă abatere disciplinară.

— *Latura subiectivă* o constituie intenția care poate fi directă sau indirectă, neinteresind scopul săvârșirii faptei.

— *Sanțiunea* prevăzută de lege, în cazul modalității prevăzute de art. 169 alin. 1, este închisoare de la 7 la 15 ani și interzicerea unor drepturi, în modalitatea prevăzută la alin. 2, închisoare de la 5 la 10 ani, iar în aceea prevăzută la alin. 4, închisoare de la unu la 7 ani.

În legătură cu infracțiunile tratate mai sus, mai este de observat că legea se referă, în unele modalități ale acestora (art. 157 alin. 2 și art. 169 alin. 1 și 3) la date și documente care nu constituie secrete de stat, dar care prezintă o astfel de importanță încît transmiterea, procurarea sau deținerea lor în vederea transmiterii ori divulgarea sau deținerea acestora pentru a fi divulgate, pot pune în pericol valorile sociale menționate.

◆ Dintre mijloacele penale de apărare a secretului de stat, din cea de a doua categorie de infracțiuni fac parte :

- a) infracțiunea de divulgare a unor secrete privind interesele obștești și
- b) infracțiunea de neglijență în păstrarea secretului de stat.

a) Potrivit dispozițiilor art. 251 Cod penal, constituie infracțiune de **divulgare a unor secrete privind interesele obștești** fapta de divulgare a secretului de stat, dacă nu constituie infracțiunea prevăzută în art. 169, precum și fapta de divulgare de date sau informații care deși nu constituie secrete de stat nu sînt destinate publicității, dacă această faptă este de natură să aducă atingere intereselor obștești.

Din punctul de vedere al apărării secretului de stat interesează în mod deosebit prima modalitate de realizare a infracțiunii, cea de a doua vizînd date sau informații care nu au acest caracter, dar nu sînt destinate publicității.

— *Obiectul juridic general* al infracțiunii îl constituie relațiile sociale care se pot forma și dezvolta numai în condițiile bunei desfășurări a activității organizațiilor de stat sau obștești și a apărării intereselor legale ale persoanelor, iar *obiectul juridic special*, în cazul primei modalități a infracțiunii, relațiile sociale care asigură păstrarea secretului de stat.

— *Subiectul activ*, după cum rezultă din conținutul incriminării și din titulatura Capitolului în care este inclus art. 251 Cod penal, este calificat, trebuînd să aibă calitatea de persoană încadrată în muncă.

— *Subiectul pasiv* al infracțiunii îl constituie atât statul socialist, interesat în buna desfășurare a activității tuturor organizațiilor sale, cit și organizația socialistă

de stat sau obștească ale căror interese legitime au fost periclitate prin divulgarea secretului.

— *Latura obiectivă*, în cazul primei modalități, constă într-o acțiune de divulgare — de aducere la cunoștință, prin orice mijloace, unei persoane neautorizate, de informații, date sau documente secrete de stat, dacă fapta nu constituie infracțiunea prevăzută de art. 169 Cod penal. Este necesar ca fapta de divulgare a secretului de stat să fie de natură să aducă atingere intereselor obștești, să le pună în pericol, nefiind obligatorie lezarea efectivă a acestor interese.

— *Latura subiectivă* a infracțiunii este caracterizată prin intenție, directă sau indirectă, fiind irelevante mobilul ori scopul urmărit de infractor.

— *Pedeapsa* prevăzută de lege pentru săvârșirea acestei infracțiuni este închisoarea de la 6 luni la 5 ani.

b) Prevederile art. 252 Cod penal incriminează **neglijența care are drept urmare distrugerea, alterarea, pierderea sau sustragerea unui document ce constituie secret de stat, precum și neglijența care a dat prilej altei persoane să afile un asemenea secret**, dacă fapta este de natură să aducă atingere intereselor statului.

— *Obiectul juridic general* al infracțiunii este cel prevăzut la art. 251 Cod penal — caracteristic tuturor infracțiunilor de serviciu, prevăzute în Capitolul I din titlul VI al Codului penal — iar cel *special* este format din relațiile sociale care asigură secretul de stat, precum și existența fizică nealterată a documentelor care conțin astfel de documente.

— Ca și în cazul infracțiunii prevăzută la art. 251 Cod penal, apreciem că *subiectul activ*, autorul trebuie să aibă calitatea de persoană încadrată în muncă și, în plus, să fie autorizat pentru a lucra cu documente secrete de stat.

— *Subiectul pasiv* este același ca și la infracțiunea prevăzută la art. 251 Cod penal.

— *Latura obiectivă* constă în conduita neglijentă a subiectului infracțiunii cu privire la păstrarea documentelor secrete de stat, aceasta având ca urmare distrugerea, alterarea, pierderea sau sustragerea unui document secret de stat ori cunoașterea conținutului său de către o persoană neautorizată.

Pentru existența infracțiunii este suficientă existența doar a uneia din urmările neglijenței (nu cumulativ), cu condiția ca aceasta, oricare dintre ele, să fie de natură să periclitaze interesele statului, fiind deci vorba de o infracțiune de pericol.

— *Latura subiectivă* se caracterizează prin culpă în sensul că infractorul deși a prevăzut rezultatul dăunător al faptei sale, a socotit fără temeii că nu se va produce sau nu a prevăzut acest rezultat cu toate că putea și trebuia să-l prevadă.

— Infracțiunea se poate săvârși atât prin comisiune, cât și prin omisiune. Ea se consumă în momentul producerii unuia din rezultatele menționate, fiind o infracțiune instantanee.

— *Pedeapsa* prevăzută de lege pentru săvârșirea acestei infracțiuni este închisoarea de la 3 luni la 3 ani.

În strînsă legătură cu **mijloacele** penale de apărare a secretului de stat, pe care l-am prezentat mai sus, se află și cele ce **ocrotesc informațiile, datele și documentele care, deși nu constituie secrete de stat, nu sînt destinate publicității**, fiind — în concepția Legii nr. 23/1971 — **secrete de serviciu**.

O astfel de categorie de informații, date sau documente am văzut deja că este ocrotită prin dispozițiile art. 251 Cod penal, care le asimilează, sub acest aspect, cu secretele de stat.

Un alt text al legii penale prin care este ocrotită această categorie de secrete este cel al art. 298 Cod penal. Prin acest text se incriminează, sub denumirea generică de divulgarea secretului economic, fapta de divulgare a unor date sau informații care nu sînt destinate publicității, de către cel care le cunoaște datorită atribuțiilor de serviciu, dacă fapta este de natură să producă pagube avutului obștesc. De asemenea, legea prevede că această faptă se pedepsește și atunci cînd este săvârșită de altă persoană, indiferent de modul în care a ajuns să cunoască datele sau informațiile respective.

Din denumirea marginală a infracțiunii și din așezarea ei în titlul VIII — **Infracțiuni la regimul stabilit pentru anumite activități economice** — rezultă că datele și informațiile ocrotite de acest text trebuie să aibă un conținut economic.

— Ca urmare, *obiectul juridic special* al infracțiunii îl constituie relațiile sociale care asigură normala desfășurare a activității economice a unităților socialiste ce ar putea fi periclitare prin divulgarea unor date sau informații de această natură, nedestinate publicității.

— În modalitatea prevăzută de art. 298 alin. 1, *subiectul activ* este calificat, trebuind să fie o persoană încadrată în muncă care are acces la asemenea date sau informații. În cea de a doua modalitate, prevăzută de art. 298 alin. 2 Cod penal, subiect activ poate fi orice persoană.

— *Subiecții pasivi* ai infracțiunii, principal și secundar, sînt aceiași ca și la infracțiunea prevăzută de art. 251 Cod penal.

— Elementul material al *laturii obiective* constă într-o acțiune de divulgare a unor date sau informații cu caracter economic nedestinate publicității, respectiv secrete de serviciu.

Este necesar, de asemenea, ca divulgarea unor astfel de date sau informații să fie de natură să producă pagube avutului obștesc, chiar dacă acestea nu au avut loc efectiv, fiind, deci, vorba și în acest caz de o infracțiune de pericol.

— *Latura subiectivă* constă, totdeauna, în intenția autorului de a săvîrși fapta respectivă, aceasta nefiind susceptibilă de a fi săvîrșită din culpă.

Infracțiunea se consumă în momentul în care s-a produs divulgarea, tentativa nefiind incriminată de lege.

— *Pedeapsa*, în cazul primei modalități, este închisoarea de la 2 la 7 ani, iar în cazul celei de a doua, de la 6 luni la 5 ani.

În afara faptelor incriminate în Codul penal, Legea nr. 23/1971 sancționează și abaterile, de o periculozitate mai redusă, la normele privind apărarea secretului de stat. În acest sens, art. 60 din sus-menționata Lege prevede un număr de 40 de **contravenții**, împărțite în 6 grupe, după gravitatea lor. În cele ce urmează sînt menționate cele mai importante dintre ele.

În primul rînd, se impune a fi menționate contravențiile prevăzute la lit. e a art. 60 din Legea nr. 23/1971, constînd în:

◆ nerespectarea de către conducătorii unităților socialiste, precum și de celelalte persoane încadrate în muncă, care iau cunoștință despre săvîrșirea unei fapte privind pierderea, alterarea, distrugerea ori sustragerea documentelor ce constituie secrete de stat sau despre transmiterea ori divulgarea unor informații sau date avînd un astfel de caracter, a obligației de a sesiza de îndată șefii ierarhici, precum și organele Ministerului de Interne (art. 2, alin. 3); pentru existența contravenției este necesar ca persoanele menționate să ia cunoștință efectiv despre săvîrșirea faptelor respective, neavînd relevanță prin ce mijloc au cunoscut aceste fapte; de asemenea, sîntem de părere că incunoștințarea făcută șefilor ierarhici și organelor Ministerului de Interne trebuie să fie scrisă; dacă se face verbal, despre aceasta este necesară încheierea unui proces-verbal de către cei cărora li s-a făcut această incunoștințare; incunoștințarea trebuie să cuprindă un minimum de elemente pentru stabilirea faptei și identificarea autorului;

◆ divulgarea informațiilor, datelor și documentelor care, deși nu constituie secrete de stat, nu sînt destinate publicității (art. 4); este vorba de divulgarea secretelor de serviciu, bineînțeles dacă prin aceasta nu se comite vreuna din infracțiunile prevăzute la art. 251 și art. 298 Cod penal, la a căror comentariu facem trimitere;

◆ publicarea sau difuzarea în clar prin presă, radio, televiziune sau prin orice alte mijloace a datelor referitoare la planurile de producție, investiții, forte de muncă și mijloace de producție, precum și a datelor referitoare la capacitățile de producție în funcțiune sau perspectivă, altele decît cele cuprinse în statisticile oficiale, fără aprobarea scrisă a conducătorilor organelor centrale sau a președinților consiliilor populare județene, respectiv al municipiului București, inclusiv pentru unitățile subordonate acestora (art. 5); potrivit legii, aceste date se dau publicității, de regulă, în procente, fără a fi necesare aprobările menționate; cînd,

însă, se fac în cifre absolute, aprobările scrise sînt absolut necesare, tocmai pentru a se preveni publicarea unor informații, date sau documente care nu au această destinație;

◆ încălcarea prevederilor art. 11 din Legea nr. 23/1971 potrivit căroră este interzis ca persoana care are acces la informații, date sau documente ce constituie secrete de stat, precum și persoana care, prin natura serviciului sau profesiei, află asemenea date, să divulge, sub orice formă, conținutul acestora, atît față de cetățenii români, cît și față de străini; această interdicție operează și după încetarea raporturilor de muncă a persoanelor care au avut acces ori au luat cunoștință despre asemenea date sau documente;

◆ stabilirea de relații de serviciu cu străinii, fără aprobarea prealabilă a conducătorului unității socialiste, de către persoana încadrată în muncă care deține ori are acces la informații, date sau documente secrete de stat; dacă cererea de aprobare prealabilă nu a fost posibilă, persoana încadrată în muncă este obligată să informeze conducătorul organizației socialiste despre relațiile stabilite, în termen de 24 de ore (art. 13, alin. 1 și 2);

◆ stabilirea de relații personale cu străini de către persoana care deține informații, date sau documente secrete de stat, dacă aceasta afectează interesele statului român (art. 13 alin. 3);

◆ stabilirea de legături cu posturile de radio sau televiziune ori cu organele de presă din străinătate care, prin acțiunile lor, desfășoară o activitate de defăimare sau contrară intereselor statului român (art. 14);

◆ acordarea de interviuri organelor de presă, agențiilor de știri ori posturilor de radio sau televiziune străine de către cetățenii români, în țară sau pe timpul cît se află în străinătate, în interes de serviciu sau personal, pentru probleme ce privesc interesele politice, social-economice, de apărare sau tehnico-științifice ale statului român, fără aprobarea conducătorului organului central în subordinea căruia se află organizația din care face parte cel în cauză sau, după caz, a președintelui Comitetului executiv al Consiliului popular județean ori al municipiului București (art. 15); datele care fac obiectul interviurilor nu trebuie să aibă caracter secret de stat sau de serviciu, legea referindu-se la acelea care nu au un asemenea caracter; deși textul art. 15 din Legea nr. 23/1971 nu o prevede în mod expres, considerăm că aprobările pentru acordarea de interviuri trebuie să fie făcute în scris, stabilindu-se cu această ocazie și cadrul general al problemelor ce vor fi abordate cu ocazia interviurilor. Ne întemeiem această susținere pe prevederile art. 9 din H.C.M. nr. 18/1972 care stipulează că în relațiile cu străinii, cetățenii români trebuie să aibă „o poziție demnă și principială, să nu divulge date ce constituie secrete de stat, precum și date care nu sînt destinate publicității și să nu angajeze statul sau organizația socialistă din care fac parte decît în limita mandatului ce li s-a acordat”;

◆ nerespectarea dispozițiilor art. 36 care statuează că în unitățile și locurile de muncă de importanță deosebită, accesul persoanelor încadrate în muncă din cadrul altor organizații socialiste, în interes de serviciu, este permis numai pe baza aprobării conducătorului organului central sau înlocuitorului acestuia; în conformitate cu prevederile art. 51 din Legea nr. 23/1971, unitățile și locurile de muncă de importanță deosebită pentru apărarea secretului de stat se stabilesc de președintele Republicii Socialiste România, la propunerea ministrului de interne; dată fiind importanța deosebită a acestor unități și locuri de muncă pentru apărarea secretului de stat, opinăm că aprobarea de acces trebuie dată în scris, după o temeinică verificare a necesității acordării ei și a persoanei căreia i se acordă;

◆ accesul în unitățile și locurile de muncă în care se află secrete de stat sau se execută lucrări cu un asemenea caracter de către cei care au atribuții permanente de control, fără a poseda și prezenta celor în drept legitimațiile sau delegațiile speciale semnate de conducătorul organului cu sarcini de control din care fac parte cei în cauză; în unitățile și locurile de muncă de importanță deosebită pentru apărarea secretului de stat, accesul organelor de control se face pe baza legitimațiilor sau delegațiilor speciale semnate de conducătorul organului central în subordinea căruia se află organul de control (art. 38); mai simplu spus, pentru accesul în locurile menționate, organele de control, vor trebui să aibă atît legitimația care le conferă această calitate, cît și legitimația sau delegația speciale semnate de cei în drept; de exemplu, deși organele Ministerului de Interne sînt investite de lege

(art. 9 din Legea nr. 23/1971) cu atribuții de control pe linia apărării secretului de stat, ele nu vor avea acces în unitățile și locurile de muncă prevăzute la art. 38 numai pe baza legitimației de serviciu, trebuind să aibă pe lângă aceasta legitimația sau delegația speciale de acces;

◆ în fine, legea mai prevede la art. 60 lit. e încă o faptă contravențională constând în neglijența care a dat posibilitate unei persoane neautorizate să cunoască sau să posede date și documente secrete de stat (teza I), precum și divulgarea secretului de stat, atunci când nu constituie o infracțiune, ori divulgarea de informații sau date care, deși nu constituie secrete de stat, nu sînt destinate publicității (teza a II-a); este de observat că în prima teză, textul se referă la o activitate neglijentă, iar în cadrul celei de a doua teze fapta se săvîrșește cu intenție.

În cele de mai sus am enumerat, cu unele mici comentarii, contravențiile unei singure grupe din cele 6 stabilite de art. 60 din Legea nr. 23/1971 și anume cele mai grave, sancționate cu amendă de la 1.000 la 5.000 lei și, în același timp, mai reprezentative pentru apărarea secretului de stat.

În final sînt prezentate cîteva considerente de ordin procedural referitoare la constatarea contravențiilor la normele privind apărarea secretului de stat și aplicarea sancțiunilor pentru săvîrșirea acestora.

Potrivit dispozițiilor art. 61 din Legea nr. 23/1971, contravențiile la normele acestei legi pot fi constatate de:

— ofițerii de securitate, pentru toate acestea ca organe cu competență generală în materie;

— ofițerii și subofițerii de miliție, pentru contravențiile prevăzute la art. 60 lit. b, referitoare la accesul în unitățile socialiste al personalului propriu, al personalului altor unități socialiste, al celorlalte categorii de persoane, indiferent dacă sînt încadrate în muncă sau nu, precum și la modul de eliberare, păstrare și folosire a legitimațiilor de serviciu;

— ofițeri anume imputerniciți de Ministerul Apărării Naționale sau Ministerul de Interne, pentru contravențiile prevăzute la art. 60 lit. d, privind condițiile de fotografiere, filmare și executare a unor lucrări de arte plastice de către cetățeni români sau străini;

— conducătorul compartimentului organizației socialiste din care face parte contravenientul ori al celui în care s-a produs contravenția, pentru contravențiile săvîrșite de acesta la locul de muncă, cu excepția celor prevăzute la art. 60 lit. e de care ne-am ocupat la pct. 6.

Aplicarea sancțiunii pentru săvîrșirea contravenției urmează a se face de agentul constator. Aceasta rezultă din faptul că Legea nr. 23/1971 nu menționează cine anume aplică sancțiunea, iar la art. 63 din această lege se prevede că dispozițiile ei referitoare la contravenții se completează cu cele ale Legii nr. 32/1968 privind stabilirea și sancționarea contravențiilor, în măsura în care nu dispune altfel.

Potrivit art. 20 alin. 1 din Legea nr. 32/1968, dacă prin actul normativ de stabilire și sancționare a contravenției nu se dispune altfel, agentul constator, prin procesul-verbal de constatare, aplică și sancțiunea.

Dispozițiile Legii nr. 32/1968 se aplică și în ceea ce privește celelalte condiții de procedură privind constatarea și sancționarea contravențiilor (prescripția aplicării și executării sancțiunii, condițiile de valabilitate ale procesului-verbal de constatare și sancționare a contravenției, termenul de comunicare a acestuia contravenientului, căile de atac împotriva procesului-verbal etc.).

Nu sînt aplicabile contravențiilor la Legea nr. 23/1971, dispozițiile din Legea nr. 32/1968 referitoare la organele competente să soluționeze plîngerea împotriva procesului-verbal de constatare a contravenției. Astfel, deși potrivit dispozițiilor art. 34 din Legea nr. 32/1968, în cazul unei contravenții pentru care actul normativ respectiv prevede o amendă mai mare de 1.000 lei, plîngerea împotriva procesului-verbal se soluționează de judecătoria, Legea nr. 23/1971 prevede că, indiferent de cuantumul amenzii, plîngerea se soluționează de ministrul de interne, primii adjuncți sau adjuncții acestuia, de comandantul unității din care face parte ofițerul ori subofițerul constator sau de conducătorul organizației socialiste, în raport cu categoriile de contravenții prevăzute la art. 60 din sus-menționata lege.

Locotenent colonel Mihăilă GAL

SPIONAJ ȘI CONTRASPIONAJ ÎN MEDIUL RURAL

Iată un titlu care ar putea să surprindă. De când e lumea, spionajul a fost și este orientat cu precădere spre obiectivele urbane, unde, de regulă, sînt concentrate majoritatea zdrobitoare a valorilor politice, militare, tehnico-științifice, economice și sociale de importanță deosebită.

Practica muncii de securitate a pus, însă, în evidență faptul că în „geografia informativă” a serviciilor secrete străine (expresia aparține unui specialist vest-german) a fost inclus și „mediul rural” din țara noastră, și asta nu dintr-un act gratuit și paradoxal.

Amplul și complexul proces al transformărilor revoluționare din România socialistă a schimbat profund și multilateral profilul și destinul comunelor și al satelor, unele dintre ele în perspectivă de a deveni centre industrial-agrare cu un sporit potențial tehnico-științific și o structură demografică și socio-profesională, caracterizată prin complexitate și particularități locale.

Toate aceste mutații se reflectă, în mod specific, și în situația operativă de securitate la nivelul județului, din care nu lipsesc în nici un caz aspectele de spionaj și de contraspionaj.

Dealtfel, plecînd tocmai de la aceste mutații semnificative, ordinele ministrului de interne nr. 00120/1979 și 00140/1981 au creat cadrul adecvat perfecționării muncii de securitate pentru prevenirea și contracararea faptelor și fenomenelor de natură să aducă atingere securității statului în mediul rural.

Pentru a reliefa mai pregnant trăsăturile specifice ale problematicii menționate, precum și sarcinile aparatului de contraspionaj pe această linie, publicația noastră inițiază, prin rubrica cu titlul respectiv, un schimb de experiență, deschis oricărei securități județene care dorește să releveze aspecte și idei rezultate din munca practică în domeniul respectiv.

In numărul acesta, are cuvîntul :

Securitatea județeană Arad :

▲ Menționăm că inițiativa publicației „Securitatea“ de a pune în dezbatere o astfel de temă aduce în atenția aparatului de contra-spionaj o problemă deosebit de actuală.

Din datele și informațiile pe care le deținem rezultă, într-adevăr, că, în acțiunile lor ostile împotriva R. S. România, serviciile de spionaj și cercurile reacționare din străinătate vizează în tot mai mare măsură și mediul rural, unde penetrează sau despre care se informează, folosindu-se de toate căile și mijloacele posibile :

1) deplasările în zonă ale diplomaților spioni, turiștilor, vizitatorilor la rude, ziariștilor, comercianților, emisarilor emigrației (reacționare, repatriaților etc. ;

2) exploatarea intensă a emigranților români în lagărele de triere din Turcia, Austria, Italia și R.F.G. cu privire la amplasarea unităților militare din județ ;

3) propaganda desfășurată prin emisiunile posturilor de radio „Europa liberă“ și „Vocea Americii“ etc.

Cîteva fapte revelatoare :

— Tot mai frecvent localitățile rurale ale județului nostru au fost vizitate de diverși atașați militari, care au efectuat observații directe asupra unor obiective, cît și de cetățeni străini veniți în interes oficial care, printre altele, au manifestat interes pentru date economice nedestinate publicității și unități militare amplasate în zonă.

Emisari ai unor cercuri reacționare din Occident contactează intelectuali din mediul rural, îndeosebi preoți și cadre didactice, de la care încearcă să culegă date privind situația naționalităților conlocuitoare și politica statului român în problema națională. De remarcă că, în cele 35 de localități rurale din județul nostru în care se concentrează populație de naționalitate germană, foarte active se dovedesc acțiunile organizațiilor emigrației și ale serviciului de informații vest-german. Astfel, în cadrul „Landmannschaft“-ului șvabilor originari din România, funcționează așa-zisul „oficiu de informații din patrie“, coordonat nemijlocit de Serviciul federal de informații. Sub acoperirea menținerii legăturii dintre emigranți și rudele acestora din țară, își fac apariția pe raza județului nostru tot felul de „investigatori“ proveniți din localitățile cu concentrări de populație de naționalitate germană (Sintana, Fintinele, Zăbrani, Păuliș, Sagu, Neudorf etc.) care, pe de o parte verifică declarațiile emigranților cu privire la proprietățile deținute în România înainte de a pleca din țară, iar pe de altă parte încearcă să

culeagă informații privind: situația populației de naționalitate germană; rețeaua organelor de securitate din rîndul emigranților și al legăturilor lor din țară; aspecte ce pot fi exploatate în scop propagandistic antiromânesc etc. Toate acestea, se înțelege, sînt strîns corelate cu o puternică propagandă emigraționistă și încercări de incitare la acțiuni „protestatare“, în vederea plecării din patrie.

Cazurile „Micu“ și „Andrei“ (ambii originari din județul Arad, stabiliți în R. F. Germania) sînt edificatoare în acest sens. Ori de cîte ori au revenit în țară, aceștia au desfășurat o intensă activitate de influențare a cunoștințelor în vederea emigrării, incitîndu-le inclusiv la acțiuni de protest pentru urgentarea obținerii aprobării de emigrare. Se înțelege că, inițiindu-se măsuri informativ-operative, activitatea ostilă a acestora a fost neutralizată, iar anturajele destrămate și influențate pozitiv.

— Unul dintre pretextele sub care sînt culese informații din mediul rural este — așa cum am mai menționat — acela al obținerii datelor și documentelor necesare întocmirii, în străinătate, a monografiilor unor localități din județ, documente obținute din arhivele parohiilor, precum și de la profesori ori persoane de naționalitate germană ce dețin funcții în organele locale. De remarcat este faptul că, aceste persoane, înaintea emigrării, prin pregătirea lor profesională și activitatea socială, nu au manifestat asemenea veleități literare.

Printre preocupările acestei categorii mai amintim interesul pentru scoaterea în exterior a unor documente despre activitatea unor persoane din perioada războiului, scrisori cu conținut ostil, ce sînt utilizate pentru propagandă ostilă prin intermediul unor posturi de radio sau cercuri reacționare din străinătate.

— Principala direcție de acțiune împotriva statului nostru și care vizează inclusiv mediul rural pare a fi, în prezent, propaganda dușmănoasă. Se remarcă, astfel, propaganda desfășurată în localitățile cu populație de naționalitate germană și în rîndul cetățenilor români care au rude în S.U.A., Canada și Australia, acțiunile emigrației naționalist-iredentiste, pe diverse căi, îndeosebi în localitățile din zona de frontieră cu concentrări de populație de naționalitate maghiară, precum și recrudescența activităților cultice și sectante (baptiste și adventiste).

În acest cadru este evidentă, în ultima perioadă, tendința unor membri ai cultelor neoprotestante de a trece în grup la cultul mozaic, pentru facilitarea mai rapidă a emigrării. Faptul că această acțiune se realizează concomitent în mai multe județe din vestul țării duce la concluzia că este la inițiativa unor cercuri ostile din exterior și nu de origine internă.

▲ Arondarea localităților rurale, prin repartizarea în responsabilitate și coordonare, inclusiv la cadre din serviciul de contraspionaj, a determinat creșterea răspunderii nemijlocite a cadrelor de securitate pentru problematica din acest mediu. Cu toate că și pînă în prezent am lucrat cu un număr însemnat de surse în mediul rural, în localitățile și concentrările din atenția contraspionajului, noul cadru organizatoric a facilitat creșterea numerică, dar mai ales calitativă a potențialului informativ pe linie de contraspionaj, asigurîndu-se un control mai calificat al străinilor și legăturilor acestora. Obținerea unui volum sporit de informații s-a datorat și creșterii atribuțiilor pe linia muncii de securitate ale șefilor posturilor de miliție care, printr-o instruire și coordonare calificate, au ajuns să stăpînească situația operativă specifică localităților din mediul rural.

De asemenea, conlucrarea între toate compartimentele de securitate ne-a permis obținerea unor rezultate pozitive, avînd în vedere că activitatea cetățenilor străini îmbracă forme de acțiune ce intră în competențele tuturor profilurilor de muncă.

Din problematica prezentată rezultă necesitatea realizării unor eforturi susținute pe linia perfecționării muncii de contraspionaj în mediul rural, sens în care analizele pe probleme au în vedere cunoașterea în amănunt a situației operative pe localități, ceea ce va facilita o stăpînire mai bună a acesteia la specificul județului nostru și o repartizare mai judicioasă a forțelor pe cazuri și acțiuni prioritare.

Colonel Ioan COSER
Maior Ioan MOȚ
Căpitan Gheorghe VASILE

NEUTRALIZAREA ÎNCERCĂRILOR DE CREARE A UNOR GRUPĂRI SECTANTE ILEGALE

Proliferarea pe plan mondial a nenumăratelor secte religioase s-a repercutat negativ și în țara noastră, inclusiv în municipiul București, prin încercările făcute în ultimii ani de a se crea noi grupări sectante.

În Capitală, aceste preocupări au avut două determinări distincte: una externă („*Meditația transcendentă*”, „*Mormoni*” etc.), mai subtilă și mai penetrantă, realizată cu emisari instruiți și cu anumite mijloace materiale puse la dispoziție, iar alta internă, în care astfel de grupări au încercat să se desprindă din alte secte, tot ilegale, ca de exemplu „*Penticostalii disidenți*” și „*Advențiștii reformiști*”.

În legătură cu prima categorie, s-a conștientizat faptul că, în exterior, o însemnată parte din aceste grupări așa-zis confessionale, precum și persoanele care le conduc sînt manevrate de unele servicii de informații occidentale, îndeosebi a celor americane care, prin diferite organizații cultice reacționare ca „*Evangelismul subteran*” și „*Isus pentru lumea comunistă*” — ambele cu sediile în S.U.A. și cu filiale în Europa, „*Centrul pentru studiul religiei și al comunismului*” din Anglia și „*Solidaritatea creștină internațională*” din Elveția, pregătesc și trimit și în țara noastră emisari pentru a pune bazele unor noi secte și pentru a sprijini acțiunile de prozelitism ori alte activități specifice grupărilor respective.

Sub pretextul apărării „libertăților religioase și de conștiință”, activitățile ilegale sînt încurajate și susținute și de diferite posturi de radio străine ostile R. S. România, în special „*Europa liberă*” și „*Vocea Americii*”, care caută pe orice cale să transforme problemele religioase în motive de contestare a realităților din

țara noastră și de amestec în treburile noastre interne.

◆ Un studiu chiar sumar cu privire la caracterul noilor secte și scopul urmărit de cei care le conduc scoate în evidență cîteva concluzii, valabile mai ales în cazul „*Meditației transcendente*” și „*Mormonilor*”.

Astfel, spre deosebire de sectele tradiționale, grupările religioase mai noi sînt bine camuflate doctrinar, cu un program intenționat confuz, cu o bază teologică eterogenă, o instrumentație și un fast spectaculoase, tocmai pentru a crea și menține o atmosferă cvasimistică și enigmatică, menită să permită dirijarea în scopuri politice a unor mase de prozeliți cu pretenții de cultură și chiar de formație științifică.

Numai astfel a fost posibilă aderarea unor presupuși oameni de cultură la secta „*Meditația transcendentă*” care au manifestat receptivitate la o serie de explicații pseudoștiințifice, au acceptat cu ușurință viziuni neștiințifice și ritualuri specifice mistice, fără să realizeze faptul că de cele mai multe ori aceste viziuni ascund interese care nu au nici o legătură cu știința, ci se înscriu pe deplin în strategia diversionistă și de spionaj a unor servicii secrete occidentale.

Prin măsurile luate de Securitatea Capitalei cu sprijinul organelor de partid activitatea sectei „*Meditația transcendentă*” a fost anihilată, participanții trași la răspundere, iar emisarii expulzați și declarați indezirabili R. S. România.

◆ Despre secta „*Mormoni*”, purtătoare a numelui unui prețins profet nord-american, se afirmă că ar fi creația spirituală a vechii populații autohtone indiene din S.U.A. și, chiar dacă istoria sectei începe abia în anul 1820, conducătorii ei susțin că dețin dovezi de continuitate în timp — începînd din perioada în care a apostolat Hristos.

În prezent, secta are circa 5 milioane de adepți răspîndiți în diferite țări, ponderea deținînd-o cei din S.U.A. Are o structură organizatorică rigidă și o doctrină care acceptă poligamia, desfășoară o intensă activitate de prozelitism și-și adoptă orientările în funcție de așa-zisele prevederi ale revelațiilor divine. Este foarte bogată, fiecărui membru percepuindu-i-se 10% din totalul cîștigurilor sale.

În S.U.A., Universitatea „Brigham Young” este cel mai mare centru studentesc implicat în activitate religioasă și misionarism. Insuși numele dat acestei universități aparține unui șef al sectei „*Mormoni*” care a condus-o în a doua jumătate a secolului trecut.

De circa zece ani, Universitatea „Brigham Young” a creat o formație de cîn-tece și dansuri denumită „Ambasadorii prieteniei” ai cărei membri cîtreieră lu-mea și prezintă în cadrul spectacolelor un evident program de propagandă în favoarea sectei. Membrii ansamblului au asupra lor însemnate cantilăși de mate-riale cu conținut mistico-dușmănos, pe care le folosesc în scopuri propagandistice și de prozelitism.

În anul 1979, în Capitală, s-a încercat crearea unei grupări mormone de către *Goicea Nicolae*, un element aventurier, absolvent a 3 ani de facultate, șofer, că-sătorit cu o profesoară de limba engleză, — acțiune contrarcarată ca urmare a mă-surilor complexe întreprinse de organele noastre.

Goicea Nicolae a trimis centralei sec-tante din S.U.A. scrisori prin care își ex-primă dorința de a înființa o filială mor-monă în România, solicitînd în acest scop și sprijin material.

Cu prilejul turneului întreprins în anul 1979 în București de către „Ambasadorii prieteniei”, doi emisari mormoni l-au con-tactat pe *Goicea Nicolae*, ocazie cu care acesta le-a înmînat un tabel cu membrii din România aderenți la sectă și o cerere de adeziune la centrala sectei din S.U.A. Emisarii i-au dat lui *Goicea* materialele de în-doctrinare, l-au studiat și chestionat, dar nu l-au „botezat”, avînd serioase re-zerve în privința gradului său de pre-gătire pe linia sectei, precum și anumite dubii în legătură cu scopul urmărit.

Din datele obținute în cadrul urmăririi informative a rezultat că alit *Goicea Nicolae*, cit și ceilalți aderenți ai sectei respective nu au devenit membri din „vocații spirituale”, ci din interesul ur-mărit de a obține pașapoarte pentru sta-bilirea definitivă în străinătate.

◆ „*Biserica apostolică universală*” este denumirea unei alte secte desprinse — la rîndul ei — din ramura unei secte mai vechi, de nuanță penticostal-disidentă. Așa-zisul statut al acesteia nu putea fi decît unul confuz și nebulos, după modelul celui care îl au penticostalii disidenți.

La sectă au aderat persoane care ini-țial au activat în cultul legal penticostal, dar care fie că au fost excluși pentru imoralitate ori alte abateri, fie că au plecat cu intenția de a înjgheba o nouă sectă, pe care să o conducă nu alit din considerații de ordin spiritual, cit mai ales material, vizînd folosirea în interes personal a veniturilor acesteia.

În Capitală, o astfel de grupare s-a constituit în anul 1976 în jurul lui *Popa*

Virgil, de 52 ani, cu domiciliul stabil în Oradea, de profesie tehnician, care din anul 1968 — de cînd și-a descoperit „vocația păstorului” — a refuzat încadra-re în muncă și a fost condamnat de 3 ori pentru comiterea infracțiunilor de fals, uz de fals și mod de viață parazită și a lui *Honciuc Zamira*, din București, opera-toare telefonistă, care s-au erijat în con-ducători.

Prin activitatea clandestină de proze-litism desfășurată, cei doi au reușit să atragă cîteva zeci de persoane atît din București, cit și din alte localități din țară.

◆ Tot din mediul penticostal s-a încercat, în anul 1981, desprinderea unei grupări sectante intitulată „*Biserica apos-tolică primară*”, a cărei activitate s-a desfășurat cîteva luni într-o casă clan-destină de rugăciune, situată în comuna Voluntari — Sectorul agricol Ilfov. Con-ducătorii acesteia, *Săveanu George și Rusu Pavel*, au reușit să convertească circa 60 de persoane. Secta a avut și un așa-zis proiect de statut, pe care intenționa să-l prezinte Departamentului Cultelor, în ve-derea legalizării activității.

◆ Din rîndul sectei clandestine adven-tist-reformiste s-a desprins în anul 1981 gruparea religioasă „*Roua dimineții*”, care a adoptat, în general, preceptele sec-tei și a introdus în practică așa-zisele căsătorii spirituale — un gen de promis-cuitate — și trăirea în colectivități mixte.

Toate aceste grupări au fost destră-mate prin măsurile combinate întreprin-se de organele noastre în colaborare cu factorii educaționali, iar conducătorii lor compromiși și izolați.

Cu excepția membrilor „*Meditației transcendentale*” și într-o oarecare mă-sură a celor din secta „*Mormoni*”, mem-brii celorlalte secte și grupări religioase din Capitală sint de condiție modestă, cu pregătire culturală și profesională slabă, unii dintre ei aderînd din fanatism reli-gios, iar alții din considerente de ordin material, întrevăzînd ori realizînd unele cîștiguri.

Din sumarele date prezentate mai sus se desprind cîteva concluzii, din care unele cu caracter de generalitate și anu-me:

— sectomania, proliferarea și viru-lența ei extraordinară constituie produse ale crizei morale a sistemului capitalist;

— există azi în lume mii de secte, unele cu o audiență limitată, altele ade-

vărate întreprinderi transnaționale care, în scopuri dintre cele mai obscure, și nu numai oculte, cu un abil și disimulat caracter politic, convertesc oameni de pe toate continentele, transformându-i în instrumente manevrabile, atît în sfera delincvenței comune, cît și în domeniile care interesează grupările teroriste, serviciile de spionaj etc.;

— vechea schemă a „emancipării” omului prin iluzie și meditație mistică, autosugestivă, se reactualizează în zilele noastre, făcînd uz de fals sub acoperirea unui pseudocertificat de autoritate științifică;

— proliferarea unor secte religioase și în țara noastră trebuie să facă obiectul unor profunde analize ale acestui fenomen, ale cauzelor care au favorizat producerea și în consecință, ale măsurilor de educație ateistă, de prevenire care se impun;

— combaterea mișcării sectante trebuie să se realizeze prin cunoașterea temeinică și intervenția tuturor celor investiți cu putere de decizie, la toate nivelurile vieții sociale, economice și politice.

Colonel Gheorghe CIUDIN

INFORMATICĂ - DOCUMENTARE

Utilizarea prelucrării automate a datelor din domeniul circulației rutiere în munca de securitate

Creșterea gradului de motorizare a determinat, în ultimii 10—15 ani, în multe țări, trecerea la prelucrarea automată a datelor cu specific de circulație rutieră. Proiectele din acest domeniu au devenit prioritare, deoarece asigură prompt **informațiile operative și statistice** necesare organismelor specializate în combaterea faptelor antisociale.

Valoarea acestor informații este subliniată de cel puțin trei considerente :

● automobilul a sporit substanțial posibilitățile de acțiune și deplasare ale elementelor infractoare sau în atenție ;

● autovehiculul în sine a devenit obiect al infracțiunii (nivelul furturilor atîngînd valori considerabile aproape în toate țările lumii) sau concură la săvîrșirea ei într-o mare varietate de forme (mijloc de transport, ascunzătoare, mașină infernală etc.) ;

● accidentul rutier este în prezent una dintre principalele cauze de mortalitate, ceea ce creează necesitatea ca circumstanțele sale să fie clarificate într-un cadru legal.

Presa mondială consemnează numeroase cazuri de **agenți surprinși în automobil**, desfășurînd **activități de spionaj**, acesta fiind un mijloc comod de **deplasare, observare, contactare, transferare a materialelor**,

efectuare a transmisiilor radio-clandestine etc. Cazurile de atentate teroriste cu explozivi plasați în automobile aproape că s-au banalizat. Utilizarea automobilelor furate pentru răpiri de persoane, asasinate sau alte acțiuni de gravitate deosebită a devenit o practică. S-au înmulțit semnalările privind unele organizații ilegale care își asigură fonduri din traficul internațional cu autovehicule furate. Nu trebuie să pierdem din vedere nici faptul că unele accidente de circulație nu sînt deloc întîmplătoare...

Această problematică variată este legată de un **mare volum de informații strîns legate de parcul auto** și de cei care îl folosesc. De **calitatea acestor informații și de promptitudinea** cu care ele sînt puse la dispoziția celor cărora le sînt destinate depinde, adeseori, eficacitatea unor măsuri operative de anvergură privind **prevenirea sau anihilarea** unor acțiuni care afectează securitatea statului.

Practica muncii de securitate arată că în materialele informative se fac referiri numeroase, mai mult sau mai puțin concrete, la legăturile dintre diferite persoane și autovehicule. Identificarea acestor persoane ca și completarea unor date despre ele se realizează și pe baza evidențelor formațiunilor de circulație. Se poate afirma, fără riscul de a greși, că o bună parte dintre verificările în evidențele de securitate, pentru a fi operante, au necesitat, totodată, și verificări în evidențele de circulație. Un sondaj recent evidențiază faptul că **solicitările** de acest gen ale **unităților operative de securitate** înregistrează o **tendință netă de creștere**, care probabil se va accentua în viitor.

Cazuri speciale de identificări sînt cele ale autovehiculelor furate sau cu numere de înmatriculare false, cînd criteriul de regăsire este seria de motor și șasiu. Acest gen de lucrări este foarte dificil de realizat în cazul evidențelor manuale, organizate după criteriul numărului de înmatriculare, puțînd dura chiar cîteva zile și angrenînd efective numeroase. În sistem automat informația este regăsită — în cel mult cîteva minute.

Nu trebuie să se piardă din vedere că adeseori **pregătirea unor combinații informativ-operative** se bazează tot pe folosirea unor date din **evidențele de circulație**. De asemenea, o serie de informații privind parcul auto prezintă importanță deosebită pentru evaluarea potențialului de apărare, protejarea lor fiind sarcina organelor de contrainformații și contraspionaj.

Centrul de informatică și documentare colaborează, în prezent, cu Direcția circulație din I.G.M., pe linia a două proiecte de prelucrare automată a datelor :

P. 05 — date și informații privind accidentele de circulație rutieră, operațional din anul 1972 și

P. 12 — date și informații privind parcul auto din municipiul București, parțial dat în exploatare.

În cadrul proiectului **P. 05**, a fost dat anul trecut în exploatare un **subsistem** destinat evidenței nominale a străinilor vinovați și implicați în evenimente de trafic.

Pe linia celui de al doilea proiect, au fost abordate cu prioritate domeniile prezentînd un interes operativ deosebit :

— autovehiculele deținute de diplomați și asimilații acestora (grupele CD, TC și CO);

— autovehiculele deținute de străini cu domiciliul sau reședința în România (grupa 12-B) și înmatriculate în țara noastră.

Despre fiecare deținător și autovehicul se pot **furniza o multitudine de date de identificare sau suplimentare** cum ar fi : numele și prenumele deținătorului sau denumirea instituției, datele de stare civilă, domiciliul, profesia, locul de muncă, numărul de telefon, locul de parcare, marca, anul de fabricație, seria de motor și șasiu, culoarea, formula constructivă, număr de cilindri, combustibilul utilizat, starea tehnică etc.

Pentru datele preluate în sistem automat există posibilitatea regăsirii — practic — după orice criteriu. **Se depun eforturi ca în cursul anului 1983, parcul municipiului București să fie preluat integral pe calculator și să înceapă culegerea datelor privind autovehiculele înmatriculate în țară.**

Prin ordinul ministrului de interne, actualul certificat de înmatriculare va fi înlocuit cu un nou document elaborat pe calculator. Realizat pe hîrtie specială, filigranată, prevăzută cu protecție chimică și capsulat în apărătoare din plastic, noul document va avea o durabilitate sporită și practic va fi imposibil de falsificat, ținînd cont că seria, compusă dintr-o combinație de 6 litere și cifre, va fi generată automat de calculator.

Neconcordanța seriei documentului cu cea înregistrată în sistemul automat nu lasă nici un dubiu asupra falsului.

Centrul de informatică și documentare **furnizează curent** unităților Ministerului de Interne, care au solicitat, **liste în format extins sau restrîns** privind autovehiculele deținute de diplomați și străini cu domiciliul în România. De asemenea, se furnizează informații privind tranzacțiile de autovehicule survenite între categoriile de deținători specificați mai sus, liste pe țări, regiuni geografice sau în funcție de cererile specifice ale unităților operative, căutări individuale.

În cursul anului viitor sistemul va fi **completat și cu o evidență a autovehiculelor furate sau date în urmărire**, pentru a se preveni automat reînmatricularea lor înainte de a se clarifica dacă mai este actual motivul luării în evidență.

În decursul exploatării proiectului s-a statornicit o **bună colaborare cu principalele unități utilizatoare**, în sensul schimbului de informații necesare actualizării datelor preluate în sistem automat, dar aceasta nu exclude și aportul altor unități la întreținerea sistemului. De asemenea, avînd în vedere diversificarea continuă a nevoilor operative de securitate se impune ca, în colaborare cu toate unitățile interesate, să asigurăm o **valorificare superioară a datelor de care dispunem.**

Locotenent-colonel Ioan FONOȘ

...COMBINAȚIA NOASTRĂ...

Deschidem această nouă rubrică a publicației noastre în speranța că, în timp, ea va constitui o posibilitate suplimentară de schimb de experiență profesională și, totodată, un mijloc de popularizare a succeselor unor cadre.

Prezentăm pentru început două combinații reușite :

● Un serviciu de linie din Direcția a III-a urmărea pe „GRIGORE”, agent de informații al unei țări străine (fostă colonie franceză), cu activitate deosebită, folosit intens de ambasada țării sale care îi încredința misiuni dificile și de mare încredere. Modul fanatic în care se angaja în realizarea unor sarcini periculoase și eficiența cu care lucra făcuseră din el unul din principalele instrumente ale rezidenței de spionaj a țării sale împotriva R. S. România. Cîteva încercări de a-i crea dificultăți nu au făcut decît să-i întărească poziția în fața cadrelor de spionaj care acționau sub acoperire diplomatică.

Analizînd situația operativă, s-a ajuns la concluzia că numai o acțiune de compromitere față de ambasadă și serviciul propriu de spionaj putea da rezultatele urmărite ; în vederea realizării ei s-au făcut pregătirile necesare și s-a acționat după cum urmează :

— la una din întîlnirile cu „SANDU” — conațional cu „GRIGORE”, cadru de informații care căutase contactul cu organele noastre propunînd să se mențină legătura cu el și să se facă sistematic schimb de informații — acesta a fost întreat ce știe despre „GRIGORE”, relațiile lui, aici și în exterior etc. Deși „SANDU” a insistat să afle motivul interesului nostru, ofițerul „s-a eschivat”, dar, prin revenirile repetate asupra lui „GRIGORE”, i-a lăsat impresia „involuntară” că acest caz îl preocupă mult ;

— spre sfîrșitul întîlnirii, conform celor stabilite, cineva l-a chemat pe ofițer „urgent la telefon” în camera de alături ; fiind o chestiune de cîteva minute, ofițerul și-a lăsat mapa — care rămăsese deschisă — pe masă și în care se puteau vedea cîteva hîrtii ;

— conform celor scontate (verificate prin mijloace video), „SANDU” nu a rezistat tentației de a consulta documentele în cauză. Din unul dintre ele rezultau „suspiciuni foarte serioase că „GRIGORE” este folosit de spionajul francez”.

„Informația de bază“ nu era menționată, dar se dădeau unele „indicii suplimentare“, respectiv prezența sa repetată în zona ambasadei franceze (fapt real, dar explicabil prin relațiile cu o femeie care locuia în apropiere), precum și legăturile cu unii cetățeni francezi „suspecți“ (de asemenea, fapt real, dar legăturile erau cu totul de altă natură);

— din măsurile ulterioare s-a stabilit că ambasada, sesizată de „SANDU“, a efectuat verificări asupra lui „GRIGORE“, obținind, în mod firesc, „confirmarea“ unor fapte; acesta a fost izolat, nici nu mai era primit în ambasadă, lucru greu de înțeles de „GRIGORE“ care a cerut explicații, dar nu le-a primit;

— în această fază, folosindu-se unele încălcări de drept comun, „GRIGORE“ a fost declarat indezirabil.

Dacă pînă atunci ambasada sa îl apărase, acum nu a mai intervenit; mai mult, s-au obținut informații că diplomații — cadre „au înțeles“ atitudinea organelor române ca fiind îndreptată împotriva serviciului de spionaj francez, nu a țării lor. În plus, după ajungerea în țara sa, „GRIGORE“ a fost luat în anchetă, pentru a se clarifica „suspiciunile“ privind legăturile cu spionajul francez.

● Aceeași unitate a stabilit că la atașatura culturală a altui stat funcționează o rezidență de spionaj; în plus, trei cadre lucrau concomitent și pentru o altă putere străină, ceea ce creă complicații suplimentare. În vederea neutralizării acestora s-a procedat după cum urmează:

— o sursă (student străin) a fost instruită să scrie ambasadei o scrisoare în care să semnalizeze în esență un fapt real: că diplomații respectivi frecventau o anumită adresă, care, ulterior, era vizitată de cameni în uniforma Ministerului de Interne (miliție). În realitate, la acea adresă erau cîteva femei cu care diplomații întrețineau relații intime, iar „persoanele în uniformă“ erau de fapt un singur subofițer (rudă îndepărtată a mamei uneia dintre femei) și care nu era la curent cu vizitele străinilor;

— concomitent, asupra diplomaților au fost strînse probe concludente privind infracțiunile de trafic cu valută și obiecte de proveniență străină în cantități mari;

— deși faptele acestora justificau măsuri severe, s-a optat pentru varianta ca ambasadorul țării respective să fie chemat la Ministerul Afacerilor Externe unde i s-au prezentat faptele și probele, dar s-a precizat că forurile române nu intenționează să ia nici o măsură, avînd în vedere bunele relații cu țara sa, exprimîndu-se doar cererea ca ambasada să-i determine pe diplomații în cauză să înceteze a mai încălca legile române;

— prin munca informativă desfășurată ulterior s-a stabilit că, avînd în vedere gravitatea faptelor comise de diplomați, ambasada-

dorul străin a fost surprins de „indulgența părții române“ și a pus-o în legătură cu informația anterioară care, în noile condiții, căpăta „semnificație“ mai mare.

Din acest moment, organele noastre n-au trebuit să mai intervină. Ambasada respectivă a verificat datele din scrisoarea studentului; a fost suficient că s-au confirmat aparențele, pentru ca diplomații să fie retrași de la post.

Ambasadorul a transmis Ministerului Afacerilor Externe mulțumiri pentru „înțelegerea manifestată“ în cazul menționat.

După cum se remarcă din cazurile de mai sus, combinațiile n-au implicat nici angrenarea unui mare număr de forțe și mijloace și nici scheme complicate inutile. Ele au avut la bază o bună cunoaștere a situației operative, o idee profesională aplicabilă cazului, anticiparea reacției celor urmăriți (și controlarea ei pe parcurs), precum și exploatarea unor puncte vulnerabile inerente în cazul persoanelor aflate la post în străinătate și care își încalcă statutul.

Colonel Constantin CIURLĂU
Maior Nicolae CĂLUGĂRIȚA

Tentativa a eșuat

Cazul pe care îl prezentăm scoate în evidență mai multe învățăminte. Unul dintre acestea, și pe care vrem încă de la început să-l subliniem, îl constituie influența nefastă ce o exercită asupra unor tineri, insuficient de stabili sub raportul concepțiilor despre viață și al sentimentelor patriotice, propaganda emigraționistă desășurată de unele posturi de radio străine, precum și de așa-zii prieteni sosiți din Occident. Victimă a propriilor slăbiciuni și a propagandei occidentale — așa cum dealtfel

singur va recunoaște în mărturisirile despre proiectata călătorie în Italia — a căzut și „Mihail“, în vîrstă de 22 de ani, merceolog la întreprinderea „Drapelul Roșu“ din Sibiu.

Alt învățămînt la fel de important este că prevenirea în acest caz a fost, firește, rezultatul unui ansamblu de măsuri întreprinse, dar punctul de plecare l-a constituit acțiunea generală de prevenire și cunoaștere a legilor ce se organizează periodic cu colectivele de oameni ai muncii, în cadrul pregătirilor contrainformative. Pen-

tru că, în cazul „Mihail“, totul a pornit de la sesizarea făcută de un om al muncii precum că respectivul căuta complici și eventual ajutoare în planul său de a pleca ilegal din țară într-un moment... prielnic. Și momentul mult așteptat s-a ivit. Deși stătuil de adevărații prieteni să renunțe la intenție, „Mihail“ a căzut dintr-o greșeală în alta, urmărindu-și planul.

Astfel, el cunoștea că în luna mai a.c., întreprinderea „Drapelul Roșu“ urma să restituie firmei „Monte Fibre“ din Milano amba-

laje provenite de la prelucrarea firelor de acetat. Vagoanele cu ambalaje se încarcă în stația C.F.R. Sibiu-Terminal. „Mihail” și-a legat speranțele aventuriere de acest prilej. Mai întâi a încercat să-i intre în voie funcționarului care întocmește scrisorile de trăsură internațională și declarația vamală. I-a oferit bani și i-a promis că după un an de la stabilirea în R.F.G. îi va trimite, ca recompensă, suma de 5.000 D.M. Apoi, concomitent cu pregătirile făcute — procurarea de obiecte necesare călătoriei — în virtutea atribuțiilor de serviciu, a făcut și două deplasări la întreprinderea de comerț exterior „ROMA-NOEXPORT” din București, pentru a aduce la Sibiu scrisorile de trăsură internațională, întrucât prin poștă ar fi ajuns în 7—10 zile. Și tot sub acoperirea sarcinilor de serviciu a făcut recunoașteri și studiu la locul de depozitare și încărcare în vagoane a materialelor. Iar ca ultimă măsură de precauție, a cerut de la întreprindere concediu pe timp de o săptămână în perioada în care urma să-și pună în aplicare planul său.

Numai că pregătirile făcute i-au fost cunoscute de către organele de securitate, iar controlul organizat de o echipă operativă, ajutată de un cîine de serviciu, asupra vagoanelor ce urmau a forma garnitura pentru străinătate din

gara Sibiu-Triaș, a condus la prinderea lui „Mihail” în flagrant și prevenirea trecerii frauduloase a frontierei de către acesta.

După încheierea cercetărilor, instanța de judecată l-a condamnat pe „Mihail” la un an închisoare cu executarea pedepsei la locul de muncă.

Iată ce a declarat sus-numitul:

„Sub influența celor discutate cu prieteni și cunoștințe ce vin în vizită din Germania federală, a propagandei făcute de aceștia și îndeosebi de postul de radio „Deutsche Welle”, la începutul lunii aprilie 1982 m-am hotărât să fug din țară și să ajung în R.F.G. Pentru aceasta am ajuns la concluzia că cel mai bun și sigur mijloc îl constituie un vagon C.F.R. ce transportă marfă sau ambalaje de la întreprinderea „Drapelul Roșu” în Italia și care urma să fie încărcat în luna mai a.c. Am luat această hotărâre în urma studiului făcut prin participarea directă la supravegherea încărcării unor vagoane, știind că există posibilitatea pătrunderii fără a fi văzut de cineva.

Cunoscînd cu aproximație zilele cînd urmează să fie încărcat vagonul, am cerut de la întreprindere o săptămână concediu fără plată. În ziua respectivă mi-am dus bagajele la casa de bagaje de mîna din stația C.F.R., ridicîndu-le înainte de a mă deplasa la

locul de încărcare a vagonului.

În vederea plecării și a siguranței că voi ajunge în Italia, mi-am procurat și introdus în valiză o mască de gaze, un cuțit de bucătărie să mă apăr, un briceag cu două lame, îmbrăcăminte și hrană. Maska de gaze am luat-o în ideeă că la frontieră se introduc gaze în vagoane pentru a se controla dacă sînt sau nu persoane ascunse. Cu bagajele ridicate de la magazia din gară m-am deplasat în stația C.F.R.-Triaș, am urmărit încărcarea mărfurilor, după care, profilînd de faptul că nu sînt observat și ușa a rămas deschisă pînă la sigilare, am pătruns în vagon și m-am ascuns, ulterior fiind descoperit de către organele de stat.

Recunosc că iapta mea este gravă și, așa cum am văzut, pedeptsită de legile statului. Mă oblig ca de la această dată să respect legile și normele de conviețuire socială. Am luat la cunoștință de avertismentul dat de organele de stat și mă angajez să nu mă săvîrșesc iapte ce contravin legilor statului. Am luat la cunoștință, de asemenea, că în cazul săvîrșirii altei infracțiuni voi suporta și pedeapsa actuală de un an de zile, pe care o execut la locul de muncă”.

Colonel Ion POIANA
Maior Nicolae TOMA

PROFIL

Explozia pădurerii

Din fila îngălbenită a dosarelor, din albume vechi cu fotografii de familie, din memoria oamenilor, a locurilor se recompune o siluetă: un chip, un nume : **Sipoș Iosif**. Caut să înțeleg sensul unui destin, sensul acela inefabil și tulburător prin care oamenii trec în legendă. Mă înconjur cu aerul de atunci, îmi place să cred că timpul mi se supune și caut să deslușesc scînteia aceea care-i înalță pe oameni în legendă.

Mi se înfățișează un bărbat robust, cu trăsături comune, umeri largi, frunte largă, priviri îngîndurate. Clipă efemeră immortalizată într-o fotografie. Cîtă realitate se strînge în această clipă? Dar în memoria oamenilor?

Mă aplec cu venerație asupra unei fișe, asupra unui dosar, și timpul îmi restituie coordonatele, deloc spectaculoase, ale unui om.

Numele și prenumele : **Sipoș Iosif**.

Locul și data nașterii : **Baia Sprie, 28 decembrie 1917.**

Studii : școala elementară.

Profesia de bază : muncitor miner.

Apartenența politică : membru al P.C.R. din 1945.

Funcția : ofițer de securitate.

Gradul : locotenent.

Locul de muncă : Secția raională de securitate Vișeu de Sus.

Data completării fișei : 16 aprilie 1952.

Aceasta este fișa. Mai sînt acolo cîteva consemnări despre ordine, medalii, recompense, avansări, notări de serviciu. O fișă ca oricare alta. Nimic extraordinar. De fapt, ce are extraordinar în el destinul unui luptător?

Întreb oamenii. Îi chem în ajutor. Îi ascult. Faptele istorisite de ei nu sînt fapte de excepție, nimic formidabil nu germinează în cuprinderea acelor fapte de acum un sfert de veac, în curgerea lor către noi. Un om între oameni. Și ce este altceva un om decît un veșnic luptător?

Sipoș Iosif era un simplu om între oameni. Cald și înțelegător, uneori cu priviri aspre, cu priviri triste sau obosite, alteori vesel și comunicativ; existau și zile de îngândurare, de frământare, zile de încordare și zile de marșuri prin munți, prin păduri, printre oameni. Zilele de repaos erau rare. Avea cultul amănuntelor. Înainte de a trece la executarea unei misiuni, o analiza cu minuție, detaliu cu detaliu, elemente aparent neesențiale le întorcea pe toate părțile, insista asupra lor, verifica dacă s-au înțeles toate ordinele, elabora mai multe variante pentru fiecare acțiune. Își cunoștea colaboratorii exact în ceea ce aveau ei mai caracteristic, acele particularități de cuget, de suflet, de caracter, prin care devenim entități absolut distincte. Unicate în imperiul semenilor noștri.

Astfel și-l amintesc oamenii pe **Sipoș Iosif**. Și totuși, portretul e comun. În câte ceva din el ne recunoaștem fiecare. Pentru că, în luptă, toți sîntem înțelegători, și severi, și veseli, și îngândurați, și triști, și obosiți, toți mărșăluim, toți avem cultul amănuntelor, pentru că prea adeseori viața noastră, victoria noastră atîrnă de un amănunt, toți ne cunoaștem între noi sufletul, cugetul și caracterul, pentru că altfel nu se poate, pentru că altfel n-ar exista o unitate de luptă.

Și locurile îl cunosc la fel pe **Sipoș Iosif**, și munții Rodnei, și ai Țibleșului și-l amintesc la fel, și riul Sălăuța, și colinele Rebrîșoarei, și Zagra, și Moisei, și Ilva Mică și-l amintesc.

Mai ales ziua aceea de sfîrșit de primăvară nu poate fi uitată, ziua aceea din primăvara anului 1953, cînd pădurea de la poalele Măgurei a făcut explozie, cînd pădurea de la cota 1073 a detunat barbar și ticălos, cînd mîini barbare și ticăloase au schilodit pădurea, au siluit pădurea, azvîrlindu-i în inimă foc de trotil, și fontă, și plumb, foc asasin, cînd o clică de ticăloși, ascunzîndu-se în grotile pădurii, cătînd scăpare de pedeapsa legii, a lepădat asupra oamenilor și asupra pădurii foc sîngeros. Atunci a pierit luptătorul **Sipoș Iosif**. Atunci eroul s-a ridicat în legendă...

Locotenent-colonel **Olimpian UNGHEREA**

FAPT - FENOMEN - PROCES

Iată un grup de termeni, intrat în limbajul curent al activității de securitate, a căror înțelegere și utilizare corectă ajută la cunoașterea și stăpânirea situației operative din domeniul de responsabilitate.

I. În literatura de specialitate (dicționare de filozofie, psihologie, politologie, psihosociologie, precum și în lucrări de epistemologie, viitorologie, sociologie etc.) întâlnim diverse definiții date faptului, fenomenului și procesului, în raport cu specificul sferelor abordate (politic, social, psihologic, economic ș.a.). Întrucât problematica de securitate înglobează deopotrivă repere politice, sociale, psihosociale etc., vom reține, în sinteză, acele aspecte care sînt de folos pentru cunoașterea sistematică a realităților practice în interacțiunea și complexitatea lor.

1 **Faptul** este tot ceea ce se petrece în concret sau în planul unei realități singulare, atîta timp cît este luat drept un dat real al experienței, la care gîndirea se poate referi. El se opune imaginarului, conceptului, dedusului. **Faptul există și nu se discută.** Sînt **fapte** neexplicate științific, numite și **fapte** brute, și **fapte** explicate, precizate, măsurate, interpretate cu ajutorul cunoașterii, integrate într-o reprezentare generală a clasei de fenomene de care aparțin.

Conceptul de **fapt**, de **existență de fapt** este opusul a ceea ce este imaginat sau gîndit. Caracteristicile fundamentale ale **faptului** sînt următoarele:

- a) cînd condițiile corespunzătoare sînt întrunite, **faptul** se produce regulat;
- b) fiind reproductibil, el este obiect de experiență generală (universală), ceea ce face ca afirmațiile unui observator să poată fi controlate de alții;

c) interpretat corect, poate deveni o informație de mare valoare științifică și poate sta la baza unei decizii;

d) orice **fapt** necesită o interpretare și o explicație, pentru a i se decela semnificația în planul cunoașterii sau al acțiunii;

e) interpretarea **faptelor** prin comparația și evaluarea lor se realizează printr-o serie de demersuri de gîndire (clasificare, seriere, măsurare).

După **certitudine**, **faptele** pot fi: reale, pozitive, evidente, indubitabile sau: ipotetice, problematice, indoielnice, posibile etc. După **utilitate**, pot fi: adevărate, naturale, necesare, reversibile ori false, inutile, reale, artificiale, ireversibile. După **valoare**: semnificative, banale etc.

2 **Fenomenul.** În sens filozofic, este o categorie materialistă, corelativă cu esența, desemnînd manifestarea exterioară a esenței, acea latură a lucrurilor și proceselor din natură și societate care este constatabilă empiric.

În sens curent vorbim despre **fenomene** fizice, chimice, meteorologice, biologice, psihice, sociale, economice. Legat de **fenomen**, întâlnim și epifenomenul (fenomen secundar, insoțitor etc.).

În plan psihosocial, **fenomenul** este definit ca manifestare de natură spirituală, de conștiință socială în care se împletesc strîns elemente ideologice, mai mult sau mai puțin sistematizate, cu elemente psihologice și de conștiință comună, reflectarea directă și mediată a existenței sociale, a evenimentelor și situațiilor sociale obiective. Fiînd **mentale**, **volitive** și **afective** aceste fenomene se manifestă în atitudini, comportament, opinii, interese, stări de spirit,

mentalității, tradiții, obiceiuri, aspirații — individuale și colective.

Față de fapt, **fenomenul** întrunește următoarele însușiri: a) este tranzitoriu, local, un efect ce intervine cu necesitate în anumite condiții; b) este un raport; c) fenomenele (în special cele sociale) sînt variabile, prezentînd mai multe niveluri, stări posibile, dependente de timp. În această calitate, sînt insoțite, adesea, de evenimente.

3) Procesul — se precizează în dicționarul de filozofie — este o **succesiune dinamică de stări** în interiorul unui sistem sau în trecerile de la un sistem la altul. După natura sistemelor în interiorul cărora au loc, **procesele** pot fi ierarhizate în: fizice, chimice, biologice, sociale, logice, cognitive etc. După natura legilor care le guvernează, acestea pot fi dinamice sau statistice.

În alte materiale de sinteză **procesul** este explicat ca o serie de fenomene și acțiuni, relativ omogene prin natura și sensul lor, unite prin dependențe cauzale sau / și structural-funcționale (devenire dialectică), precum și ca **complexe de fenomene și fapte**, adesea contradictorii, cu o anumită direcție a desfășurării, cu o sferă mai mare decît a faptelor ori fenomenelor. **Procesul** are o durată mai mare, o anumită constanță în dezvoltare, constantele definind o **tendință**.

Noțiunea de **proces** este legată de timp, legitate și entropie (măsura gradului de incertitudine a unui cîmp de probabilitate dat), orice devenire bazîndu-se pe acumulări cantitative și salturi calitative, elemente care marchează direcția unei evoluții.

Caracteristicile **proceselor**: determinism cauzal; evoluție contradictorie și tendințială; dinamism; ireversibilitate.

II. Întreaga activitate de cunoaștere, prevenire și combatere a faptelor și fenomenelor cu semnificație de securitate reclamă adoptarea unei viziuni globale asupra acestora, ținîndu-se seama de interacțiunea lor dialectică, evitîndu-se dogmatizarea unuia sau altuia dintre aspectele particulare ce le caracterizează. Între fapte, fenomene și evenimente există o legătură indisolubilă, în primul rînd de la cauză la efect (mai multe fapte generează un fenomen, iar un fenomen nestăpînit poate degenera în evenimente indezirabile etc.).

Cunoașterea faptelor constă în: 1) identificarea și perceperea lor; 2) interpretarea, punerea lor în relații prin: comparare, echivalențe, analogii, analiză și

sinteză, clasificare, divizare, fuzionare, discernere, măsurare etc.

Metodele de bază de percepere și receptare a faptelor le alcătuiesc: a) **observarea** (internă, externă, subiectivă, obiectivă, directă, indirectă, personală, impersonală); b) **experimentul** (formă activă, receptare provocată); c) **reprezentarea imaginară** (pentru faptele trecute).

Investigarea faptelor, fenomenelor și proceselor trebuie să învedereze aspectele cantitative și calitative ale acestora, evidențiînd intensitatea, valoarea, extensiunea, complexitatea, durata, reversibilitatea sau ireversibilitatea, cursul și sensul evoluțiilor etc.

Orice acțiune de cunoaștere (cercetare) științifică a faptelor, fenomenelor și proceselor trebuie să îndeplinească următoarele funcții: 1) **expozitiv-descriptivă** (prezentarea și analizarea realităților în plină desfășurare); 2) **explicativ-interpretativă** (descoperirea legăturilor esențiale, a tendințelor, a legilor, a invarianților etc.); 3) **critică** (examinarea critică a realității, semnalarea disfuncțiilor, dificultăților, găsirea unor soluții); 4) **prognostic-prospectivă** (să sesizeze sensul dezvoltării, alternativele de dezvoltare, modul de înlăturare a contradicțiilor); 5) **aplicativă** (să elaboreze ipoteze, premise ale unor rezolvări, care pot deveni decizii pentru factorii competenți).

Pentru a asigura o cercetare obiectivă, cu adevărat științifică a faptelor, fenomenelor și proceselor, trebuie respectate următoarele condiții: a) aceasta să nu se facă la întîmplare și de către diletanți; b) cercetătorul (lucrătorul de securitate) să dispună de „armătură științifică” (fond cognitiv corespunzător, experiență profesională și spirit explorativ); c) organizarea antrenamentului pentru cercetare: formarea obișnuințelor, exersarea perspicacității, vigilenței, discernămintului pentru sesizarea esențelor, semnificațiilor și particularităților.

III. În analiza stării infraționale, a manifestărilor unor fenomene infraționale contra securității statului este, de exemplu, absolut necesar să se aibă în vedere procesul de înrăutățire a situației internaționale, care, între altele, a determinat intensificarea acțiunilor de spionaj, subminare economică, propagandă dușmănoasă și diversivane ideologice împotriva țării noastre. Faptele concrete, infraționale și preinfraționale, cu care se confruntă organele de securitate, pun în evidență influențele nocive din exterior asupra conduitei, atitudinii și mentalităților unor elemente din interior. Prin urmare,

Investigarea științifică a stării infracționale presupune în primul rând înțelegerea proceselor de înrăutățire a situației internaționale și a cauzelor acestora. Pe această bază, modalitățile concrete de manifestare a acțiunilor și influențelor cercurilor reacționare din străinătate pot fi mai bine sesizate și interpretate. Totodată, este necesară o preocupare sistematică pentru căutarea faptelor de interes operativ, decuparea și reținerea celor mai semnificative dintre ele pentru fenomenul studiat. De exemplu, putem să ne dăm seama și să desprindem concluzii utile pentru activitatea viitoare de prevenire și combatere a manifestărilor naționalist-șiredentiste în domeniul artei și culturii

numai în măsura în care faptele ce se produc în acest domeniu sînt depistate și analizate în dinamica și complexitatea evoluției lor. Se poate acționa cu eficacitate pentru prevenirea și combaterea manifestărilor emigraționiste în condițiile în care sînt înțelese în profunzime cauzele acestora și se întreprind măsuri organizate pentru sesizarea și neutralizarea factorilor care le generează și anihilarea oricăror tentative.

În studierea proceselor și a fenomenelor cu care se confruntă aparatul de securitate trebuie să se acorde atenție deosebită desprinderii tendințelor de evoluție a acestora în vederea adoptării măsurilor de prevenire și combatere corespunzătoare.

Bibliografie : Dicționar de filozofie, Editura politică — 1978 ; Mică enciclopedie de politologie, Editura științifică și enciclopedică — 1977 ; Dicționar de psihologie socială, Editura științifică și enciclopedică — 1981 ; Paul Popescu-Neveanu : Dicționar de psihologie, Editura Albatros — 1978 ; Ștefan Odobleja : Psihologia consonantistă, Editura științifică și enciclopedică — 1982 ; Ștefan Georgescu : Epistemologie, Editura didactică și pedagogică — 1978, Mircea Silețchi și Alice Lascu : Informația, entropia și procesele sociale, Editura Academiei R.S.R. — 1978 ; Sergiu Tămaș : Cercetarea viitorului, Editura politică — 1976.

MAXIME ȘI CUGETĂRI... LA SPIONAJ

- ▶ BUSHIDO (Codul de onoare japonez): „Spionajul practicat în beneficiul patriei este o misiune de onoare prin faptul că cere îndrăzneală și curaj, două virtuți pe care samurarii le recunosc în mod egal inamicilor“.
- ▶ COLBY (fost director al C.I.A.): „Nu mai avem nevoie de spionul care numără vagoanele trenurilor. Aceste informații pot fi obținute pe alte căi. Însă o serie de probleme nu pot fi rezolvate cu ajutorul tehnologiei“.
  - „Spionul va fi necesar și în viitor, însă sarcinile sale s-au schimbat. Azi, acestea vizează mai mult aspectele politice, economice, sociologice și științifice“.
  - „...Cele mai multe servicii secrete se află în situația de a putea influența evenimentele din țări străine, ele fiind angrenate în mod corespunzător la indicația guvernelor lor“.
- ▶ ALLAN DULLES (fost director al C.I.A.): „Un bun lucrător de informații trebuie să posede capacitatea de a înțelege alte puncte de vedere, alte feluri de gândire, alte moduri de comportare. Rigiditatea și îngustimea în gândire nu-i prezic un bun viitor în serviciul de informații. Ofițerul de informații trebuie să fie activ în orice situație, conștient de ceea ce face, iar faptele lui să fie bine motivate“.
- ▶ ISER HAREL (fost șef al serviciilor de informații din Israel): „Niciodată noi n-am angajat un James Bond sau un alt aventurier de genul său.
  - Noi nu vrem nici aventurieri, nici eroi în serviciile noastre. Nu vrem nici voluntari care ne caută așa de des pentru a ne oferi serviciile lor. Regula generală constă în a propune unei persoane să lucreze cu noi și, dacă este de acord, noi acceptăm să fie înrolată în serviciile noastre. Vrem ca oamenii noștri să fie onești, devotați, loiali, patrioți. Cu alte cuvinte, noi îi vrem umani. Și, îndeosebi, modești. Anonimatul agentului și secretul absolut al activității sale sînt condiția esențială a eficacității noastre. Oamenii care nu-și păstrează anonimatul, fiind înclinați să dea de înțeles că se ocupă cu o activitate secretă, sînt obligați să ne părăsească cit mai repede“.
- ▶ WINFRIED LUDECKE (scriitor german): „Spionul are nevoie nu numai de o deghizare potrivită, dar trebuie, mai ales, să posede calități de actor, să-și cunoască perfect rolul. Este absolut necesar să aibă talentul unui comediant, capabil să înfrunte situațiile cele mai periculoase cu îndrăzneală și sînge rece“.

BIBLIOGRAFIE

la temele pentru pregătirea de specialitate a cadrelor de securitate (pentru convocările din anul 1983).

A. Teme comune pentru toate cadrele

Tema : Preocupări ale serviciilor de spionaj pentru culegerea de date și informații despre forțele armate ale R. S. România. Sarcinile personalului Departamentului securității statului pentru prevenirea și contracararea acestora.

— **NICOLAE CEAUȘESCU :** Expunere prezentată la Plenara lărgită a Comitetului Central al Partidului Comunist Român din 1—2 iunie 1982 ;

— Rezoluția Congresului al XII-lea al P.C.R. și Programele-directivă adoptate de congres ;

— Legea nr. 23/1971 privind apărarea secretului de stat ;

— H.C.M. 19/1972 ;

— Programul de măsuri al Departamentului securității statului pe anul 1983.

Se mai pot consulta :

— Lucrarea : „Sarcinile organelor de securitate pentru prevenirea oricăror acțiuni de natură să aducă atingere capacității de apărare a țării”, Serviciul editorial, 1981 ;

— Publicația „Securitatea” nr. 1/1981, pag. 3—14 ; nr. 3/1981, pag. 51—54 ; nr. 1/1982, pag. 3—10 și nr. 2/1982, pag. 45.

Tema : Elemente de psihologie generală și psihologie socială de care trebuie să țină seama ofițerii de securitate în procesul destrămării unor anturaje a căror activitate poate degenera în fapte antisociale.

— Ordinul ministrului de interne nr. 000700/1975 ;

— Metode și tehnici de investigare psihosocială și posibilitatea folosirii lor în activitatea organelor de securitate și miliție, lucrare întocmită de Centrul de examinare psihologice al M.I. ;

— Ana Tucicov-Bogdan : „Psihologie generală și psihologie socială”, Editura didactică și pedagogică, București, 1973, vol. II, pag. 279—280 ;

— Lucrarea „Criterii privind recrutarea de informatori și colaboratori pentru munca de securitate”, Serviciul editorial, 1976 ;

— Publicația „Securitatea” nr. 3/1982, pag. 37—42.

B. Teme specifice

Informații interne

Tema : Concluzii desprinse din identificarea, verificarea și lucrarea informativă a unor categorii de descendenți ai foștilor condamnați pentru infracțiuni împotriva securității statului.

— **NICOLAE CEAUȘESCU :** Expunere la Ședința activului de partid și de stat, 3 august 1978, broșură, Editura politică, 1978 ; Cuvîntare la Consfătuirea de lucru de la C.C. al P.C.R. din 5—7 septembrie 1979, broșură, Editura politică, 1979, pag. 54—59 ;

— Ordinele ministrului de interne nr 000875./1976 și 000700/1975 ;

— Programul de măsuri al Departamentului securității statului pe anul 1983 ;

— Planul de măsuri în problema „Fostii condamnați pentru infracțiuni contra securității statului” difuzat cu nr. D/0012117/1980;

— Publicația „Securitatea” nr. 1/1980, pag. 31; nr. 3/1980 pag. 33; nr. 4/1980, pag. 4; nr. 1/1981, pag. 3; nr. 3/1981, pag. 63—73; nr. 2/1982 pag. 5; nr. 3/1982, pag. 42.

Pe teme ale muncii de apărare a secretului de stat

Tema : Infracțiuni și contravenții la regimul secretului de stat.

— **NICOLAE CEAUȘESCU :** Expunere la Plenara lărgită a C.C. al P.C.R. din 1—2 iunie 1982;

— Legea nr. 23/1971 privind apărarea secretului de stat și Legea nr. 32/1968 privind stabilirea și sancționarea contravențiilor;

— H.C.M. nr. 18/1972 și 19/1972;

— Publicația „Securitatea” nr. 1/1980, pag. 43 și 74; nr. 1/1981, pag. 3—14; nr. 1/1982, pag. 3—10 și nr. 4/1982, pag. 51—59.

Contraspionaj

Tema : Unele probleme actuale privind legătura în munca de informații.

— **NICOLAE CEAUȘESCU :** Expunere la Ședința activului de partid și de stat, 3 august 1978, broșură, Editura politică, 1978, pag. 42; Raport la cel de al XII-lea Congres al P.C.R., Editura politică, 1979, pag. 64—65;

— Ordinele ministrului de interne nr. 00120/1979 și 000875/1976;

— Programul de măsuri al Departamentului securității statului pe anul 1983;

— Lucrarea: „Forme, metode, mijloace de acțiune folosite și categorii de informații căutate de serviciile de spionaj și cercurile reacționare din străinătate în activitatea ostilă desfășurată împotriva R. S. România”, Serviciul editorial, 1980;

— Publicația „Securitatea” nr. 2/1980, pag. 36; nr. 4/1980, pag. 30; 2/1981, pag. 24—35; nr. 3/1981, pag. 11—19; nr. 1/1982, pag. 16.

Comerț-Protocol

Tema : Sarcinile organelor de securitate în etapa actuală în sfera relațiilor de comerț exterior.

— **NICOLAE CEAUȘESCU :** Cuvintare la Plenara C.C. al P.C.R. din 7—8 octombrie 1982 și cuvintare la Consfătuirea de lucru de la C.C. al P.C.R. din 20—21 octombrie 1982;

— Articolul: „Cu privire la perfecționarea activității de comerț exterior, la creșterea răspunderii lucrătorilor din acest domeniu și modul în care trebuie să-și desfășoare activitatea, la calitățile lor politice, morale și profesionale”. — Scinteia din 19 august 1982, pag. 3;

— Legea nr. 23/1971;

— H.C.M. nr. 18/1972 și nr. 19/1972;

— Publicația „Securitatea” nr. 2/1981, pag. 28 și 31; nr. 3/1981, pag. 3; nr. 4/1981, pag. 20; nr. 4/1982, pag. 29—36.

*Cu prilejul celei de a XXXV-a aniversări
a proclamării Republicii și a Anului nou — 1983*

„SECURITATEA”

urează tuturor colaboratorilor și cititorilor săi

LA MULȚI ANI!

